

310814 వ్ర తి ది న ము వ్ర క టిం వ ర బ డు ను

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 15-వ తేది శనివారము
ఉ థి రో థ్లా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, మార్గశిరమాస శుద్ధ అష్టమి ౮.

No. 115

నందిక ౧౧౫

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్ర తి యిం ట నుం డ ద గి న ది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిగల మాయమందుగా. వకలుమందులవలన మోసముగలుగదు. సంవత్సర చిట్టిని చూచి కొనిన మోసముగలుగదు. అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటా వెలసినది.

కఫహరిచూర్ణము

జీర్ణరసాయనము

దంతశూలహరి

చిన్న డబ్బీ 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి రూ. 2-0-0
ఈ చూర్ణము 4 మూలకలచే చేయబడినది.
కస్తూరి, ఉప్పు, కా. పీస, శైత్యవ్యర్థము మొదలగువానికి
మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనుంచుకొనుట మంచిది.

అశీర్వచులన భుజించిన కస్తురము రక్తమును సరిగా మార్చు.
అశీర్వచు మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణరసాయనము
లందు రససావము (కరుముగ గలిగి దుర్బల మేర్పడి ఆయువు
క్షీణించును. 26 మూలకల డబ్బీ వెల రూ. 1-4-0.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. సహా 0-14-0
దంతశూలకు శైత్యము, రసపట్టు, పుష్పిపన్నులు, కుల్లిన
కడిలిక దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల చోట
చూచిన మందులో తడిపి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును.

అమృతాంజనము డి పో, బొం బాయి, లేక నెం. 7 తంబు కె ట్టి వీ ఘ, మ ద రా ను.

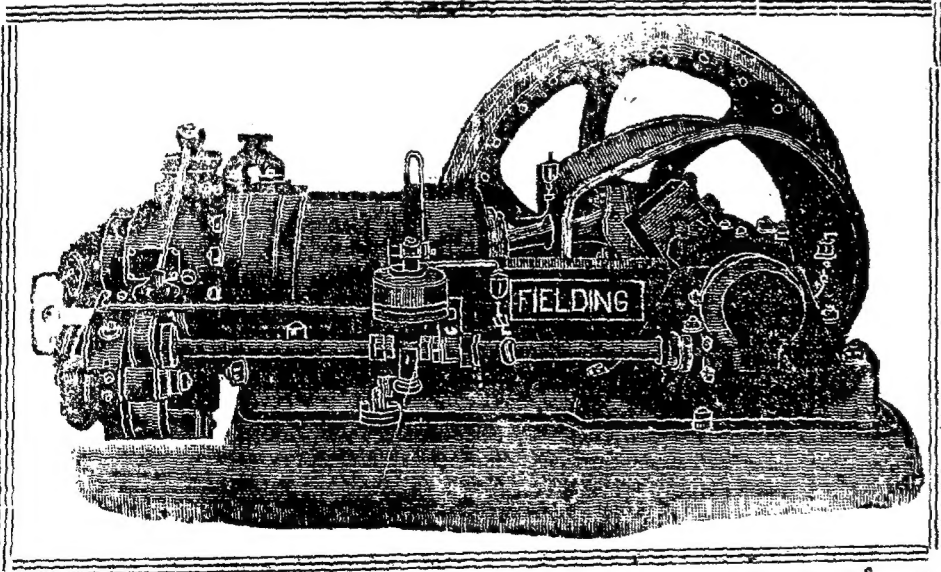
అగస్టులవారిపరిమళకేసరితైలము.

1 బుడ్డి రూ 0-1-0

3 బుడ్లు,, 2-4-0

కృష్ణ:—చెప్పయన్నాను గవనించు శిరస్సులో మంటలు, వెంట్రుకలు రాలుట, వెంట్రుకలు చెండుగ చీలుట, వెంట్రుకలు యెరుపు తిరుగుట, ముక్కులో రక్తము కారుట, చుడు శిరస్సులో బట్టలు అవుట, శిరస్సులోని వుల్లముచేత కురుపులువచ్చుట, కండ్లు ఎరుపుటగుట, కండ్లలో నీరుకారుట, ఇంకా శిరస్సులో సంబంధించిన చలవ్యాధులను పోషించును. దొరసామి అందు కంపెని, నెం ౪8 పెరియెణ మొదలి వీధి, మిన్ ట్ పోస్టు, మదరాసు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన పిల్డింగు కెమిడిశల్ క్రూడాాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నప్పల్లధరలకే అమలుచు చున్నవి. అన్నిసంజాలు స్థానులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేసిన లాభమును పొందవచ్చును. విలువలకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి సరిసహాయన విధులకు దొరకును అలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయును.

586 సోల్ యేజంట్లు:—**డి. యల్. శాస్త్రి** అందుకొ,
12, తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

క్రొరపడు క్రి: పడు, 11

లైబ్రరీలకు మంచి తరుణము
కాకినాడలో జరుగుచున్న మహాజనసభకు ఆంధ్రప్రచారిణీ గ్రంథనిలయములో ప్రకటించబడిన 50 గ్రంథములు రూ 13-0-0 విలువగలవి రూ 20/ లకు మాత్రమే ఇచ్చెదము. నియమారు అర్హతా విశ్లేషణచేసిన గ్రంథముల పట్టిక పంపుచున్నా. ఈ క్రి.పు.పు. 1 డిసెంబరు 28 మొదలు 15 జనవరి 1924 వరకు మ.ప్ర.మే మనేజరు, ఆంధ్రప్రచారిణీ గ్రంథనిలయము, కాకినాడ

లితావతి సంగ్రహము

పూర్వజిత గ్రంథములన్నిటిని కోటి ౧ వ్రాసిన యుద్ధగ్రంథము. ఇందు ౮౪౪ పాదములు 81 పా. పాటలు ఆంధ్రరంజనమునకు, లాభవృద్ధి, భావకోల్పణ, క్రొరకోల్పణ, నాటికి నూతనపుయ్యలు, మార్కెట్ల గుర్తులు, ఏనుగుల పూవులు, లెక్కలు - ఛాయా, క్రకర, దళాంక, భిన్నాంక, వీటము, త్రేతా, జిరిములు, కర్మములము, మనములము, ఇంక పెన్నియో గలవు. చక్కని అట్టలైదు. రూ 1-0-0
పున్నా వెంకటాచార్యులు
దంతలూత అగ్రహారం, కొల్లితలపాళ్లు గుంటూరుజిల్లా

388

Sole AGENTS in S. INDIA
MASSEY & Co , Ltd,
Post Box 554
MADRAS.

1045

అమృతాంజనము 1924 క్యాలెండరు 1924

సుప్రసిద్ధులగు జర్మనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన
“రావణాసురుని యుద్ధానవనమందలి సీతామహాదేవి”,

పటమును రంగులతో ముద్రింపబడియున్నది.

క్యాలెండరు 1-కి ధర 0-4-0 పోస్టేజీ సహా 0-6-0

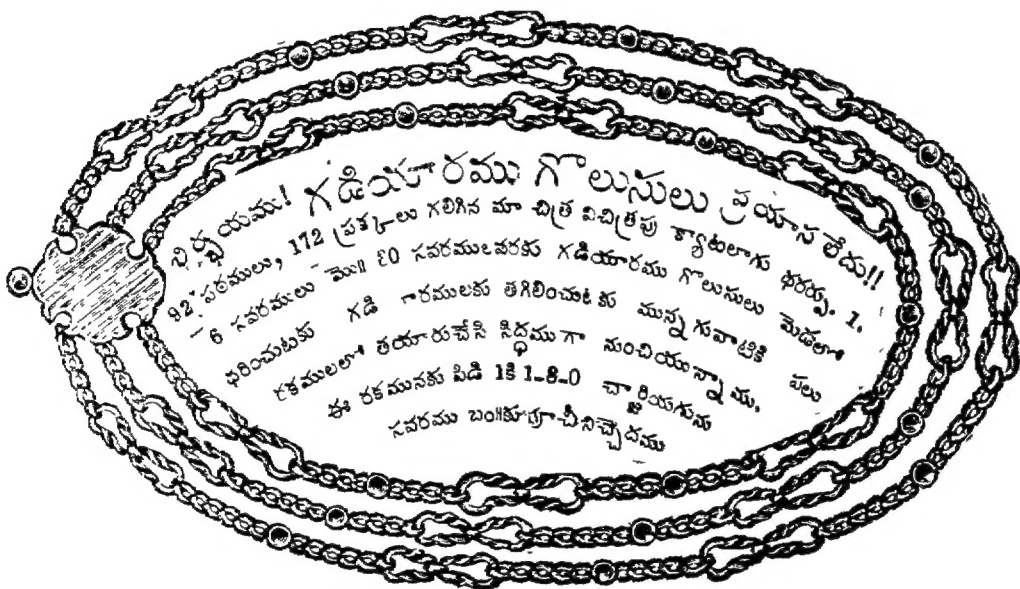
వర్తకులకు 25-కి 4-8-0, 100-కి రు 15-0-0. ఖర్చులు ప్రత్యేకము

ఆమృతాంజనం అన్ని నెలలకు దివ్యాంజనము

బొంబాయి

అమృతాంజనం డిపో

మదరాసు

ఈమధ్య రామయ్య కృష్ణమూర్తి కృష్ణమూర్తి, మదరాసు.

వెలువడినది!

క్రొత్తనవల

వెలువడినది!!

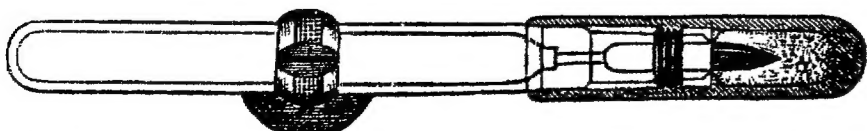
(మనోమోహన కరమగు డి.కె.వై. నవల) రామసన్యాసము- రామసన్యాసము తెలిసియు, తెలియని కలికి వలపులో రామసన్యాసము- వెనకముం దెఱుంగని వింత పెండ్లిలో రామసన్యాసము- జననికే బరువగు సంతానములో రామసన్యాసము- సాహసచార్యములో రామసన్యాసము. అద్భుత హత్యలలో రామసన్యాసము- రామసన్యాసములో రామసన్యాసము- రామసన్యాసములో రామసన్యాసము- భయపెట్టుటలో రామసన్యాసము- బయలుపెట్టుటలో రామసన్యాసము- మనసులో రామసన్యాసము- మాటలో రామసన్యాసము - ఇన్ని రామసన్యాసములు చేరి యీ రామసన్యాస విప్లవమైనది! ఇన్ని రామసన్యాసములను భేదించినవాడే కర్తికరుడు!! చిత్రకటశోభితము. క్యాలికో బైండు. 274 పుటలు వెల పోస్టేజీ గాక రు 1-8 0. (654) చందాదారులకు పోస్టేజీగాక రు 1-0-0 మాత్రమే.

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

సెల్ ఫోన్ ఫిల్లింగు

“ఆ గేట్”

ఫ్రంట్‌స్ వేనా

సెల్ ఫోన్ ఫిల్లింగు ప్రపంచమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ “ఆ గేట్” కలము, అమెరికా అప్రోలియా, మొదలగు ఖండములలో విశిష్టగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడిప్పుడు మన హిందూజాతీయులందు కూడ మిక్కుటముగా జవాదర నీయమై యున్నది.

సాధరణమయిన “ఆ గేట్” కలము

మామూలంగా ఉపయోగింపబడు ఉక్కుపాళికి బదులు “ఆ గేట్” గాజుపాళి నుపయోగించుట యద్భుతమగు నూతన విభావము. ఒకతూరి పిరాలో ముంచినయెడల అయిదు నిమిషములకు చక్కగా వ్రాయును.

మైలాపూరు

విక్టోరియా డిపో,

మదరాసు.

జి. వి. పి. వర్క్-షాపుల సమ్మెకట్టు

ఇంతవరకు శాంతియుగానే యున్నది.

బొంబాయి, డిసెంబరు 18:—సిరియస్ గాంధీ శాంతియుగా నున్నను వర్క్-షాపులలో సమ్మెకట్టు అట్టినేయన్నట్టి మరుంగా రైల్వేవేమనను వర్క్-షాపులను పోలీసువారు ఒకా రా కాచియున్నారు ఈయనయొక్క వర్క్-షాపుల అవరణ లోనికి ఏదెనిమిది ఎండ్లను మ్యేట్రీవారు గుంపుగూడిరి. కాని వారంతట వారే వెడలిపోయిరి. రాజీ తురుగునీ తోయి, భయపడన లేమియు అనుపడుటలేదు.

సమ్మెకట్టినవారి దుడుకుతనము

జి. వి. పి. రైల్వేవర్క్-షాపుల కట్టు మరుంగావర్క్-షాపుల లో శనివారము శనివాడ్రయొక్క సమ్మెకట్టు నిన్ను సాక్షం కా లము కొంత దుడుకుతనముగా పరిణమించెను. సమ్మెకట్టినవారి లో కొందరు వార్క్-షాపుల వారికి అప్పగించునని కోరుచు వర్క్-షాపులలోనికి త్రోసికొనివచ్చిరి. వర్క్-షాపుల మాపర్మెంటు లెట్లుగా అధికారులకు వారి దుఃఖకారణములను తెలుపు నిమిత్తము కొంతమంది కలిసిపోయి ఎన్నుకొని మిగతవారు పని ప్రారంభించునని కోరెను. అతడువ్యూహ వారినులను వివక బంజిరినదియే చెప్పకొన మొదలుపెట్టిరి. కొద్దిమంది పోలీసు వారు వచ్చిరి గాని గుంపును చెదగొట్టలేకపోయిరి. సమ్మెకట్టిన వారు దుడుకుతనమునకు దిగి అచిరుకొని పోలీసువారిని కొట్టుటకు ప్రారంభించిరి. కా ర్యాలయము లో ప్రవేశించి దాక్తుకగా కొంతమంది వెడలిపోయిరి. ఆయన అక్కడ తేలిపోవుటవలన సామానులను తలుపుల కిటికీల అద్దములకు పగులగొట్టుటకు మొదలుపెట్టిరి. పోలీసువారి వైద్యకర్మముతోను తుపాకులు అమర్చబడిన రైల్వే మోటారులను అచ్చటికి రాగా వానిని జూచి దొమ్మిగాండ్లు పారిపోయిరి. పోలీసువాండ్రలో ఒక డజను మందియును కొంతమంది దొమ్మిగాండ్లను ఒక మోటారు లాగుగానే తీరిన గాయములతో వైద్యశాలకు గొంపోయిరి.

తెలియజేయువంతు వర్క్-షాపుల మాత్రమే: పని ఒక నోటీసు వర్క్-షాపులకై కట్టబడినది. ప్రతి మూడువంతు తీర్మానములను వీరికి పనికి తగుదురా తగరాదని వైద్యపరీక్ష చేయటకు చేసిన ఏర్పాటువలన కలిగిన యానంత్యమే వీరి సమ్మెకట్టుకు కారణమని తెలియుచున్నది. ఏమన వ్యూహను పనికి తగదని ఉద్యోగిపోయి దాక్తుకగాంబేత ప్రకటించబడక పోయినను 60 మందిని వైద్య పరీక్షచేసినట్లును అందు కిందికి వీరికి తగరని దాక్తుకగాంబేత నిర్ధారణ చేయబడినట్లును తెలియుచున్నది. (అ. వె)

యూరపియన్ సంగ్రహము

14వ తేదీన కలకత్తాలో జరుగబోవు యూరపియన్ సంగ్రహములో ప్రధానపరిపాలకాధికారమువారు కాఖియొక్క సాంకేతిక కళలను గూర్చి తీర్మానములను తీసికొని కత్తుకు వికాస్ బ్రిటిషు ఎన్జెను యూనియన్ సంఘముయొక్క సిథి నిగూర్చి విచారణ జరుగును. సిథిజీవము కాఖివారు అవధిలో నున్న యూరపియన్లకు అధికకనాడును చేయట యను వారివద్దనిగూర్చి సంఘమువారి నడుగుచు ఒక తీర్మానమును ఉపవాదించురు. మరియు కాఖియొక్క ప్రధానపరిపాలకాధికారులను గల కల్కత్తానిగూర్చి తీర్మానమును గూడ ఉపవాదించురు. సంయుక్త రాష్ట్రము కాఖివారు సంఘ వివక్షములలో పరిపాలనా వద్దనిగూర్చి కర్తవ్యము నొకదానిని విచారణకు ఉంచెయ్యవచ్చును. ప్రధాన పరిపాలకాధికార వర్గము వారు యూరపియన్ సర్వీసులనిగూర్చి గూర్చియు సంఘము వారి చేతి విధి వివక్షములను గురించిన కర్తవ్యములను గూర్చియు విచారణకు తెచ్చు కర్తవ్యములను అభివృద్ధికి ఏమిచేయవలెనను విచారణతో కళ ముగియును. ఈ కాఖియొక్క విచారణ మొదలైనది. అయినను దాని చక్కలయొక్క రిపోర్టు రియల్ త్రవచుండును.

సవాల్ బెహరాముద్ చాలాగారి

రెండున్నరలక్షల చోరీకేసు

సిరియస్ గాంధీ, డిసెంబరు 18:— సవాల్ బెహరా మూద్ చాలా గారి 2½ లక్షల చోరీకేసు లో యం కా 20 వేల రూపాయల విలువ గల సవాల్ బెహరా సిటికేసును ఉనుమాన్ అరెస్టుగాకట్టా దొరికినట్లు అసోసియేట్స్ ట్రెడ్స్ వెన్యూవారి తెలిసినది. మొదట కొన్ని కళలు దొరికినవి ప్రకటించబడిన వారివద్ద నుండియే యివి పిడిగొరకు వచ్చినవి. ఇంకా వివరములు తెలియజేయవచ్చు. (అ. వె)

భిల్లు సేవామండలము

భిల్లులను అడవివాతులకు విద్యనేర్పుట ప్రథమ
వార్షికోత్సవము

జూన్ 14, శనివారము 14:— భిల్లు సేవామండలమువారు 18 కు చేరిన గుజరాతులను దోహద్ శంకరాచార్యులు వారి ప్రథమ వార్షికోత్సవమును జరిపిరి. భారత స్త్రీ విశ్వవిద్యాలయము ప్రొఫెసరు డి. కె. కార్యగూడు పూజానందీ ప్రత్యేక ముగావచ్చి దీనికి అభ్యుత్సాహపాపిరి. సామ్యజనకంబుల కొంత సంగీతమును పాడితరువాత మండలములోని బోర్డింగు, పగటిపాఠశాల విద్యార్థులకు సుభాషణ జరిగెను. సంవత్సర నివేదికపఠింపను అప్పుడు చదివిరి. అడవివాతులకు భిల్లుల పుట్టుకు దోహద్ అనుకొందు తాలూకాలలో మండలమువారు 1 స్థానములను స్థాపించిరి.

5 కుగటి పాఠశాలలు ఉన్నది. రెండు బోర్డింగు స్కూలులకు లేక అక్షరములు ఉన్నవి: దోహద్, ఓమ్డిలలో రెండు వైద్యశాలలు ఉన్నవి. రెక్కన ప్రదేశములలో వారిమను ఒక పర్యావరణములోని మందులకు ఉపయోగముగా పండిపెట్టుదును. వైద్యదగ్గర 5 గురు విచ్చియుగా పనిచేయుచున్నాడు. వారిలో నొకడు భిల్లుడు. భిల్లు పిల్లలకు బహువేదంగా వచ్చుచున్నాడు. ద్రుక్షము రెండు ఉన్నాడు. విద్యకుగా వచ్చెయ్యవారు నిధులును అభివృద్ధి చెందుచున్నందున మండలమువారు స్థాపించుట వృద్ధిచేయుటకు తలచుచున్నాడు. ప్రొఫెసరు కార్యగూడు మధురమగు తమ ఉపకారములతో మండలమువారు కొలకల లయలో యింగివనిని చేయగలిగినందుకు తమకు సంతోషమును తెల్పించిరి. ప్రతి ఓటిమండలమున కద్యమును దీపమును గొంపోవలయునని ఓ శ్రీ ఘోషణగాడు ఉద్దేశించిరి. ఆయుర్దేశమును తెరవెత్తుట గాంధీ మహిమకు విశుభ్రుడైరి. ఆయుర్దేశము క్రైస్తవ అవ్వవహించు సావధనములకు పనిచేయుటగాను యవక అకు ఉత్సాహము నిచ్చిరి. భిల్లులకు శత్రువిద్యలలో కిరీకవ్యము వలన యాచారమును నుపాదించుకొనుటయు, ఆతంబును తేని జీవితమును, ప్రపంచమును జరుగు ముఖ్యంకములను గమనించుటయు ఉద్దేశములు గానుండుటలని కార్యగూడు చెప్పిరి. భిల్లులకు శత్రువిద్య నేర్పుటగాను, అమెరికాలోని కంటిలలో కారా విల్లును గారిభార్య నడపుచున్న వెన్నల పాఠశాలలను ఉపాసారముగా చెప్పుచు కొన్ని నూచనలనిచ్చిరి. (అ.ప్రె)

బర్మాశాసన సభవారు నిరాకరించిన గ్రాంటును
గవర్నరుగారు అనుమతిచేయుట

బర్మాశాసనసభవారు నిరాకరించిన 1898975 పోలీసు గ్రాంటును గవర్నరుగారు అనుమతిచేయుట (పభుత్వమువారు 72 డి నెక్టునుగాని రెండవ: టెక్టునుగాని) (ఎ) టెక్టునుగానినను సమైదేసిరి. గవర్నరు గారు కడచిన మార్పులలో ప్రభుత్వము వారు వ్యయమును తగ్గింపవలెనని చేసిన ప్రయత్నముల విషయమై పోలీసు బడ్జెటులో 10 లక్షలు తగ్గించుటను స్వాగతించి, పోలీసు వారిదుస్తులను తయారుచేయు కంప్లెక్టుల కొరకు ఒక లక్షయును, రైల్వేరైటు ఎక్కువ యొ: తరువాతకలిగిన ప్రయోజనపు ఖర్చుల నిమిత్తము గడచిన సంవత్సరమున 12,16 0/-లయినవనిని బర్మాకు, ప్రయోజనము గారు వచ్చినపుడు చేయవలసిన ప్రయత్నములకొరకు ఆరు ఖర్చులు-ఇవన్నియు క్రొత్త ఖర్చులని చెప్పి. ఇది బర్మాకు డిప్టీ ఎక్సైజివిలో ఉన్నది. (అ.ప్రె)

బర్మాలోని యింగ్లీషు పాఠశాలలలో వర్త భేదము
లేకుండ చేర్చుకొనుట

రంగూను, శనివారము 15:— కోచను కథలిక్ సంఘమువారి ఒక స్థాకకతి: యిట్లు చెప్పుచున్నది. స్థానిక ప్రభుత్వమువారు వర్త భేదము లేకుండ చేయు తియిద్దరి యింకా కొన్ని క్రొత్త యింగ్లీషు పాఠశాలలు పెట్టి వానిలో యూరపి యును కానివారిని చాలయింది చేర్చు నుటకులను, అభివృద్ధి చేయవలెనని ఆ ప్రయత్నము చేయుచున్నాడు. యూరపి యింకా ఆ ప్రయత్నము చేయుటకు అధికారిగానుండు యిచ్చునైపు పెద్ద తిసివేయుటకు, యూరపి, యూ. పియోరినిధులు తిసివేయుటకు, యూ. పియోరినిధులకు నైపు పెద్దను నియతమును భద్రతని తిసివేయుటకు, రంగూను, ఆంధ్రులులోన, మోర్చియలోను మాండలేగాను. వర్త భేదము లేకుండ నైపు పెద్దను ఒకండుకు క్రొత్తవారను నిర్మించుటకు తీర్మానించిరి. (అ.ప్రె)

అమృతధృతి

రాత్రియైనను, పగలైనను, రైలులోనున్నను తేక మరెచ్చట ప్రయాణమునందున్నను అమృతధృతి ఒకబుడ్డి వద్దనుంచుకొనిన వైద్యునివహాయ మున్నట్లు భావించవగును.

అమృతధృతి

చవిపోటు, పంటిపోటు ఒకేమోతాదుతో నయమగును.
తామరగజ్జి, తీట రెండుపూతలలో కనబడక పోవును.
గాయములు, కాట్లు, పుండ్లు, బెణుకులు పట్టు రెండుపూతలలో స్పష్టమగును.
తేలు, జెల్లి, యితర విషపు: గులకాట్లకు మంత్రిమువంటిది.
జలుబు వైద్యభావము తలదిమ్మ వీటికి ఒకమోతాదు చాలును.
తలనొప్పులు పార్శ్వపునుపులను పారజోలును. మూలవాద్యకి మంచుమందు.
80 మోతాదులు బుడ్డి 1-కి రు. 2-0-0 వి. పి. రు. 0-8-0.

అమృతధృతి

వాంతులు, విరేచనములు, కలరా వీటికి యింతకుమించినమందు లేదు.
దగ్గులు ఉబ్బసము శ్వాస సంబంధమైన రోగములు వెంటనే పారిపోవును.
యెట్టి జ్వరములైనను ఒక మోతాదుతో నిలిచిపోవును.
అన్ని రోగములను కుదుర్చును. అన్ని బాధలను పోగొట్టును.
సామ్యవ్యాయమును అనేక రైట్లు తగ్గించును.
అమృతధృతియుండు గృహమున రోగము తొంగిచూడజాలదు.
వాయునోపులకు వ్యాయుధము.
అమృతధృతి
12 బుడ్లు రు. 21-0-0 వి. పి. ప్రత్యేకము

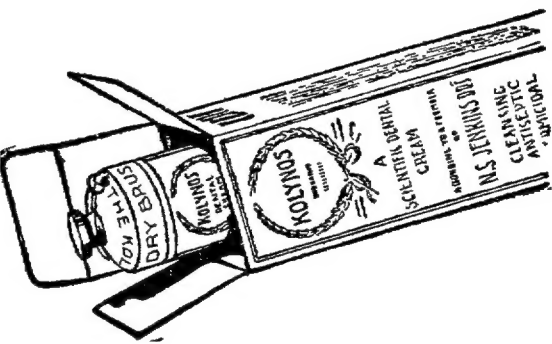
కేశామృతము

విశ్రాంతి మనోల్లాసము వెనుకలసాపునుఖనిద్రగోరువారు కేశామృతమునేవాడవలయును.
సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. 0-8-0 సీసాలు 3-కి రు. 2-8-0 వి. పి. 0-12-0.

కానుగో అందుకంపెని, పారేల్, బొంబాయి.

KANUGO & Co., Parel, Bombay.

పసుపు పచ్చని గొట్టము

పసుపు పచ్చని పొట్లములో

నుంచబడియుండును.
కొలినాసు డెంటాలు క్రీము "పసుపు పచ్చనిగొట్టములోనిప బడి, అగొట్టములు పసుపు పచ్చని పొట్లములో" నుంచబడి పంపబడును. మీ వర్తనయొద్ద మీరుచానినే కొనుటకు ప్రయత్నింపుడు.
మాయుటకు మార గట్టిగా కొలినాసు కొలినాసుతో ప్రతిదినము విడువక మీదంతమును శుభ్రము గొట్టమునకే కట్టబడి చేయుటవలన మీదంతములు గట్టిగానుండుటయే గాక, ముత్యము యున్నది. అది వదులు పంటి కాంతినిగలిగియుండును. నోటియందును, ముత్యమును కాదు. పడిపోదు. సంచరించుచున్న తెక్కలేని చిన్న పురుగులను కొలినాసు నివాక్రీమును చెడిపోనీయును. నమగాను, నిశ్చయముగాను నాశనము చేయును.
మీ ఓర్పుకు భంగము ఆరోగ్యకరమైన కొలినాసును వాడుటకు నేడే ప్రారంభించు. పసుపు పచ్చనిగొట్టమును కొనుడు.

KOLYNOS

డెంటల్ క్రీము

THE KOLYNOS COMPANY, New Haven, Conn., U. S. A.
Representatives for India: DAYTON, PRICE & CO., Ltd.
Madras Calcutta Bombay Kanchi Rangoon Colombo

38-వ దేశీయ మహాజన పత్రిక

3700 మంది సన్మానసంఘమున చేరిరి

ఇప్పుడే నిత్యమును గాంధీనగరక్షేత్రమునకు వేలకొలది ప్రేక్షకులు వచ్చి మాచిపోవుచున్నారు

200 మంది వాలంటీరు లిపుడు పనిచేయుచున్నారు

1000 మంది వాలంటీరులు 19 వ తేదీకి వచ్చెదరు

వాలంటీరుల భోజనాదులకు ప్రత్యేకము 20000 రూపాయలు వ్యయమగును

మొత్తము రెండులక్షలు వ్యయమగును

ఆంధ్ర మహాజనులకు విజ్ఞాపన

సన్మానసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారి ప్రకటనము

కాంగ్రెసు జాతీయవారము చేరువగుచున్నది. ఆశుల భారత దేశవాసుల కాంక్షననుసరించి అతివ్యవస్థాపకముగా యున్నది. ఆంధ్రుల ప్రతిష్ఠాగౌరవములకు తగినరీతిని కన్యానాతిధ్యములు జరుగవలెను.

3700 మంది సన్మాన సంఘమున చేరి లక్ష రూపాయల కొనసాగిరి. ఈ లక్ష రూపాయలలోను 45000 గోదావరి మండలములోనే వర్తించును.

ఇప్పుడే ఏర్పాటులను తిలకించుటకు ప్రతిదినమున వేయి మంది సోదరిసోదరులను దినదినమున పరిశీలించు గాంధీనగరమునకు వచ్చి మాచిపోవుచున్నారు. గాంధీనగరము వరకు వచ్చి నుంచి గాంధీపుణ్యక్షేత్రముగా మారి త్రైతీకల్పంకము నపారముగా జూరెందుచున్నది. వామనోజులలో జరుగనున్న స్వాగతమునకు సన్మానములు చాలవలెగా జరుగుచున్నవి. మార్చి 15 కే సన్మానములకు కల్యాణమహోత్సవ సంవత్సర మరూపాలయ త్రివిధముల భారతపుత్రులు లక్షలాదిగా నీ పుణ్యక్షేత్రమునకు రావచ్చును.

భారతవారికి కాకినాడలో కాంగ్రెసు మహాసభ నూతన సంవత్సరము నొసంగినది వివరమున్నది. గాంధీమహర్షికు దీక్షాభిషేకమున మూలానా మహామృతాంతి గారు కాంగ్రెసు మహాసభ కథ్యక్షుల తన హిందెదరు. మూలానామహాతాగారు భిలాభరుమహాసభ కథ్యక్షుల హిందెదరు దేశావసరము భాగములనుండియు మహామృతాంతి కాకినాడకు వచ్చుచున్నారు. అన్నివిధములను రాజకీయభిప్రాయములను బాధించు సన్మానసంఘమున సభ్యులుగా నున్నార. కాంగ్రెసు స్వాగతమునందు మాత్రవద్దతి ఏదైననుండవలెనని దానిని తెలుపి నిర్ధారణచేయుచున్నది. ఈయమున వెల్లగుచున్నది తమతాటి ప్రాజ్ఞులను తెలుపగోరెదను.

200 మంది వాలంటీరులతో గాంధీనగరమున పనిచేయుచున్నారు. మొత్తము 1000 మంది వాలంటీరులు 19 వ తేదీకి వచ్చెదరు. వాలంటీరుల భోజనసౌకర్యములకు ప్రత్యేకముగా 20,000 రూపాయలు వ్యయమగును. సన్మానము జయప్రదముగా కొనసాగుటకు వాలంటీరుల సామర్థ్యము చూచు లేదు లాభరహితము.

మొత్తమువ్యయము రెండులక్షల రూపాయలగును ఎంత భాగరూపకతో పరిశీలించినను 2 లక్షలు వ్యయము కావలెను.

కాంగ్రెసు మహాసభకు వచ్చుటకు గుజరాతీల కందరిని ఉచితముగా భోజనముపూనును చేయుటకు రాజమండ్రి వాస్తవ్యులకు కనీష్ఠులకు జీకలములు మోతీచరుగాలు పూజకొనిరి. రెండేడ్లక్షలను అనుమతావాదము ఒక కోజున ప్రతిదినము కందరిని విందుచేయుటకు ఒక ఘోరప్రయత్నము 9000 రూపాయలు వ్యయపరచెను.

ఆంధ్రులు చిరకాలమునుండి ఆతిథిసేవకు విఖ్యాతిని బహిషియున్నారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రమునందలి ధర్మాన్ని సెలెచులును దివ్యస్థానములగు జేవాలములును ఆంధ్రుల వదాన్యతకు ప్రత్యక్ష నిదర్శనములుగా నున్నవి. ఆంధ్రమాత పుత్రులన్నియును పుత్రికావలయును సమయానుగుణ్యముగా మహాదారి భావముతో తోడ్పడెదరని నమ్మెదను నని సాంబమూర్తిగారు ప్రకటించిరి. (కాకినాడ స్వతంత్ర పత్రికలోని వార్త)

కాంగ్రెసు మహాసభలో స్వరాజ్య పక్షమువారి ప్రయత్నములు

దేశబంధు చిత్తరంజని నానుగారి ప్రకటనము

స్వరాజ్య పక్షమువారు భారతవాసనభక్తుల రాష్ట్రీయ కావనభక్తుల హెచ్చుగా ఎన్నుకొనబడుటకు చాల అపరాధములను అనేకులను అరెస్టుచేసెడిది. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసు మహాసభ చేరువకు స్వలాభము కొరకు తయారైయున్నారనియు కాకినాడ కాంగ్రెసు మహాసభలో మాపక్షమువారు ప్రతిపక్షభావమును బహిష్కరించుటకు నిశ్చయపడినందున మహాసభలో చేరువకు వెళ్లినది. ఈనిందలు వచ్చినా భారతమును స్వరాజ్యపక్షమువారి పద్ధతియును విధానమును కొన్ని నిలబెట్టి మే ప్రకటించుటకు గాన వానిని నేను మరల నిపుడు తెలుపు టవలెనను. ఇదియొకటి మేము చేయవలసిన పనిని మాత్రమువారే నిర్ణయించెదరు. గానదానిని నిర్ణయించుగా నే నిపుడుహిందె తెలుపు టవలెనను. మాత్రము వారు ధిల్లీ సమాధానాన్ని మునుపటి లక్ష్యమునకు, మూలధానము నుంచి జరుపుటకు కాంగ్రెసువారి సలహాను గాని సహాయముగాని కొరకు. కాంగ్రెసు చేరువకు స్వరాజ్య పక్షమువారు స్వలాభముకొరకు తయారై యున్నారని వివరమును స్వరాజ్యపక్షమువారు ధిల్లీలోని కలెక్షరుకు చాల ప్రార్థనలు. కాంగ్రెసుకును స్వరాజ్య పక్షమునకును సుఖమును స్పష్టముగా తెలిపిరి. కావనభక్తుల వర్గమునకు నిర్ధారణ తొలగింపబడినది గాని కాంగ్రెసువారు స్వయానుగా ప్రతి నిధులను ఎన్నికలకు నిలుపలేదని మేము స్పష్టముగా తెలిపిము. కావనభక్తుల కాంగ్రెసు వారు వర్గవేదము అను తీర్మానమును కాకినాడ మహాసభలో మాత్రమువారు తరచుచున్నది అనుచున్నారను అనుచున్నది కొందరి కలిగియున్నది. అది కేవలము నిర్ధారణ. కాంగ్రెసు సభ్యులలో రెండవ పక్షము వారిలో సంఘర్షణలకు సహజము కలగజేయుచున్నది స్వరాజ్య పక్షమువారు కావనభక్తుల లోతులను తెలుపుచు తన విధానమును కొనసాగించెదరు. కాంగ్రెసు మహాసభలో వివాదాస్పదముల తీర్మానమును రెండవ పక్షమువారు మరల నుపహరించి ధిల్లీలో కలిగిన యొకసభ్యులనుకు భగవంతునిగూడ దనియే స్వరాజ్య పక్షము వారు కోరెదరు. కాంగ్రెసు సంఘముల నుండి గా వచ్చుచు యు హిందూ మహాసభీయుల మొత్తము నీరసములకును భాగ్యవంతులుగానున్నది. అవి జరిగినగాని ఏదనియును నెవ్వరు గాన యారెందు విషయమును గూర్చి శ్రద్ధగా పరిశీలించలేక గాని అంతవనివాదలను ప్రయోజనము లేదు. వివాదలనుండి అటంచు కలుగుట నిశ్చయముగాన నీ విషయమును కాకినాడలో తగిన ఏర్పాటులు చేయబడునని నమ్మెదని దాను గారు ప్రకటించిరి. (ఆ. పత్రిక)

గుంటూరుజిల్లా పంచములు

పదిమందికి ప్రేక్షకులతో కైట్లు నుచితముగానిచ్చుట గుంటూరుజిల్లాలోని పంచములలో పదిమందికి కాకినాడ కాంగ్రెసు మహాసభకు ప్రేక్షకులతో కైట్లు ఉచితముగా నియమించుట. దక్షిణముల ప్లానిక కాంగ్రెసుసంఘముల కార్యదర్శుల సిఫార్సులతో యానెల 20 వ తేదీలో గా గుంటూరు మండల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శికి చేరవలెను. కాంగ్రెసు ప్రచారకు లీవిషయమును జరిచుచున్నది తెలుపగోరెద. పదిమంది సంఘ కార్యదర్శి కంటివార్ల పరమేశు.

పండిత జవహరలాలు నెహ్రూగారు

కాంగ్రెసు పద్ధతిని మార్పుటకు పంజాబు వా రంగీకరించుటలేదు

నేనునుకూడా విశేషముతోని పండిత జవహరలాలు నెహ్రూగారు తెలిపిరి.

అకాలీల స్థితి

అకాలీస్థితి మామూలుగానే యున్నది. అకాలీ సంఘము లక్షమసంఘములని దొరతనమువారు ప్రకటించిరేగాని గురుద్వారా సంఘమువారు తమ కనుల నన్నిటిని ఎప్పటికలెకే జరుపుకొనుచునే యున్నారు. దొరతనమువారివలన నిరోధముయొను కలుగుటలేదు. స్వర్ణజేవాలమును అకాలీభక్తులు మన్నును గురుద్వారము లన్నియు శోభింపజేయుచువారు పరిశీలనము కలిగిన యున్నది. వారికి చాల భూస్థితి యింట్లు మున్నగునవి కలవు. వారి కితిరాదాయము చాలవలదు. అకాలీ దేశమునుండ దివిదానాభివృద్ధి నొందుచున్నది. క్రొత్తవా రుదయమును చేరుచున్నార. ఈయనా ఉర్రేకపులు జరుగుచున్నవి. మాసంఘ ము ప్రభుసంఘముగా మమ్ములను ఆకర్షింపజేయు డను ప్రకటనలతో వారు పెద్ద పగరములందు ఉర్రేకపులు జరుపుచుందురు. దొరతనమువారిట్లు ప్రకటించినను ఈసంఘమువారిట్లు ప్రభుల ముందుకుంటే ప్రభుత్వమునకు మహానష్టముకొరకట్టి లేదు. అకాలీల సంఖ్యల మర్మభక్తులు. ఇతరులుగూడ వారికి తోడ్పడిన వారు తప్పక విజయమును బడసెదరు.

ఇతరుల సహాయము

అకాలీల నిష్కలభావముకొరకు మార్పు అందోళన ముచేయుచున్నారను భావమును తక్కినవారికి కలగజేసి తక్కినవారు తత్వమున నిష్కలకు సహాయము చేయకుండునట్లు దొరతనమువారు గట్టి ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. నిష్కలము పంజాబులో స్వరాజ్యమును కోరుచున్నారని గూడ దొరతనము వారు ప్రకటించిరి. హిందువులను మహమ్మదీయులను నిష్కల. ట్లు సంజేవా మేర్పడుటకే దొరతనమువారిట్లు చేయుచున్నారు. అందరిలకే అకాలీలగూడ స్వరాజ్యముకొరకే ప్రయత్నించుచున్నార గాని నిష్కలరాజ్యముకొరకు ప్రయత్నించుటలేదు. అట్లు ప్రయత్నించిన సాగవని వారెవరినెవరు కాదు. వెనుక స్వల్పకారణములకు హిందువులను నిష్కల కిను వివాదము కలిగెదగాని యిది విలొలకునని నేను నమ్మెదను. హిందూవుల మహమ్మదీయుల సహాయమును నిష్కల తిరస్కరించుటల. దొరతనమువారు నిష్కలను వేధించుచుండ హిందువులను మహమ్మదీయులను తలస్థముగా నుండవలదు. నిష్కలమునకు అఖిలభారత కమ్యూనికేషన్ నిపుడు హిందువులను మహమ్మదీయులను నిష్కలకు సహాయము చేయవచ్చునో వారికి చూసి కలగవలదు. కాన వారు నిష్కలకు తప్పక సహాయము చేసెద రనియే నేను నమ్మెదను. అకాలీలలో కట్టుబాటు క్రమపద్ధతి అన్వీతముగా నున్నది. వారికి జనసంఘము భగవంతునియను ముందుయేగాక ముఖ్యమైన ధైర్యవంతులను ఉదాహరించుచున్నది. వారి వెంటపడించినను చాధింతి ఎదురైన వారుచలించరు. వారికి సహాయము చేయవలెననుటలో కాంగ్రెసువారు మంచి విశేషమును చూపిరి. ఇప్పుడు కాకులిన సహాయము బాగుగా ప్రకటించుచున్నందును భగవంతునియే నమ్మెదను. ముందేవిధమున సహాయము కావలసి యుండునో తెలియదు.

స్వరాజ్యపక్షమువారి నిర్ధారణమునందు నామ సమ్మతము లేదు. వారిలో హెచ్చుచుండి కావనభక్తుల కెన్నుకొనబడినను గూడ వారేమియును చేయవలసినది కాకటిప్రాయము. వారు దొరతనమునకు చాల తొందరకలగ జేయవచ్చు. వారు మనకు సోమగు నెట్టిమేలును చేయవలదు కాని ఇప్పుడు వారిలో చాల మంది కావనభక్తుల కెన్నుకొనబడిరి. వారంటి నన్నిప్రయత్నములను పూర్తిగాజరిపించి సంజేవాను నీరసమునకు కావనభక్తులలో వారిసంఖ్య హెచ్చుగా నుండియుండవలెనని గూడ నేను కోరెదను. వారు జేయవలసినది మేలు చేయుకొనినవో మనము వారికి కృతజ్ఞుల మగుదుము. వారివిధములైనవో మన ప్రయత్నమునందు వారికి సమ్మతపథి: మగును సంజేవాను లొలగను వారు మరలవచ్చి మనతో చేరెదరు.

కాంగ్రెసుపద్ధతిని మార్పుట

మార్పు స్వాతంత్ర్యమే మన ఆశయమని ప్రకటించుకొనియే నెనుగూడ కొరెదను గాని ప్రభుత్వము కాంగ్రెసు పద్ధతిని (1)ను మార్పుగూడదనియే నా లభిప్రాయము. ప్రభు

ఈయం కా... పునః ప్రసంగముగా నాన్నది గాన నన్ని భావములను దునుగుడ నా పద్ధతిగా నిమగ్నము కలదు.

ఆచార్య గిద్దానీగారు

కాకినాడలో మన కర్తవ్యము

18 వ తేదీ నోయిను పురలో రాజగోపాలాచారిగారి భావములను నేను చాలకష్టతో చదివినది. ఆచార్యులకాకినాడనుగు తాత్వికపటిమతో వారు, ఆచార్యులవారిని వివరించిన రాజగోపాలాచారిగారు తమభావముల కట్టుబడుముగ ప్రకటించుట దేశీయులకు శ్రోత్రగారు.

ప్రస్తుతమున్న అఖిలభారత కాంగ్రెసుకార్యసంఘము తనను తానుబట్టి, కూడి పుడైన నిత్యకార్యములను విస్తరించుటతోనే తీరిపోవుచున్నది గాని నుత్పత్తియను జనుకుట లేదు.

మనవని స్వతంత్రసంఘముల నేర్పరచుట కంగీకరించినవారందరను నాకు సహకారులే. స్వరాజ్య వాదులుగా రిందుల కంగీకరించియే యున్నారు.

నాకు విద్యావిషయమునందాసక్తి మొందుగాన విద్యా కాళి నేర్పరచలేనని తెలుపడలో నేనుపూరిత పగా నా తీర్మాన వస్తువు కల్గలేదు. ఢిల్లీలో విద్యావిషయక విచారణ సంఘము నేర్పరచగలిగినది. ఆవిషయమును అఖిలభారత సంఘము కలసి.

అఖిలభారత హిందీ మహాసభ

సన్మానసంఘసభ్యుల కట్టిక 20 వ తేదీనో ముగిసబడును

ఏర్పాటులు చేయవలెగా జరుగుచున్నది. కర్మసంఘ సభ్యుల పట్టిక 20 వ తేదీనో ముగియబడును. చందాసేవయు 20 వ తేదీనోగా కలిపిపడవలెను. ఆతేదీనుండి కాకినాడలో గాంధీనగరమున హిందీ మహాసభ కార్యాలయమున టిక్కెట్టు యియ్యబడును.

ఖిలాఫతుమహాసభ

డిసెంబరు 21:— తేదీని మాలానా షా తాలీగారి అభ్యుత్తరీంద ఖిలాఫతు మహాసభ ప్రారంభమగును.

జమియతు ఉలేమామహాసభ

22వతేదీని ఉలేమామహాసభ ప్రారంభమగును. ఆంధ్ర.

అహమదాబాదు మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు

జాతీయ స్వరాజ్యపక్షములవారు పోటీచేయవలెను

మ్యునిసిపలు ఎన్నికలకు పోటీచేయవలెన బాంబాయి కానవనభాగిని స్వరాజ్యపక్షము సభ్యులును సి. కె. మూలంకర, ప్రాధేపత శ్యామి కారా శిల గార్లు మున్నగు జాతీయవాదులును కొందరిని ఏర్పాటు చేయుచున్నాడు.

బాబరు అకాలీల అరెస్టు

ఇద్దరునాయకులు మాటు లైరి

నవాబ్ యాద్వాద శిల్పి లో థేరీ గ్రామమున పోలీసువారు బాబరు అకాలీ వాడులను అరెస్టు చేయబోయినపుడు బరిగి పోరాడునుందు బాబరు అకాలీవాడులకు రాంలాసింగు క్యాలాసింగుగార్లు మదనీరి. 18-వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు సి. వి. డి. పోలీసు నూకర్నంటు భానుసాహెబు బయలుదేరి, డిఫ్రిమివానరు ఢిల్లీగెరిల్లాగార్లు పోలీసు, సైనిక దళములతో నా గ్రామమును చుట్టవేసిరి. గ్రామస్థులలో కొందరు డిప్రెల్లతోను తుపాకులతోను వారిని తలపడిరి. పిమ్మట పోలీసువారును గ్రామస్థులు నోడొడులపై తుపాకులను కాల్చుకొనిరి.

కీ. శే. కస్తూరిరంగయ్యంగారు

రాజమహేంద్రవరమున బహిరంగసభ

18 వ తేదీ సాయంత్రము పురమండలమున శ్రీయుత శ్యాపతి నువ్వా పురంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద బహిరంగ సభ జరిగింది. హిందూత్రికా సంపాదకులకు కస్తూరిరంగయ్యంగారు మృతికొందలకుల కీ సభవారు గాథమును సంతాపమును వెల్లడించుచున్నారు.

మధులో సామభూతిసభ

18 వ తేదీ సాయంత్రము మధులో బహిరంగసభ జరిగింది అసభలో సామభూతి తీర్మాన ముమోదించబడినది. ఆంధ్ర.

ప్రత్యేక ఆర్థిక వేర్తల సంఘము

టిక్టా, అర్ధకాత్రి, డిసెంబరు 14:— కన్యకాపరసంఘములో బ్రిటిషుప్రతినిధి గారు కర్. బాకాప్రాద్భగింగారు అధికారమునాడు బంధువులనున్నాడు. కన్యకాపర విచారణ నిమిత్తము సమావేశముగానున్న కన్యకాపర కలసిరిపున సమాగురు ప్రతినిధులను నిత్యమించుటనుగూర్చి ఆలోచించెదరు.

పంజాబు శాసనసభ్యులగు అకాలీల ఏర్పాటులు

శాసనసభలో చేయవలసిన పని

పంజాబుశాసనసభకు ఎన్నికొనబడిన గురువ్వారా సంఘ సభ్యులు ప్రత్యేకముగా నొక సభ చేసిరి. భాయి నానసింగు ఎ. ఏ. గారిని కార్యదర్శిగా ఎన్నుకొనిరి. కొంతకాలమువరకును మంత్రులకు నియమింపబడునాయు తివరావమును వివర తెలియించు గవర్నరును కోరిరి. ఆంధ్ర.

భారతశాసనసభ ఎన్నికలు

సంయుక్తరాష్ట్రముల మహమ్మదీయ ప్రతినిధి

సంయుక్తరాష్ట్రముల దక్షిణమహమ్మదీయ గ్రామముల ఓటరులు ఎం. ఆర్. యూసఫ్ యిమాం (స్వరాజ్య) గారిని భారతశాసనసభకు ఎన్నుకొనిరి.

బాబూ రంగలాలు ఆయోధ్యగారి ఎన్నికతగాజా

బాబూ రంగలాలు ఆయోధ్యగారి ఎన్నిక కెల్ల గూడదని తాయిలనాదరు బిశ్వేశ్వరలాలు వారవాయాగాడు కిటివను పెట్టగా ఒకవిచారణసంఘమును యిండియాదొరగనువా శిష్టరచిరి. రంగరాష్ట్రీ మార్యరంగమువారు రంగలాలు గారిని భారతశాసనసభ కెన్నుకొనిరి. అదికెల్లగూడదనియే యీ అక్షేపణ చేయబడినది. విచారణసంఘమునకు ఏ. జె. షోమనకు వి. సి. ఎస్. గారభ్యుతుడు బి. సి. శేట్టెను, తాయిలనాదరు ఎస్. పి. బక్షిగార్లు సభ్యులు. వీరు మధ్యను ఈవిషయమును గూర్చి విచారణచేసెదరు.

గెజెట్టుపకటనము

ఆర్. కే. మన్యుఖు స్టేట్స్ బాబూ ఆమరశాభవతు, తుమార కంకర రాయి, యానూబు, సి. ఆరీపు చావరీ, బి. మ. వాబు బి. క్షు, స. య్యారు గులాంఅబ్దులు, బాబూ ఉజుగుసింగుజేడీ, బాబూ క్యామరబు, బాబూ గయాప్రసాదసింగు, రాయి హరిప్రసాదలాలు, బాబూ గంగానాథసింగు, మాల్వీ మహమ్మదువఫీ, రాజా గఘు సంకప్రసాదసింగు, ఎం. వి. అభయంకరు, దాక్టరు ఆర్. ఎస్. గోత, కంభువయాజుమిశ్ర, మాల్వీఅహమదాల్ఖాను, ఇ. జి. షైమింగగార్లు భారతశాసనసభ కెన్నుకొనబడిరిని గెజెట్టులో ప్రకటింపబడినది.

ఆగ్రాడివిజను ప్రతినిధి

ఆగ్రాడివిజను మన్సింగ్రామముల ఓటర్లు ఎల్. కే. మోదరుగారిని భారతశాసనసభ కెన్నుకొనిరి. మహమ్మదుయామిను, ఫిజజాఖానుగార్లు పీకీపోయిరి.

వంగరాష్ట్రముల ప్రజాయత్త శాఖల బాధ్యత

ఈ బాధ్యతను పహింపవలెనని గవర్నరు దానుగారిని కోరెను

దానుగారు స్వరాజ్యపక్షమువారితో నాలోచించిచెప్పెద మనిరి

మంత్రులు రాజీనామా విచ్చిరి

రంగారాష్ట్ర శాసనసభ ఎన్నికలఫలితము తేలగానే మంత్రులు ముగ్గురురాజీనామానిచ్చిరి. గవర్నరు రాజీనామాల కంగీకరించెగాని శ్రోత్రమంత్రులును నియమించవలెనను పనిమాచు మందగలేనని కోరెను.

వంగరాష్ట్రమున ప్రజాయత్త శాఖల బాధ్యతను పహింపవలెనని గవర్నరు జేకోబుధు తిల్లాంజన దానుగారినికోరెను. ఈ తెలితేదీరి స్వరాజ్యపక్షమువారి సభ జరుగునుగాన ఆఖిల ఈసంబంధివారి కంగీంచి బాంధ్యమును గవర్నరుకు తెలిపెనని దానుగాడు గవర్నరుకు తెలిసింది. ఆంధ్ర.

విట్టూర్ చర్చిల గారిని కిషురువాత్మ్య జట్లందుముద్ధ నిజ బార్తయను గ్రంథమున ఆల్ఫుడు డగ్లస్ ప్రభువు దూషించెనని నేరము మోపబడినది. అందులో ముద్దంబకి ఆమోదములు తిన ఖియతు విధింపబడినది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923 సం. డిసెంబరు నెల 15 వ తేది

శనివారము

నిరాకరణము : నిర్మాణము

బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారి వలెనే, ఉచార్య గిద్దానూరిగారు కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ నిర్మాణ కార్యక్రమము కొనసాగుటకు తగిన ఏర్పాట్లను నిర్ణయించువలెనని కోరుచున్నాము. శాసనసభలకును కాంగ్రెసునకును మరల సంబంధము గలిగించి, వివాదములను పురికొల్పుట పాడిగాదని, గిద్దానూరిగారి యుద్దేశము, జిల్లా తీర్మానమును తిరస్కరించుట కొక వంకను, శాసనసభ్యులు కాంగ్రెసు యాజమాన్యము క్రింద బని చేయుటకు వేరొక వంకను, పట్టుబట్టుచో, కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ గూడ మరల వివాదరంగముగనుని వీరు భావించుచున్నారు. ఇటువంటి విషయములను మరల తివ్రముగా నిర్మాణకార్యక్రమము నెటుల నిర్వహించవలయునో పెద్దలందరు కలిసి యోచించి కార్యసాధన మార్గములను నిర్దేశించుట ధర్మము. కాకినాడ కాంగ్రెసు మగిసిన పిమ్మట, నిర్మాణము మొలుపువేగముతో కొనసాగుటకు ఏర్పాట్లు జరుగవలెను. ఈ మధ్య వివాదములన్ని ప్రబలినను, నిర్మాణ కార్యక్రమము వంకకు కాంగ్రెసు నాయకు లెల్లర దృష్టి మరలుట శుభదినము. ఏలన, మాంద్యము వలన నిర్మాణ మేరపడినది. స్వరాజ్యనిర్మాణము చురుకుగ జరుగుచున్నగాని మరల సంచలము గలుగజాలదు. జాతీయవిద్య నెటుల వ్యాపింపజేయవలెను, కద్దు నెటుల పూర్తిజేయవలెను, వంచాయితల నెటుల నెలకొల్పవలెను, అస్పృశ్యత నెటుల బోగొట్టవలెను, జాత్యైక్యతను బలపరచి అహింస నెటుల కాపాడవలెను, ఇట్టి విషయములగూర్చి అనుభవజ్ఞులు యోచించిన, సరయగు మార్గము తప్పక గొర్రించును. కాకినాడ కాంగ్రెసుసభవారు ముఖ్యముగా యోచించవలసిన విషయము లివియే. ఈ విషయమై యింకను సుస్త జరుగు నెడల సర్వోత్తమ స్వరాజ్యసిద్ధికి ప్రబలమగు నాటంక మేర్పడు ననుటకు సందియము లేదు.

స్వరాజ్యనిర్మాణము జరుగుచున్నచో, ప్రస్తుత వివాదములకు తావుండేది గాదు. ప్రతిగ్రామమును నిర్మాణకార్యక్రమమునందు నిమగ్నమై, స్వరాజ్య సందము ననుభవించుచుండెడిది. అట్టి యవకాశము దప్పిపోయెను. సంవత్సరములో ప్రతిక్షము గావలసిన స్వరాజ్యము దూరమునకు పోయెను. దేశము నందఱు కార్యనిర్వహణమునకు తగిన ఏర్పాట్లు లేకుండుటయే ఇందుకు కారణము. పునాదిగారు గ్రామకాంగ్రెసు సంఘము లికార్యమును నిర్వహించుచున్నచో, సర్వరాజ్యవృద్ధి గలిగెడిది. పునాది బలపడకపోవుటచే, నిర్మాణసాధనము నిర్మితము గాకపోయెను. ఇకనయినను, గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములను పునఃజీవించజేయు మార్గముల సరయవలయును. ప్రజాసామాన్యము నిర్మాణమును శ్రద్ధతో చేపట్టుచో, స్వరాజ్యసిద్ధి విషయమై అతురము నాపవలసిన బహులేదు. ఫలిత మే మగునో యని నేజుగొంద నవసరము లేదు. సహాయనిరాకరణము గూర్చి కట్టుదల దగ్గినపుడు, నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుట సాధ్యమగునా, ఒకవేళ

సాధ్య మయినను కేవల నిర్మాణము నిరాకరణ దృష్టితో తోడ్పడునా యని సందియము గలుగవచ్చును. సహాయనిరాకరణ ధర్మము విషయమై కట్టుదల తగినందులకు ఎల్లరును చింతించెదరు. కాంగ్రెసులో రెండుపక్షము లేర్పడినందులకును, అందొకపక్షమువారు బహిష్కారసాధనమునకి వైదొలగినందులకును విచారము గలుగక మానదు. ఐనను, ప్రస్తుతస్థితిలను గుర్తించి, ఎట్టికష్టములున్నను సరియే, నిర్మాణమును సాధించుటకు ప్రయత్నము జరిగినగాని, నిరాకరణము విషయము గాంచజాలదు.

నిరాకరణమువలన, గలిగిన ముఖ్యలాభము పారితోత్యమునండి స్వాతంత్ర్యమువంకకు ప్రజల దృష్టి మరలుటయే. ఇటుల మరలినదృష్టిని స్వరాజ్యనిర్మాణమున కుపయోగపడునటుల జేయుటయే, గాంధీ మహాత్ముని ముఖ్యోద్దేశమై యుండును. బహిష్కారమువలన శాసనసభ లన్నియు ఖాళీగా నుండునని గాని, పాఠశాలలను న్యాయస్థానములను వట్టివగు ననిగాని, మహాత్ము డుహించియుండలేదు. ప్రజల ధర్మమునుమాత్రమే అతడు సూచించెను. బహిష్కారము పూర్తియైన మంచిదే. కాని, విజయగతున్నను, ప్రజల దృష్టి మరలిన చాలును. వారి నావరించిన శరాధీనతను తొలగుటయే ముఖ్యము. ఈపని చాలవరకు నేజువేసినను, నిర్మాణము బలపడుచున్న యెడల నిరాకరణమును బలపడుచుండెడిది. వ్యతిరేకకర్తలయగు నిరాకరణము, నిరాకరణముగ నిలువజాలదు. ప్రస్తుత ప్రతిష్ఠాపనలను దేశము బహిష్కరించినపుడు, వేరొకవంక జాతీయ ప్రతిష్ఠాపనలను పెంచి పోషించుట దేశధర్మమై యుండును. ఇకనయినను నిర్మాణమును జయప్రథముగ నిర్వహించుచున్నగాని, మరల నిరాకరణ భావము జలపడనెరదు. నిరాకరణము నిర్మాణావశ్యకత నెటుల సూచించెనో, నిర్మాణము నిరాకరణము నటులనే ప్రోద్బల పరుగలదు. నిరాకరణ నిర్మాణములకు గల అవినాభాసంబంధమును గ్రహించిన వారెవరును, ప్రస్తుతస్థితి గాంచి నిరుత్సాహము జెంద నవసరము లేదు. నిర్మాణమును శ్రద్ధతో నిర్వహించిన నిరాకరణమును నిలువజెట్టవచ్చును. స్వరాజ్యమును త్వరితముగ బొందవచ్చును.

స్వరాజ్యపక్షమువారి విజృంభణముగాంచి నేజుగొంద నవసరము లేదు. వారివాద మంత నిస్సారమయినను, వారి యుద్దేశముమాత్రము సహాయ నిరాకరణమును పెంపొందించుటయేయని ప్రకటించబడినది. మద్రాసు శాసనసభలో ప్రస్తుతము జరుగుచున్న వ్యవహారములగాంచిన, మంచికిని చెడ్డకును నిరోధమునూపుట, అసంభవమని గన్పట్టుచున్నది. అనుకూలవిషయములు గనుపించినపుడు, వాని నామోదించుటకు బుద్ధిపుట్టుటలో వింత ఏదీయులేదు. ఒక్క బెంగలు శాసనసభలో దప్ప ఇతర రాష్ట్ర సభలలో, స్వరాజ్యపక్షమువారికి సంఖ్యలతో నెన్నకొనబడినటుల గనుపించును. సంయుక్తరాష్ట్రములలో విలవాదు లోకపోయినను, భూస్వాములకి సంఖ్యాకులయిరి. వండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారు స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమముగూర్చి ముచ్చటించుచు, శాసనసభలకు వీరొకవేళ అధిక సంఖ్యలతో వెడలిగను క్రభుత్వమును విసిగింపగలరు గాని, శాశ్వతలాభము గలిగింపజాలరనియు, వారి ప్రయత్నములు విఫలమగుచో భ్రమ వీడి నిరాకరణ మార్గమునందు వారి విశ్వాసము మరల బలపడుననియు, నుడివిరి. అందుచే నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణముకట్ల స్వరాజ్యపక్షమువారి యాటంక ముండజాలదు. వారి విధ్వంసక ప్రయత్నములు సఫలమయినను గాకపోయినను, పిమ్మట నిర్వహించదగినది నిర్మాణకార్యక్రమ మగుటచే, దీనిని నిర్వహించుటయందు వారి తోడ్పాటు చేకూరగలదు. అందుచే నితర వివాదములతో కాంగ్రెసు సభలో ప్రోద్దు బుచ్చుటవలన లాభముండదు.

ములు సఫలమయినను గాకపోయినను, పిమ్మట నిర్వహించదగినది నిర్మాణకార్యక్రమ మగుటచే, దీనిని నిర్వహించుటయందు వారి తోడ్పాటు చేకూరగలదు. అందుచే నితర వివాదములతో కాంగ్రెసు సభలో ప్రోద్దు బుచ్చుటవలన లాభముండదు.

కాంగ్రెసు క్రిమను మార్చవలయునా లేదా యని క్రశ్న రావచ్చును. వండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నభిలషించుచున్నను, కాంగ్రెసు క్రిమను మార్పుట కష్టపడుట లేదు. ఏలనన, కాంగ్రెసు క్రిమ అన్ని పక్షముల వారును కాంగ్రెసులో జేరుట కవకాశ మిచ్చుచున్నది. అహింసా కర్తవ్యని నమ్ముచు, స్వరాజ్యమును కోరెడి వారెల్లరును కాంగ్రెసునందు సభ్యులు గనుండ నర్హులు. ఇట్టి విశాలమగు నిబంధనను మార్చి, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నాశించు పక్షమునకు మార్తమే కాంగ్రెసునందు ప్రవేశమిచ్చుట సంభావ్యముగ నుండదు. కాంగ్రెసుసభ ప్రజాప్రాతినిధ్య సభ యను గౌరవమును కోల్పోవును. అందుచే దూరదృష్టిగల వారెల్లరును కాంగ్రెసు క్రిమను దొలగించుట కంగీకరింపరు. కాంగ్రెసు నొక పక్ష సభగ మార్పుట అయత్నము. కాంగ్రెసు క్రిమను మార్చెడి ప్రయత్నములను అహింసా దా బాదు కాంగ్రెసు సభలో గాంధీమహాత్ముడు నిరసించెను. మహాత్ము డా సమయమున చెలిపిన ప్రబల కారణములు నేటికిని వర్తింపగలవు. ఇట్టి స్థితిలో, కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ యెదుట, వివాదములకు తావుండ నేరదు. ఉభయ పక్షములును సంపూర్ణముగ నంగీకరించెడి నిర్మాణ కార్యక్రమము నెటుల నిర్వహించవలయునో యోచించుటయే ముఖ్యధర్మము. కాంగ్రెసు సభ్యులందఱును యీ విషయముపై దృష్టిని నిలిపి కార్యసాధనముల సరసిన, దేశమున కత్యంత లాభము గలుగును. డిల్లీలో గుడిరెన నేకీభావము, కాకినాడలో బలపడి సర్వోత్తమస్వరాజ్యసిద్ధికి సాధన భూతము గాగలదు. కాకినాడ కాంగ్రెసు సభ జయప్రథముగ నిర్వహించబడు గాక!

చెన్ననగరము : ప్రత్యేక రాష్ట్రము

కాంగ్రెసు వ్యవహారములకొరకు, చెన్ననగరమును ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ జేయవలయునని, మద్రాసు తిమిళ కాంగ్రెసుసంఘము వారు ఇటీవల తీర్మానించిరి. ఇటుల తీర్మానించుటలో వీరు బాంబాయి నగరమును నిదర్శనముగ గైకొనిరి. కాని, వీరి నిర్ణయమువలన, అనవసర క్లిష్టస్థితి యుదయింప గలదు. చెన్నపురియందు తిమిళ తెలుగుభాషల మాటలాడు వారిరువురును గలరు. ప్రస్తుతపునర్పాటులప్రకారము, అరవవారు తిమిళ కాంగ్రెసుసంఘమునందును, తెలుగువారు ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘమునందును సభ్యులగుచున్నారు. చెన్నపురియందు జిల్లా సంఘములమాత్రము గలవు. రాష్ట్రీయసంఘములు అరవ, తెలుగు జిల్లాల మధ్యయందుగలవు. ఇందు వలన, చెన్నపురి నాయకులు కొంత ప్రాముఖ్యము గోల్పోవుచున్న మాట నిజమే. ప్రభావ పట్టజేతర భాగములవారు కాంగ్రెసు సంచలనమును నడుపుటలో ఎక్కుడు ప్రాధాన్యము వహించుచున్న సంగతియు నిజమే. కాని ఆంధ్ర దేశ మధ్యమందు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సంఘమును, తిమిళ రాష్ట్ర మధ్యమందు తిమిళ రాష్ట్రీయ సంఘమును నెలకొనియున్నందులకెంతయు సంతసింపవలయును. చెన్నపురి సంఘము జిల్లా సంఘముగ నుండి కని జేయుటతో సంతృప్తిజెందవచ్చును. నాయకుల ప్రాముఖ్య మెక్కుడును, వారు జేయుపని ననుసరించి

యందును గాని, స్థలము ననుసరించియుండదు. ప్రాతవిర్వాటు ప్రకారము చెన్నపురి ఆంధ్రులు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘాదేశముల ననుసరించుట కును, తమిళులు తమత సంఘాదేశముల ననుసరించుటకును వీలగుచున్నది. చెన్నపురి లోని యుభయసంఘములును తమత భాషలలో కాంగ్రెసు ఆందోళనము నలుపుటకు వీలగుచున్నది. అటుగాక చెన్నపురిని ప్రత్యేకరాష్ట్రముగాజేయచో, ఇటు ఆంధ్రదేశమును గాని, అటు తమిళరాష్ట్రమునుగాని అనుసరింపవీలులేక, ఉభయభాషయును, ఇట్టి స్థితిలో చెన్నపురినే ఉభయరాష్ట్రములకును ప్రధానపట్టణముగా నుంఁగూడదాయని యడుగవచ్చును. అటుల జరుగునెడల, ఆంధ్రులకును, తమిళులకు గూడ మిగుల నిబ్బంది గలుగును. ఉభయయును కాంగ్రెసు పక్షల కొర కింతదూరము రాబోయి. కాంగ్రెసు సంచలన మందుచే నాగిపోవుట సహజము. ప్రస్తుతపు ఏర్పాటులను కదలించవలసిన యగత్యము గనుపించదు. చెన్నపురి ఇప్పటివలె నొకజిల్లాగా నుండి, ఆంధ్రులును, తమిళులును తమతమ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములకు లోబడి కని జేయుటయే లాభకరము. చెన్నపురి తన కార్యదీక్షచేతనే నిప్పటికన్న నెక్కుడు ప్రాముఖ్యము బడయుట సుసాధ్యము. అఖిలభారతి కాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రస్తుత విభాగమును కదలించకుండుట శ్రేయస్కరము.

బ్రిటీషు లేబరుపక్షము

బ్రిటీషు లేబరుపక్షము, పరిపాలనాబాధ్యతను వహించుట కెట్టి యవకాశములు గలవోనింతకుమున్ను చెలిపియుంటిమి. లేబరు పక్షము వారిలో నూతన సంచలనము, నూతన విశ్వాసము ఒందినవి. ఇచ్చివేపు ప్రభువున టి ధనవంతుడుగూడ, లేబరుపక్షముతో సరిపెట్టుకొన జూకుచున్నారు. తప్పని సరియైనపుడు, పరిస్థితుల కనుగుణ్యముగా నడుచుట, వివేకుల లక్షణము గద. లేబరుపక్ష కార్యక్రమమును తా మంగీకరింపకున్నను, యీ పక్షమువారు తమ ధర్మమును తగు బాధ్యతతో నిర్వహించెదరని ఇంచితేపు ప్రభువుగారికి నమ్మకము గలదు. హాల్డేను ప్రభువుగారు, లేబరుపక్షము నభిమానించుచున్నారు. పరిపాలనాధికారము చే జిక్కబోవుచున్నపుడు, అభిమానము బయలుదేరుట వింతగాదు. లేబరు పక్షము స్వీయబలమును వృద్ధిజేసికొనుచున్నపుడు, వారి నితరులు తృణీకరించుటకు సాధ్యపడదు. తమ నాయకులగు రాష్ట్ర మాక్స్ నాల్డుగారిపై పూర్ణ విశ్వాసము గలదని, లేబరుపక్ష కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు ప్రకటించిరి. వనితేని వారి సమస్యను, బాల్డువిను ప్రభుత్వము వారెటుల పరిష్కరించెదరో తెలుపవలెనని, వీరు పందెము వైచిరి. అప్పుడే ఉద్యోగ ఉద్యమ కార్యక్రమము పెక్కువంది లేబరు పక్షమునుండి బయలుదేరుచున్నారట. ఇది సహజమేగద. లేబరుపక్షము వారి మూరు పరిపాలనాధికారమును సంపాదించుట సుస్థరముగాదు. కాని, పరిపాలనమును వారెటుల నిర్వహించెదరో, దానిపైననే వారి కీర్త్యుకీర్తిగాధారించి నుండును బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము నెయ్యొనిన కఠిన సమస్య హైందవ సమస్యయే. లేబరు పక్షము వారు దీనిని సంతృప్తికరముగా పరిష్కరించు నెడల, సామ్రాజ్య గౌరవమును నిలుపుకొనగలరు. లేనియెడల, వీరి వాగ్దానములును కాగితపు తునకులు క్రొంద పరిణమింపగలవు.

చిత్తరంజనదాసుగారు : కాంగ్రెసు సభ

కాకినాడ కాంగ్రెసు సభలో, చిత్తరంజనదాసుగారు కేసు తేనెదరిని విశ్లేషించుచున్నది. డిల్లీ తీర్మానమునకు భిన్నముగ బోయి, వీరు కాంగ్రెసునకును కాసనసభలకును సంబంధము గలిపెదరేమోనని, కొందరు భీతిపెంచుచున్నారు. కాని ఎల్లర సందియములు దీరునటుల, దాసుగారు స్పష్ట ప్రకటన గావించినందుల కే.తయ్యు సంతసిం చెడము. డిల్లీ కాంగ్రెసు తీర్మానమును, స్వరాజ్యపక్షమువారికముందును అనుసరించెదరనియు, తమ కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు కాంగ్రెసు ఆదేశమును వారు కోరరనియు దాసుగారు స్పష్టముగ చెలిపిరి. తాము ఎన్నికలను జరుపునపుడు గూడ, కాంగ్రెసు పక్షమున అభ్యర్థులను నిలుపుచున్నటుల చెలిపియుండ లేదనియు, కాంగ్రెసునందలి రెండవపక్షము వారి తో సంఘర్షణమును తాము వాంఛింపమనియు, డిల్లీలో సమకూరిన ఐకమత్యమును, కాకినాడ కాంగ్రెసు సభలో వివాదములచెచ్చిబెట్టి తాము చెడగొట్టమనియు, దాసుగారు వాగ్దానముజేసిరి. స్వరాజ్యపక్ష నాయకులు బలకుచున్నపుడు, ఇతర సభ్యులు అనవసర వివాదమును పురికొల్పరని నమ్మెదము. కాంగ్రెసు పునర్నిర్మాణము జరుగవలెననియు, హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగమును బలమగు నాధారములపై నిలుపవలెననియు, అనవసర వివాద మంతరింపవలయుననియు, దాసుగారు కోరుచున్నారు. నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణమునకును, కాంగ్రెసు పునరుద్ధరణమునకును దాసుగారు మనస్ఫూర్తిగ తోడ్పడి, కాకినాడ కాంగ్రెసు విజయమునకు తోడ్పడెదరుగాక! దాదాపుగ నాయకు లందరిలోనే కాభిప్రాయమును, కార్యదీక్షయు మరల బలపడుట శుభచిహ్నము. స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగువఁకు, యీదీక్ష చెలించుకుండు గాక యని గోరెదము.

బెంగాలు మంత్రి త్వరగదురు?

బెంగాలు గవర్నరుగు లిట్లను ప్రభువుగారిని విషమసమస్య ఎదుర్కొనినది. వారికెంత యిష్టము లేకున్నను, స్వరాజ్య స్వతంత్రపక్షములవారు అధిక సంఖ్యలతో బెంగాలు కాసనసభ కన్నికొనబడిరి. వెనుకటి మంత్రులు మువ్వరును రాజీనామా నెసగిరి. గవర్నరుగారు వారి రాజీనామా సంగీకరించిరి. ఇప్పుడు జేయదగిన వేమి? స్వరాజ్యపక్షము వారిధిక సంఖ్యకులగుటచే, వారిని ప్రాస్థుపర్దుకాని పరిపాలనాబాధ్యతను వహింపవలయునని కోరవలయును. ఆ కారణముచేతనే, లిట్లను ప్రభువుగారు చిత్తరంజన దాసుగారిని బిలిచి మంత్రులను సూచించవలయునని కోరిరి. ఈలోపుగా వెనుకటి మంత్రులనే కని జూచుచుండవలయునని కోరిరట. దాసుగారిని విషమప్రశ్న ఎదుర్కొనుచున్నది. వీరు పరిపాలనా బాధ్యతను నిర్వహింతురా? స్వరాజ్య పక్షమువారు సంస్కరణములను ధ్వంసముజేయబూనికొందురగాని, వానిని కొనసాగింప బూనుకొన వీలులేదా. లిట్లను ప్రభువుగారి కోర్కెను సమ్మతించుచో, స్వరాజ్యపక్షమువారి ప్రధాన నియమమునకే భంగము కలుగును. రేపటిదినము బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమువారి సభ కలకత్తాలో జరుగును. ఆసభయందు గవర్నరుగారి ఆహ్వానము గూర్చి చర్చ జరుగును. ఆసభయందు జరిగెడి చర్చయమును గవర్నరుగారికి తాము చెలిపెదమని, దాసుగారు తెలియబరచిరి. బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమువారెటుల నిర్ణయించెదరు, దాసుగా రేమని విన్నవించురని, కనుగొనుట కెల్లరును వేచియుండును.

బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమువారిని గొప్ప పరీక్ష ఎదుర్కొనినది. ఈ పరీక్షయందు వారెటుల బయల్పడుదురో జూడవలయును.

వ్యవసాయ కళాశాల

వ్యవసాయకళాశాలకు డిప్యూటీ డైరెక్టరు గారిని, అధ్యక్షులుగ నియమింపవలయునని గోరుచు, రంగనాథం మొదలియారుగా రొక తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఇటులగోరుట, గవర్నరుగారి హక్కుకు భంగకరమని, గా. స. పి. రామస్వామి శర్మగారు రాక్షేపించి. చట్టముప్రకారము మంత్రులతో నాలోచించియే గవర్నరుగా డిల్లీ నియామకము జేయవలెను. మంత్రులు కాసనసభలకు బాధ్యులయినపుడు, మంత్రులతో గూడిన ప్రభుత్వమున కి సంగతిని చెలుపుటలో, నియమభంగమేమి గలదో తెలియదు. సభాధ్యక్షులగు సర్ పి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు, రామస్వామిఅయ్యరుగారి యాక్షేపణను త్రోసిబుచ్చుటలో నిష్పక్షపాతముగ బ్రవర్తించి రనుటకు సుదియము లేదు.

సానిటరీ వార్తలు

తెలంగాణలోని:— డిశంబరు 19 వ తేదీ బుధవారము తెలంగాణలో అగుటచే పోస్టాఫీసులకు సెలవుదినముగా గణించెదరు. అధికారముగతే సెలవుదినము జరుగును.

శ్రీ ఆంధ్రధర్మ ప్రవచన సభ:— ఈసభయొక్క 10 వ వార్షికోత్సవము శేడదినము (18-12-28) ఉదయం కి గ్రామప్రగీప్త యూనియనునొక్కట మందిరమున జరుగను. భగవద్గీతపై ఉత్సాహముండును.

మైసూరు నాటక సమాజము:— సుభద్రాకల్యాణము:— రేపు నాటకాలము రక్తి గంటుట ప్రాచ్యేలో న్యాయాధియేటలో మైసూరులోని శ్రీవత్సవ సర్వేశ్వరస్వామి నాటక సమాజమువారు కన్నడభాషలో సుభద్రాకల్యాణ నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

చెన్నపురి ప్రావిన్షియల్ కొ ఆపరేటివు:

12వ కాంగ్రెసు రాజకీయ కేన్సికాల చాంబలో డిశంబరు 28, 29 తేదీలలో జరుగును దానికి బొంబాయి న్యూటర్లో ఆపరేటివు ఇన్ స్టిట్యూటు వైద ప్రెసిడెంట్ గు పి. ఇ. జేవధానగాడు అధ్యక్షుని హింతురు.

రాష్ట్రీయ సహకార సంఘ సమావేశము:

మదరాసు రాష్ట్రీయ సహకారసంఘముయొక్క 12 వ సమావేశ ఈనెల 23, 24 వ తేదీలలో రాజకీయ కేన్సికాలలో జరుగును. హి.రా.య్యకొంటులు కొ-ఆపరేటివు ఇన్ స్టిట్యూటు ఉపాధ్యక్షులు జి. కె. జేవధానగాడు సభాధ్యక్షుడుగా నుండురు.

చెన్నపురి మహాజనసభ-జనరలుబాడీ మీటింగు:

ఈనెల 17 వ తేదీ సోమవారమునాడు సాయంత్రము రక్తి గంటు చూటుకోడుగా మహాజనసభా భవనమున జనరలుబాడీ మీటింగు జరుగును. స్వర్గీయ కిన్నారంగం జ్యోగారి మృతికి సానుభూతి తెలుపుట మొదలు విషయము లొకభాగం చర్చించెదరు.

రాకపోకలు:—

తై.సాయిగారి రాక సందర్భమున నిచ్చుటకు అభ్యయించిన సాదరుభాగాను నిన్నుల్లో మదరాసు విడది తెలిరి.

మేడరు జనరలుజె. పొన్నసీమ మదరాసు జిల్లాసనాంక మ్యూండింగు అభినయగాడు నిన్నుల్లో మెట్టుపాలెము తెలిరి, బకింగు హమదుల్లా మేజరింగు డైరెక్టరు ఎ. పి. సైమన్సుగారు కలకత్తాకును, శిష్టనాటు జనరలు సర్ ఎస్.నాథు కమ్యూండింగు జనరలు అభినయగాడు మెట్టుపాలెమునకు, నిన్నుల్లోపోయి.

బిల్లును సామాన్య ప్రజలకు సంబంధించిన యింకా నేమియు
ప్రజలకు జేయబడదని యీ కథ గావించిన తర్వాత ముఖ్య
మంత్రిగారు అగ్రహారమును సందర్శించి సత్కారముగా

కడపలో కలెక్షరు

రా. బి. టి. యం. సరసింహారావుగారు కడప
జిల్లాలో అనేక భాగాలందు పర్యటించుటకును కలెక్షరు
నుగ్రహించుటకునుగూడ, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని పరిపాలన

తీరునల్పేరిజిల్లాలోని అధ్యక్షుడు

సర్వమూర్తిగారు స్థానిక స్వచ్ఛంద పాలకామాలకుని నిట్లు
చెప్పిరి:-

(1) (2) గా. అభివృద్ధి కార్యక్రమములకు తీరునల్పేరి
జిల్లాలోని అధ్యక్షులుగూ, సర్పంచిగూ నిజమేనా?

(3) అట్లే యిదల వారిని అడవికి రాజీనామానిచ్చి
కోరకరా?

జి. అయిన జిల్లాలోని అధ్యక్షుడుగ లేడు.

(4) * వున యీ కథ రాదు.

సర్వమూర్తిగారికి జిల్లా మొట్టమొదట నడుగు
తీయవలసినదేమిటా? అందులో చాలా అధ్యక్షులుగూ
ని అయిన గా సామాన్య రాజాగారు జ్ఞాపకము చేసిన 18-వ

రాజాగారు రాజాగారు:- జిల్లాలోని రాజా
గా నిగ్రహించుట అవసరము గాదా?

సర్వమూర్తిగారు:- రాజాగాని నిగ్రహించుట
సామాన్య రాజాగారు:- అవిషయము తెలియదు.

చానుకొనితీరి అధ్యక్షులు ని. సర్పంచి మొదలైనవారు
ని, యి. రామారావుగారి సభ్యులనుగూడ ప్రత్యేకముగా నియో
జించిరి.

ల్యాండులెనియూ సెటిల్మెంటు నూచలను కానికూడ
మొదటి ప్రజలకును తంజావూరులోని తంజావూరు ఎక్కు
నియోజియేటర్లు ప్రకారము అయిదేళ్లమును జనవరి 1924 నుండి

మొదలగునవి తీర్చిదిద్దిన తర్వాత ముఖ్యమంత్రిగారు
చేసినవి.

రయతులను ఎక్కువ కట్టించుటకు ఇబ్బందిగ
నున్నదియని, కొన్ని గ్రామములలో తంజావూరు సరిగా లేదనియు,
రయతులు వస్తున్న ప్రభుత్వమునకు చెల్లించవలసినట్లు బాధ్యత

పి. అ. జ. నేయలగారు తీర్మానమును బలపరచుచు. బ
లపరచుటకు గావించబడిన తీర్మానములలో అన్ని జిల్లాలోను
అవ్వయింక విచ్చుననియు, తంజావూరునుగూడ అవ్వయింక

కానకథ యామోదమును బడయి నితే పన్నులను
అధికముగ విధించరాదు సెటిల్మెంటు విషయము కాల్పనిక

కానకథ యామోదమును బడయి నితే పన్నులను
అధికముగ విధించరాదు సెటిల్మెంటు విషయము కాల్పనిక
కానకథ యామోదమును బడయి నితే పన్నులను

పి. రామస్వామి మొదలైనవారుగూ తీర్మానమునకు ప్రతి
కూలముగా మాటలాడిరి. బల్లారి అనంతపురం జిల్లాలో ఎప్పు
డును కలెక్షరుగ నుండును. తర్వాత సరిగా తురి

బల్లారి అనంతపురం జిల్లాలో, నెల్లూరు లు
నూచలను అయిదేళ్లమును చెట్లకుండినయెడల ప్రభు
త్వమువారు కరువాకి రీ సెటిల్మెంటు వీల్చును ప్రజలకు

రంగుదొడ్డి విడిచి. ఇక జిల్లాలోని రీ సెటిల్మెంటు
విషయమునుగూడ.

ఈ కథనే జరిగిన ఆ జిల్లాలందును కథనుగూడ యింకా
ను. అట్లుండ తంజావూరు జిల్లాకు ముఖ్యమంత్రిగారు
వీల గానుగూడ జరిగిన. జిల్లాలో కొంతకాలము తగ్గింపజేసిన

తంజావూరు జిల్లాలో 100 కి 65 నుండి రీసెట్మెంటు
స్థాపించును, వారికి కనుబొమగా సభ్యులుగూ సామాన్య
యు, ఒక్క సభ్యులనువలెను రీసెట్మెంటు నూచలను

అంతకు 45. పి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు ఏకైక
అగ్రాగణాధిపత్యమునొందిరి.

ఎస్. మల్లియ మొదలైనవారు ప్రభుత్వమునకు
తంజావూరులోని పేదలకును రీసెట్మెంటును కష్టముగా
నుండెననియు, తంజావూరులో నందరును భాగ్యవంతుని కలెక్ష

అనామధ్యమైన మరాఠీలగుటచే రీసెట్మెంటు
కష్టముగా మాటలాడిరి.

ప్రభుత్వమునకు గా. పి. అర్. స్వామిగారు ప్రభు
త్వమునకు రీసెట్మెంటు చేసిన తర్వాత చాలా అతిభ
జ్ఞులు. వారు చాలా కష్టముగ రీసెట్మెంటు చేసిరి. ఒక్క-టి

అంతకు ముందు మొదలైనవారు తీర్మానము వోటు
కు చెట్టబడెను.

తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ ప్రభుత్వసభ్యులును, ప్రభు
త్వనియోజితసభ్యులును, జిల్లా మొత్తపు సభ్యులును వోటుచేసిరి.

తీర్మానమునకు 41 యి అనుకూలముగా వోటుచేసిరి. 4
నుండి ప్రతికూలముగ వోటుచేసిరి. అంతే, తీర్మానము
పోయెను.

అంతకు సభ్యులు ఫలానాగలవలె లేదు. సభ్యులు
చరుగి 8-30 గంటలకు సమావేశమగుదురు. అధ్యక్షులకు 45. పి.
రాజగోపాలాచార్యులుగారు ఈ సమావేశమునకిదియే యాద్యో

ప్రతికూలమును.

స్వర్గస్తులగు
కస్తూరిరంగ అయ్యంగారు
పండిత వాజపేయగార్లు

శేషు నాయం కాలము 5 క్క గంటలకు తిరువల్లి క్లెసి

సముద్రతీరమున సానుభూతి బహిరంగశభ

జరుగును

త్యాగముచేతను తీరమునందరూ, దరు ముక్తకాభ్యుద
యము. కై భావోన్మీ, దైవతమున ప్రయోగింపి నన్ని భావము
తేన దేవతలకు శ్రీ యన్. కస్తూరిరంగ అయ్యంగారు, 100 కి
వాజపేయగార్లు మరణమునకు చెప్పి ప్రతిపక్షముల ఆంధ్రకాంక్షన్

గద్దె రంగయ్య నాయుడు,
చెన్నపురి ఆంధ్రకాంక్షన్ సమస్యల కార్యదర్శి.

అన్నపూర్ణ విశ్వవిద్యాలయమునకు ఇప్పుడు కష్టమేటివులు
ఎక్కువగానుండిరి.

శ్రీ సింహపురి సుగుణవిలాస

సభ వారు
నెల్లూరు పురమందిరమున

19 వ తేదీ శివరాత్రిము రాత్రి 9-30 గంటలకు

“ప్రహ్లాద నాటకము”

ను ప్రదర్శించెదరు

‘ఈ కార్యక్రమ’ నాటకములో కొన్ని రంగములకు గూడ
(ట్రాప్) మాన ప్రదర్శనముగా ప్రదర్శించెదరు.

క. దొంగస్వామియ్యంగారు—పీఠాబ్ధి
జి. రామచంద్రయ్యగారు—రీటాటి

జి. రాధాకృష్ణయ్యగారు—వారదుడు
శ్రీ మైసూరుయ్యవరాజుగారు, పోషకులు.

బెంగుళూరుసిటీ, అమెచూరు

డ్రమాటిక్ అసోసియేషన్ వారు

క్రీస్మస్ వండుగదినము లంపు (23-12-23)

తేదీ మొదలు 30-12-23 తేదీవరకు

గోవిందపునాయక వీధిలోనున్న

సౌందర్య మహాల నందు

నాటకములను ప్రదర్శింతురు

అత్యద్భుతమగు ప్రారంభ

ప్రదర్శనము

24-12-23 తేదీ సోమవారము రాత్రి

9-30 గంటలకు సుప్రసిద్ధ నాటకముగ

“రామదాసు” నాటకమును

ఆంధ్రభాషలో ప్రదర్శించెదరు

మ.రా.రా.శ్రీ బల్లారి టి. రాఘవాచారి, బి. పి. బి.

ఎల్. హైదర్ అలీగారు రామదాసు పాత్రను వర్ణించును.

విజయ మోటార్ ఇన్ స్టిట్యూట్

బె జ వా డ

మోటార్ కార్ల డ్రయివింగు, మెకానిజమ్,
రిపేరింగు సూక్ష్మమైన పద్ధతులతో, తెలుగులో,

ముందు మాసములలో యిచట నేర్పబడును. నేర్పు
కొనువాడు యీ నెలఖరులోగా దరఖాస్తులను

దిగువ లక్ష్యమునకు కంపవలెను. ఇతర విషయము
లువ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును. క్లాసులు 1-1-24 వ

తేదీన ప్రారంభ మవును.

Managing Proprietor,
Motor & General Engineering Co

Bezwada,

వెల్లింగుటన్ సినిమా 953

15-12-23 శివరాత్రి నుండి 21-12-23 తేదీ శుక్రవారము వరకు

సామాన్యము 6-15 గంటలకు రాత్రి 9-30

గంటలకు ప్రదర్శించబడును.
శివరాత్రి, ఆదివారములందు మాటిని 8 గంటల 8-15 గంటలకు
క్రొత్త మామూలు రెండు అటాం ప్రదర్శించబడును.

ప్రపంచ మంతటను అత్యధికముగా కలెక్షన్ చేయబడున్న
వెరిల్లు ఆఫ్ ది యూకాన్,
కడపటివారము 14, 15 కథలు 4 భాగములు. క్రొత్తగా తయారైన
ఎడ్డిఫోలో, కాప్టన్ కిడ్ ప్రభావ

నటించు 10, 11, 12 కథలు నాటక వారము 6 భాగములు
యూనివర్సల్ స్పెషల్ స్క్రూన్, సామాన్య భావకంపము, యో
కోమాదు, ట్రాక్స్ కట్టములకు గొరిన ప్రత్యేకము మొదలగు
నవి కూడచూపబడును.

రుధిరోద్ధారి నం||రంమార్గశిరమాస శు||ర, శనివారము

గ్రంథ పరిచయము

స్వరాజ్య సంవాదము:— ఇ యొక కొండకల్లి జగత్పాద బానుగానిచే రచింపబడినది. ఇందు శతకైత్రులకు పురుషులు వ్రాయబడినవి. శతసేతులందరును కలిపి పలుకులును పాడుటకు తగియించుటకును రచింపబడినది. తెల 0-2-0. కలయువారు గ్రంథకర్తగారిచే స్వరాజ్యగ్రంథ ములకుని అని వ్రాసిన బడయుగలరు.

శ్రీకావ్యనిధి చలికాని లచ్చారాయ నిర్యాణ స్మృతి:— ఇది శ్రీలచ్చారాయగారి యాస్థానవి యగు నర్చి వాణి రాధామాధనగావుగానిచే రచింపబడినది. ఇందు శ్రీకాని సేతులగూర్చి విపులముగా వివరింపబడినది. అందరికి నుదితముగా వంపబడును. కలయువారు గ్రంథకర్తగారిచే శ్రీకావ్యరమ వ్రాసి కలయును.

శ్రీరామ శతకము:— ఇది యొక యొక ప్రాసవేద వద్యకవికము. గ్రంథకర్త గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురం తాలూకా తాతేపల్లి గ్రామవాస్తవ్యులగు ఏనుగు తిమ్మరాజు గారు. పద్యములన్నియు కర్వణుల కర్తవగు తెలివి తేటతెల్ల ముగా భక్తిరసముగా వ్రాయబడినవి. తెల నిర్ణయింపబడలేదు. కలయువారు వై గ్రంథకర్తగారిచే వ్రాయవలయును.

నీతిపద్యరత్నావళి:— ఇది ఆధునిక నవ్యకవిత్వ తెలిక వేదన నీతి గ్రంథము. గ్రంథకర్త మక్కపాటి వేంకటరత్న కవిగారు ఇది బాలర కర్త తోపయోగకరము లగు నీతుల బోధించు అనేకవిషయములు గలవు. కవిత్వము రసవంత ముగను తేటగను నున్నది. గ్రంథము తెల 0-1-0 కలయువారు గ్రంథకర్తగారిచే కారదాతమాల అనుమనమున అగ్రహారం అద్దంకిపోట్ల గుంటూరు జిల్లా అని వ్రాయవలయును.

స్వరాజ్యతత్వము:— ఈవిన్ని పాత్రమును శ్రీయత కంభంపాటి లక్ష్మీనరసింహసోమయాజులు గారు రచించిరి. వీరు శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమంగున్న కృష్ణుని వ్రాసిన శతకైత్రులకు ముగి కీర్తన లిందు పొందుపఱచి వినిపించుచున్నది అన్నివిధముల పాడుట కనువగుటయు వ్రాయబడినది జాతీయ ప్రబోధమున కీపాట తెక్కుడు తోడ్పడగలవు. తెల 0-2-0. కలయు వారు గ్రంథకర్తగారిచే కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసునుభు కార్యాలయమునకు వ్రాసిన బడయు గలరు.

విద్వికథలు - హిందీశిక్ష:— ఈగ్రంథము 88-వ శేషము మహాభారతం నేవతయి సంకల్పించిన విద్వికథలుల నిమిత్తము అఖిలభారత కాంగ్రెసు సమ్మానసంఘము వారిచే ప్రచురింపబడినది. గ్రంథకర్త పూషీకేళకృష్ణగారు. దీనిని పఠించిన విద్వికథలుల సభకువచ్చిన హిందీ ప్రముఖులతో బాగుగా సంభాషించి వారి భావములు వీరు వీరు భావములువారు గ్రహింప వీలుకలుగును చాలయంతయోగిరమని చెప్పవచ్చును. తెల 0-2-0. కలయువారు గ్రంథకర్తకు హిందీ ప్రచారవెన్ను 52-వక విగ్ ప్రీటు ప్రెస్సికేన్ మద్రాసు అని వ్రాసిన బడయుగలరు.

గ్రామ కరణముల పరిశోధన:— ఈ గ్రంథ ముయొక్క మొదటి భాగము (గ్రామలెక్కలు) మా కార్యాలయములంగరించినది గ్రంథకర్తగారిచే లక్ష్మీనరసింహగారు ఇయ్యది గ్రామమునకుల యంతయోగార్థమై రచింపబడినది.

ఇందు వరకు శేనువారల ప్రశ్నలు అందుకు తగిన సమాధానములు విపులముగా తెలుపబడినవి గ్రామ మునకుల లెక్కలు భవ యోగకరమని చెప్పవచ్చును. తెల 0-2-0 కలయువారు గ్రంథకర్తగారిచే కాకినాడ తాతేపల్లి గుంటూరు జిల్లా అని వ్రాసి కలయును.

ఆరియాఖండవిజ్ఞానరహస్యము:— వాస్వానీ శుండిత విరచితము. ఈ శ్రీగ్రంథప్రచురణలయమువారిచే ప్రచురితము. శాసన వేంకటరావు కర్మగారిచే వివర్యవార్తము వంపబడినది. తామే ఆంగ్లమున నున్న వాస్వానీగారి గ్రంథమును తెలిసికొని మని వేంకటరావుకర్మగారు స్వదమ్మముతో నందువ్రాసిరి. ఆంగ్ల గ్రంథము ముగిసినది. ఆరియాఖ. దమ్మయొక్కయు, అందు ముఖ్యముగ భారత శతకముయొక్కయు విజ్ఞానమునందలి రహస్యమును రసితులకు జిజ్ఞాసువులకును తెల్లచించుచున్నది. తెలిసింపు చక్కనితెలివో నున్నది. గ్రంథము కలయువారు చెప్పినట్లు వారాయణ మొదటిపేర్ది 17-వసెంబరు గృహమునకు ఉత్తెగెర ప్రచురణలయమునకు వ్రాయవలెను. తెల 0-8-0.

శ్రీగోదాచరిత్ర మారికథ:— ఇది వైష్ణవగ్రంథ మాల ప్రథమకుముము. దీనిని బృందావనం రాఘవాచార్య కవి గారు రచించిరి ఇందు శ్రీవైష్ణవ మతమునకు ప్రామాణ్యములగు పన్నిద్రం శ్లోకల కథిమానపుట్రియో రామానవాచార్యుల వారి భిమాన సోపరియ శ్రీవైష్ణవులకు మాభ్యోహితేయభూతు రాలగు శ్రీగోదాదేవి చరిత్రమంతయు మారికథామాతమున వైష్ణవభక్తులు కలిపి యోగ్యమగుటకు రచింపబడినది. ఇందు శ్రీగోదాదేవి చరిత్రపటముగూడ బాగుగా వినిపించుచున్నది. చందాదారులకు 0-4-0, ఇతరులకు 0-6-0 ల తెల నేస్సర చిరి కలయువారు శ్రీవైష్ణవ మాత్రాక్షరకాలాధిపతిగారి చేర వెంటపాడుకు వ్రాయవలెను.

భీష్మప్రతిజ్ఞ:— ఇది యాజుర్వేదముల వాటకము. ఇయ్యది రాజును హిందవక కాలాలంద్ర వండితు లగు మల్లాది నూన్యవారాయణకాస్త్రిగారిచే రచింపబడినది. తెలి మృదు మధురముగ నున్నది. ఇందు భారతకథలోని భీష్ముడు తి: కండ్రి యభీష్టమును తీర్చి తాను భీష్మించి బ్రహ్మ చ ర్య ప్రతి మూ: టుగుగూర్చి కాటకరూపమున వ్రాయబడినది. గ్రంథము తెల 0-12-0. కలయువారు గోదావరి బుక్కడిపా రాజకుండి, యని వ్రాసిన బడయుగలరు. వీరి కవిత్వామాధున్యమును చదు వకులకు చది చూపుటకై యీ క్రిందివద్యములు వినిపించుచు న్నాము.

చ. వదనయో జాలమక బ్రతుక గట్టుగఁ బ్రదికెంత మె యొడదే? నురసుందరీమణుల నీ జింకని దీనియంద మె క్కడదే? నది నోడఁ ద్రిప్ప మెయి గానిఁజేసెదీ ప్పర్వత్రయి క్కడదే? న టా విమనుమకల్పము దీనికేర మెయొడదే? మ. స్వ: యదా? కా దితినుం దతండు, వతీర భాలోలుఁడా? కాఁడు త, త్తగణి నూడక రాఁ దతిండు, వతీ నుతమా త్తవా దోహో: ధర్మ, సామ్రాజ్యయుగ్మధుం దతిండుభూసం చారియే? యీ మనోహరుఁ డిం కెవ్వడ? - సాగవం చడఁడో సాకారి సా దర్శమో!

బ్రహ్మవిద్యాశ్రమ ప్రచురణములు ప్రథమవంధిక అనామకాబాదున స్థాపింపబడిన బ్రహ్మవిద్యాశ్రమము పక్షమున వి. వి. భట్. యం. యే. బి. కాం. డి. డి. గారిచే నలపాడింపబడి బ్రహ్మవిద్య, నీతి, శాంతి, వ్యాధినివారణము, భగవదాదితము మొదలగు భక్తుల్యోగభగవదయములనుగూర్చిన వ్యాసములు కలిగి యున్నది.

పత్రికా స్వీకారము

శ్రీశాంత్యాశ్రమ ప్రచురణములు తోటపల్లి, గోదావరిజిల్లా. ఆశ్రమముయొక్క అభివృద్ధిని గూర్చి యొకపడిన పదభిప్రాయములు వివరించు నొకవిన్ని పాత్రమును, స్వస్తిని వివరించు నొకవిన్ని పాత్రమును, ఆశ్రమమునకు సాయముజేయ ప్రార్థించుచు నొక విన్ని పాత్రమును ప్రకటింప బడినది. ఆశ్రమము కీర్తికేధులగు రాధాకృష్ణస్వామిలవారి స్మరణార్థమై శ్రీమదోకారస్వామిలవారిచే స్థాపింపబడినది. కావున భక్తుల కాదరప్రకృతియై యున్నది. ఆశ్రమమును గూర్చి నతభిప్రాయము కలవారను, దానికేయోభివృద్ధుల గోసవారు దీనిని కలిపి ఆశ్రమమువారు కోరినదిని సహాయము గావించురగాక.

రెడ్డిరాణి:— ఇది యొక సునిత మానవత్రిక. సంగ చందా మూడురూపాయలు. గోదావరిజిల్లా రాయవరమునందీ రెడ్డి బ్రదర్సువారిచే మల్లిడి సుత్తిరెడ్డిగారి సహాదకత్వమున ప్రకటింపబడుచున్నది. ఇందు వారి స్వతులబాలికాక ముగిసినది కవులు, పండితులుగూడ వ్యాసములు వ్రాయించున్నారు. ఇయ్యది రెడ్డయొక్క పూర్వపు బ్రహ్మకృష్ణమును సంపాదించుటకు పాటు పడగలదు. రెడ్డలో మహారాజులు, జమిందారులు, గొప్ప భూస్వాములు విద్యాధికులు గలరు. వత్రి నిర్విఘ్నముగా నడువ బడగలదనుటకు నుందియనులేదు. రెడ్డిసోదరులు తమకులపత్రిక భివృద్ధిక తోడ్పడి అచిరకాలముననే తమ ప్రాచీనక్రతిధమ బడయుదురు గాక.

సారస్వత సర్వస్వము:— 2, 3 సంవత్సరాల ఏలూరి పాటి రామభద్రచయముగారిచే ప్రచురింపబడిన వైపరీతియొక్క 2, 3 సంవత్సరాల వందనములలో నందుకొంటిమి. 26 సంవత్సరములు బ్రహ్మకై, నేదాంతము, నన్నయభట్లకావ్యాభ్యాసోపాధ్యాయము, మనుచరిత్ర మిదలగు వ్యాసములును, చందవన ర్ప, టక్కరి, నీతికైర్తిజ్ఞుల, మొదలగుఖండ కావ్యములు, దశ రథరాజునందన చరిత్ర, చంద్రప్రభ, మొదలగు ప్రబంధములును ప్రచురింపబడియున్నవి. 3 వ సంవత్సరము కవిమహర్షి, కర్న తుడు, కర్మము పలుకుటలకు పలుకూ అను విషయములగూర్చి పెద్దరాజు లక్ష్మీకలిగారును, దారిద్ర్యమును గూర్చి దివా కర్త కామేశ్వరరావుగారును, మృత్యుకైరీ గూర్చి జనమంచి సీతారామస్వామిగారును, సేతుగూర్చి జంధ్యాల వేంకటేశ కవులును స్త్రీవర్ణనము, ఆముచ్చేదవైష్ణవిధానమునందలి యొ షధముల శ్లేష వాడబడివిధమును గూర్చి మ గిరూపీ వేంకటేశ్వరగారును చక్కని వద్యముల వ్రాసిరి. చిలకమర్రి లక్ష్మీనర సింహముగారు నీతిగీతములను, దశక సూర్యప్రకాశరావుగారు భాగవతములు రాజవైష్ణవ చివ్రుల శ్రీరాములుగారు “అధునిక కవులు” మల్లాది నూన్యవారాయణకాస్త్రిగారు శ్రీ విజయరంగ చొక్కానాథుడు, పోరంకి రామకాస్త్రిగారు ప్రభావతీ, పద్మ మ్నము అను విషయములను గూర్చి వ్యాసములను రచించిరి. మద్రాసు చక్కగ నున్నది.

సత్యవత్స పాఖ్యానము

ప్రతి 1-కి ధర యు 1-0-0. హాస్టల్పుప్రత్యేకము. ఇయ్యది స్వపురమాహాత్మ్య కథను ఆధారముగాగొని వ్రాయబడిన క్రొత్త కావ్యము. ఆంధ్రభక్త కార్యాలయము, 7, కంబుకెట్టిపేడి, మదరాసు

7, తింబు శిట్టివీధి, మద్రాస్

హైందవ లిపి

ప్రభుల వేంకిటసుబ్బయ్యగారు

మన హిందూదేశములోని ప్రాచీనకావ్యములు ఇవి ప్రటియన్నకాలమునందలి హిందూలిపి చరిత్రమును గూర్చియు అప్పటి భాషాసేతిని గూర్చియు మనకు విశదపఱచును. అందువలన నీకావ్యముల సంస్కృతవజ్రము సంస్కరణనందును ఒకప్పుడయోజనములే యున్నవి. క్రీ. పూ. తృతీయ శతాబ్దమునందే ప్రారంభమగుచున్న యశోక స్తూప శిలాస్తూప శాసనములు ప్రాచీనకావ్యములనిన యున్నవి. ఈ యశోక మహాబాహు క్రీ. పూ. 262 వ సం. మొదలు 242 వ సం. దాక నుత్తర హిందూస్థానమును పాలించిన. ఎరియు పానకాలమున నే తృతీయ శాతాబ్దమునందు జరుపబడిన. అందు శాతమంధర్య శాస్త్రము స్థిరమయినదన. అక్కాలపు రాజ్యాంగమత శాస్త్రము వ్యాకరణ విషయములలో నీ ప్రాచీనకావ్యములనుండి యుమా ల్యమైన వృత్తాంతములు మనకు లభ్యమయ్యి. కావున నీకావ్యముల ప్రభావము విరివిజనినది. ఈకావ్యముల మన హిందూదేశములో నచ్చుటచుట్టు చదివెయ్యవలెను. ఇది కైధియో పాఠశాల నున్న గిరీనగరము (గిరీర్) నుండి ఒకప్పుడొక "ద్రాక్ష" కవి బూతనదిక తొలగించుచున్నప్పుడు గిరీనగర "భాస్వి" కి తెలిసినది. ఒప్పుట నీకావ్యముల చదివినవలెనని దిద్దుమార్చిన నాయ. నర్మయగు బుద్ధివంతులనుండి కైధి కవి రాజాజానీ నిర్మలమనది నూనములై జక్కడన కావ్యములలో నొకటి మూలము క్రీ. శ 1896 వ. సం. మన ప్రకాశములోనికొచ్చెను.

ఈయశోకని కావ్యము లేము ప్రాచీన హిందూదేశక లిపి కి దహవేణముగా నున్నది. హైందవలిపియొక్కకాలమును గూర్చియు, ఉన్నతని గూర్చియు జరికాలము నుండియు శంకావివాదములు గలుగుచునే యున్నవి. ఇటీవల వందరి "బూహ్మ" మనర్వన స్థలపరిశోధన యీ లిపియొక్క కాలాన్ని నిర్ణయము నుండి దొడయ్యెను. పురాణహిందూదేశములో రెండవ ధనుల తిరుణము హిందూవలె చదివెయ్యబడిన ట్టి "బూహ్మ" నిరూపించుచున్నది. క్రీ. పూ. తుర్తియ శతాబ్దము మొదలు క్రీ. శ. 200 వ సం. వలకు గాంధార దేశములో (హైదరాబాద్ ప్రాంతము ఉత్తర హిందూవలె) వినయోగింపబడిన "భాస్వి" లిపి క్రీ. పూ. అయిది శతాబ్దములలో నుపయోగమందుండి నెమిటిక లిపిలోని యార్యయొక్క మూలములనుండి సంకరావలంబించినది. ఇది ధని మూలములలో నెలవ్వడం గుడిత పునండి యెడమ వైపునకు వ్రాయబడినది. రెండవదియు పూర్వహిందవ లిపి "బ్రాహ్మ" యందును. "బూహ్మ" నుండిన ట్టియొక్క యధార్థమయిన హిందూకావ్యలిపియొక్క మూలమందు. ఎలయన నాశుని హిందూకావ్యముల మెల్ల నీ బ్రాహ్మలిపినుండియు యంతరించినది. అయితును బ్రాహ్మకాలమున దినిలోని మెల్ల కర్మములు శాస్త్రశిరహితి ములేయొన్నట్లు కాన్పించుచున్నవి. ఇదికావ్యముగా నెడమవైపు నుండి కుడివైపునకు వ్రాయబడినది యయ్యెను. కాని యిది తన పూర్వకము గలగియుండితదని (తనకేతిని మార్చుకొని) కి. పూ. తుర్తియ శతాబ్దపు నాదే మి క టి లె య పు ను. ఈ నాదేమిమిండి గుడిత పునండి యెడమవైపునకు వ్రాసిన లిపి యున్నది. ఈ లిపి యుచుమిండుగా ఒకప్పుడొకరినొకరినెడమవైపునకు, నా, లే, క్రీ. పూ. 300 వ సం. నుండి ప్రారంభమగు నన్నేరియన్ తూను గుండ్రమొదలు, మొలెలు శిలమొదల నుండియిడియబడిన స్వరకావ్యావ్యయో యధార్థమై నట్లు "బూహ్మ" చూపియొన్నది. రెండవది క్రీ. పూ. 300 వ సం. మొదలమొదలయొక్క మొదలమొదల లిపిని హిందూదేశములోనికే బ్రహ్మ పెట్టినట్లుగా నతం దెట్లొక క కిరతో వానియను.

పురాణ హిందూకావ్యము లిపిగూర్చి నల్లిన సర్వములు బహుస్వలము, మరియు నిమిటిమలై యున్న సంకరావలంబము ప్రాయశః ఎత్తెటగునైన నీ సర్వములు క్రీ. పూ. తుర్తియ శతాబ్దమునకు ముందుగాని యశోక కావ్యకాలమునకు ముందుగాని జరిగియుండవు. కాని యీ విషయమునందు ఆర్థమును, ఎప్పుడైతే, లోకు గొరమియబడజాలదు. ఎలయన జరికాలమునుండి లిపి విశేషముగా నుపయోగమందుండిన ప్రకృత హిందూదేశమునందు యున్న ఒక కుటిమూలక మై యున్నది. విచిత్రమయిన శ్రుతులును శాస్త్రములును లిఖితగ్రంథములనుండి కాకుండి గురుముఖముననుండియొక మే సంపాదించబడినవి. స్మరణజ్ఞానము (జ్ఞాపక శక్తి) మౌనము ఘనమైయుండి తిత్తులును లిఖితగ్రంథములు నుదాహరింపబడుట దుష్కరమైయున్నవి.

ఆధునిక శాస్త్రము సంతరించు విద్యార్థులను జదివిన నొల్లయగాని వారిగ్రంథము లప్పగించడంబడును నాకే పెట్టుకొందురు. హిందూదేశ్యక శాస్త్రాధ్యయనము లిపి చరిత్రమునందు కాలమునకు జరిగియున్నవియు బుద్ధిగూడగా దెలియబడినట్లు నొటవచ్చు. తృతీయము లిపి గనగొనబడిన కాలమునకు బూర్వము వ్యాపించియున్నవ యొక బ్రహ్మలిపి యిప్రాచీనా భ్యాసము మొదల జెప్పుచున్నది. తమకే నెట్టి యిల్లితి ములు లిపి నెలుంగు బూనెడుకు మందు చిరకాలమునందు యొక యోగమందుండినవి. ఎప్పుడైన లిపి క్రీ. పూ. తృతీయ శతాబ్దములో సూర్యముగ కృష్ణ-పదనది కాదనకు లోకుని స్థల స్థితికొనగనిదిగొమే మనకు బాటను. ఎలయన నొకప్పుడు ఒకప్పుడు భేదములు గల లిపియొక్క పదియో యుత్తరములు గలవు. మఱియు నె హిందవ లిపి యొకటి. నెమిటికే సజ్జనండి కావనియారు అక్షరములుగల సూర్య బ్రాహ్మ లిపియొక్క మును విశేషముగా గుడిచి కృద్ధి నొందినట్లుండిగా ను విశేషకాల మూర్త్యులమై యున్నదిగా. స్వరకావ్యపద్ధతుల నుపయోగ మహావిద్యను లగి బ్రాహ్మ లిపిని నిర్మలముగా నిర్మలమనది యీసూర్య బ్రాహ్మ ముల వంద శంకా బూహ్మ కైధి చూపిన ప్రకటనామల ప్రకారము క్రీ. పూ. 500 వ సం. నుండి ప్రభవించి వ్యాపించి యిడియందును. దాదాపుగా క్రీ. పూ. పాణినిశ్చి వయన తుర్తియ శతాబ్దపు మహావ్యాసములలో నా మొదలబడిన విర్ణముల యిదియే నుమి. మఱియు నల్లినందుండియు నొక్కటి మూర్త్యులొకటి నిలిచియున్నది. ఇది సంస్కృతభి సాధ్యమని లిపిని దెలియజేయబడినది. మొదటి సాధారణ బ్రాహ్మలిపియొక్క అను (స్వరములు) తిదనలించున సంయక్త స్వరములు కిడి ఒకటి మిల్లములకు కింతకావ్యాదిస్తాన అనుట వలెను (నకర్) వర్ణములుగా గూర్చబడినవి. ఎట్లనిన ల. ధ. ధ. న. ద. ధ. న. ద. ధ. ముల, ప. ధ. బ. ధి. మ. ఓ. వ్యములు. పాణిశ్యాచార్యులచ రచించబడిన సుజ్ఞానామలము గమనించిన బుద్ధిమంతులకు కర్మముల సంపూర్ణమయిపోయెను బోధ పడగలదు. ఇట్లుండి నీవర్ణములు గూర్చబడిన 2600 సం. ములకు విమృట ప్రకృతికావ్యప్రకృతి యొగమునందు నాగరికాక్షరముల నునాగరిక యూరపు భండనముల వినయోగించుకొను వర్ణముల వారి భాషాధ్యయనలై బహుకాల సుయో యొందుకు యే కావ్య మూలముల సంకరావలంబము క్రీ. పూ. గ్రీకుల యాదిమ నెమిటికే సంధానంధానమునందే యొందెట్లు కలంకలవలంబడిన యజ్ఞ (అక్షర)ముల గలయనికేలవర్ణ నింకను నెమిటికొని యున్నది.

బ్రాహ్మలిపి—నాగరిలిపి

క్రీ. పూ. తృతీయ శతాబ్దపు కావ్యములలో బ్రాహ్మలిపి యందు ద్విధములుగా నుండిన యొకరదక్షిణముద్రాక్షరములు ప్రసిద్ధి కిందియొందెను. ఈ లిపియొక్క మూలమునందు యొక రిరిండిన యొకరిలికముద్రాక్షరములు ప్రయోగముగా హిందూదేశములోని యార్యభాష లన్నిటియందును వ్యాప్తి నొందెను. ఆ యొకరలిపిలో కాల ముఖ్యమైనది నాగరి. (దక్షిణాగరియని మొదలగు) ఈ నాగరిలిపియందే సంస్కృతలిఖిత గ్రంథములు సామాన్యముగా వ్రాయబడియున్నవి. మఱియు సంస్కృత మరాఠి హిందీ గ్రంథములు క్రమక్రమముగా నీలిపి అంతి యొచ్చి తిడిబడి యున్నవి. ఈలిపి వర్ణముల మైఖాగము సమాజము తేపుచే గుర్తించగనదిగా నున్నది. నాగరిలో జెట్టుబడిన పురావన కావ్యములు ఎనిమిదవ శతాబ్దమునకును మఱియు నందు వ్రాసిన ప్రాచీనగ్రంథము లేకాదీ శతాబ్దకాలమునకును జేచి యుండును. బ్రాహ్మలిపి విశేషమగు దక్షిణలిపినుండి వింధ్యా చలమునకు దక్షిణమున నుపయోగించబడుచుండిన శంకవిభ తిత్తులు జనించినవి. కన్నడ (కన్నాడు) దేశమందును ము యోధదేశమునందును బ్రయోక్తమయిన యుత్తరములు వాని లోనినై యున్నవి.

లిఖితగ్రంథములు—లిపికి సాధనవస్తువులు

లిఖితవర్ణములుగల సాధనవస్తువులకిందు స్వభావము గలవి గనుక చిత్తశక్తికావ్యమునకు బూర్వము వాస్తవికత సంస్కృత గ్రంథములు చాల అరుదైయున్నవి. మన హిందూదేశములో నుపయోగించబడిన సాధనవస్తువులు రెండుగలవు. ఒకటి భూర్వ పత్రములు, రెండవది తాళపత్రములు. భూర్వపత్రవయోగము హిందూదేశములోని కృష్ణమౌర్యభాగముల ప్రారంభమై క్రమ క్రమముగా మక్త్య ప్రాప్త్యము హిందూదేశమునకు వ్యాపించెను. భూర్వపత్రములు గల యుగయుగముల కృష్ణమౌర్యభాగము

నందలి హిందూదేశవర్తనలందుల నాచూచుకొని యున్నవి. తమకే నెట్టి యొకప్పుడు ముచ్చట ప్రారంభమయెను. భూర్వపత్రములపై వ్రాయబడిన బహు ప్రాచీనలిపి సంస్కృత లిఖితగ్రంథములు క్రీ. శ. శంకవిభతాబ్దమునందే ప్రారంభమగును. వా లిఖితగ్రంథ మొకటి క్రీ. శ. 1897 వ సం. నుండి ప్రకాశములోకి వచ్చెను. "భాస్వి" లో వెలసిన యొక గ్రంథ మొక్కటియు నిట్టికే ప్రాచీనమైనదిగా నున్నది. కాని యీ సాధనవస్తువుయొక్క నిస్సంకరావలంబముగా బహుప్రాచీనకాలమున కే చెందినది. ఇత్తెటగున నెగ్గ బాంధవని దుడయార కాలముననే మన హిందూవలె భూర్వపత్రములను వ్రాకికే కని యొగించుకొనినట్లు "క్యోటన్ కర్మిన్" వివరించిన వివరములు గలవు. అది మక్త్యముకాని హిందూదేశమున భూర్వపత్రములు వ్రాడి నందెకపత్రలిఖనమునకే విధిగా నుపయోగించబడినట్లు సంస్కృతలిఖితావలంబములైన కావ్యములు అట్లేమైన యొక్క చరిత్రమును మనకు సాక్షులు:—

ప్రథమ తాళపత్ర సంస్కృతలిఖిత గ్రంథోదాహరణము క్రీ. శ. ఆరవ శతాబ్దమునకు జేయెను. బహుదేశములో నయ్యది బ్రాహ్మ లిపియొక్కది; కాని దాని ప్రతిలిపి "బాడ్మిన్" పుస్తకభాండాగారము నుండి. చిత్రాపత్రములకు "హిందీ ఇకల్సంగు" యొక్క లిఖిత పర్యాయములనుబట్టి తాళపత్రోదయోగము సంస్కృతాబ్దమున హిందూదేశమున దంకిటను సామాన్యమై యుండెను. కాని దాని ప్రయోజనము పెక్కుకావలము లను ముందుగానే హిందూవలె చదివినట్లు మిక్కిలి కష్టపడి కాల మగు క్రీ. శ. ప్రథమ శతాబ్దము మొదలు కృష్ణమౌర్యకాలము వరకుకావలము తాళపత్రాక్షరని బోలియున్నదను సంకరయే ప్రవృత్తమయినది.

కాగరియు మహమ్మదీయ దిగ్విజయములమున మన హిందూదేశములోనికే బ్రహ్మ పెట్టబడినది. అప్పటినుండియు నిది లిఖితగ్రంథాక్షరములకై ఒకవిధముగా నుపయోగించబడుచున్నది. గుజరాత్తునండి లేచిన గ్రంథము మనదేశములో గాగరియై వ్రాసిన సంస్కృతగ్రంథములకు బ్రథమోదాహరణ మగు నున్నది. ఈ గుజరాత్తు గ్రంథము సమయోపవేశకావ్యము యొక్క పూర్వభాగములొకటి యున్నది. వ్రాకికే సెరా విని యొగించబడిన యొక హిందూస్థానముల గాగరియు అవయోగములొకటి వచ్చెను. ఇది యొకయోగములొకటి వచ్చెనది వారి తాళపత్రవయోగన ముంకిరించినది. కాని దక్షిణహిందూస్థానమున దెచ్చట వర్ణములను వ్రాయుటకు ఘంటమెల్లమును నుపయోగించబడుచున్నది యొక్కతే తాళపత్రము లింకను లిఖితగ్రంథములను, కర్మములను వ్రాయుటకై యుపయోగించబడుచునే యున్నవి. భూర్వ తాళపత్ర గ్రంథము లొకటి. రెండు చోట్ల చేయబడిన బెజ్జములకుండా పొనిచ్చిన తాళపత్ర బిలియ గట్టబడియుండును. ఇదియే గ్రంథ మను సంస్కృతలిఖనము పుస్తక మని యర్థమెట్లు సంప్రాప్తమయినదో సమాధానము చెప్పెను.

జ. తుపదార్థము లాచారములకు నవికరము లగుటకేనీ, మనదేశములో వాస్తవికగ్రంథములకై చర్యకరము లెన్నడు నుపయోగించబడినది. కావ్యములకై యాది కాలమున దాని వ్రాకికే కలయగ వినియోగించబడినది. అవి తాళపత్రాక్షరని గాని భూర్వపత్రముగాని బోలియుండును.

సర్వములను నిర యుపయోగము (ప్రాచీన హిందూ నామము మన) బాధకవికావ్యములకు. క్రీ. శ. ద్వితీయ శతాబ్దములో నుండిన మనకు విశేషము కాం. అయి; మఱియు నీ సెరా యుపయోగము 'సెరా' క్విట్టిన్ మార్టిన్ ప్రకటనలవలన క్రీ. పూ. తుర్తియ శతాబ్దమునందు నుండే నని మనము గ్రహింపవలెను.

ప్రాచీనతాళ భూర్వపత్రములయందును గాగరియందును సాధారణముగా గ్రంథముల సెరాలో దేనాకల మనచదు కలముల లిఖియించబడియున్నది. (కలముగీగావులలో 'కల ముం' అను పదమునుండి స్వగమింపబడిన కేటము.) దక్షిణ హిందూస్థానములో నిట్లుగాక గంటముల దాళపత్రములందు లిఖియై తెల్లవర్ణము లిఖియలకు నభ్యాసమైయున్నది. ఈ యక్షరములు తిరువారీ గరమావలమునో బొమ్మనో తోమబడి నలుపు చేయబడుచుండుట మన కెల్లరకు దెలిసిన యొక మే గదా!

అన్నిరకముల సంస్కృతగ్రంథములు సాధారణముగా చాల కలచని దాదాపులకములమక్త్య నుపబడి రంగున ప్రముఖమో యొకప్పుడు చిత్రకరములనో కప్పబడియుండుట వ్రాడి మనప్రాయము వాగరూపినుగూర్చి మనము క్లృప్తులవలసి యున్నది. దేవాలయ పుస్తకభాండాగారములందును మఠ

నేను

మాతృభూమి

ద్వితీయ భాగము

ప్రకృతి యెంతయు తొలిబంధు నైనదో?

తన మెలుకల పువ్వులై తెలియ నేటి?

ప్రేమనందరి నర్పణలై యెంచెదె

దానికరింతు మర్పణిభవ్య నుకృతి అ.గీ. మా.

స్వతంత్రమై, అవ్యభాచితమై, అపూర్వైశ్వర్య విభాగమై, అగ్రము కాదని పరిపూర్ణమై దుర్భాషామూలములైన, సంతానహానీసహస్రములను జూచుచు, భూతి మర్త్యములను కన్నుల నీరునీలములకల్పింపఁ జూపుచు లోకమునకు నదా? అ యాదృశ్యమిది కింత దుఃఖపాటా? అభిలషాదిల యెదురేడి ప్రసారమున పువ్వులయెంచి పగల అమృతజలమిచ్చి కింత పుట్టుచుంటే! సర్వవిదాభివృద్ధియైన చరాచరభూత గృహీతలయొద్దనున్న మౌనమున మౌనమున కిచ్చుతాపకర్మమున, తిలకములను కాసింపగల ఆర్యసంతానములకా ఈ దౌర్భాగ్య దాహ్యకభాగిణివనదా?

కాలజేతక కలగ్రహములేదు, ప్రారబ్ధములకలరేతమైనది. వైరమును నిందించి ప్రయోజనము లేదు. ధర్మశుంభావన మని వార్యము.

ప్రకృతిరహస్య మెరిగిన ప్రాజ్ఞులకు, రాజకీయసామర్థ్యముగ్రాహ్యము కాదు. విరద్ధము లేదు. కావ్యపరిమళముల సత్తిమింకరాదు. పొందవలసింది పొందకతిరడు. పోవలసింది పోకమానదు. దైవసాహసము నందరికీ క్రితములు. కత్తులైన హమలు, పొడవప్రయోజనములు. భయభ్రాంతులు, శుభస్వభావములు. నిద్రా నిద్రములు. భయవిరహితమై మూలకర్మము. మూలకర్మమే దైవత్వముగ్రహవదము. శుభకర్మకర్తాగ్రము మూలకర్మపరిపూర్ణము మాత్రమే కర్తవ్యము.

శుభస్వభావాదివాస్తవికమై, స్వాభావికములయై, వాస్తవికములయై, బుద్ధియంతికిరీతి లగుమానవుల, ఎట్టిశుభ, పశువృద్ధి దుర్గతికి వరమిచ్చి, ఎట్టిశుభములను చేయుచున్నది? ఎంత దుర్భాగిని నన్ని పాతమున పాటించినది! ఎట్లు విశలప్రజ్ఞులయ్యెను. సంఘము నెంతవిచ్ఛిన్నమిదో తెలిసినది!

మరసామరగ్య మెట్టి యాశాసమునకు పాలైనదో, సంఘ మంతి కెక్కుడధిపాధముగతి కిద్దరుదెసది. సంఘ మంతివరకు పునర్నిర్మించెదదో అంతకు తక్కువకీర్తిత్యక్తానాసంపాదన మసంభవము. అకీర్తిత్యక్తమైన, కాదగినకార్యమే నాన్నది? దుష్టబోధాదుమే గదా? అంతటి ఫల మేమి? యాభిసంధ్రమనిపింపదులే కావా?

యోగసమాద్రమున దానిని లేలయ సంభ్రమరింకముల జాత్రులకు లెలుంగక, వివాద వివాదములమై, కర్తవ్యకర్తవ్యములకా నుపానులరక్షక, తుష్టింభరత్నమున తుష్టుల నిర్మించి, స్వాభావికము లుకరింపజేసి, ఆర్థిగౌరవ మదవిపాలొనర్చి, పూర్వమర్యాదాం దర్శితసాభాగ్యమున కిది మట్టించి, ఇట్టి యాస్మాదాంధ్ర కేవలమిచ్చితిమి? ఇంత యాధానాథుల మెప్పు డెతిమి?

అవాధులమై, యపభ్రంశులమై, ఆర్యసంస్కార విరహితులమై, అదగ్గతాత్రకభావ భరితులమై, అసభవా సంభవకార్యకరులమై, అజ్ఞులమై, వృధా కాలయాపనమున జీవితములయందును, కళాశాలలయందును, రాజాస్థానములయందును గృహముల గృహములయందును లిఖితగ్రంథములు జాగ్రత్తపెట్టి బదియిచ్చి, ఇచ్చటికింక నవి జాగ్రత్త పెట్టబడుచున్నవి. మన రాజధానిలో ఇచ్చటికిని నిలిదియున్న లిఖిత పుస్తకభాండాగారములలోపల చెప్పితిమియును తెలిసిన ప్రాచ్యలిఖితపుస్తక భాండాగారము ప్రసిద్ధమయినది. ఏకాదశ శతాబ్దమున ధారామండలభాగము భావమహిమతి యున్నత పుస్తకభాండాగారమున స్థాపించెను. పూర్వకాలమున గొప్పవైన ప్రత్యేక సారస్వతీనీలకములు పెట్టెలు పెట్టి ట్టి క్రీ. శ 620 వ సం॥ ప్రాంతముల సంస్కృతకవిలెల్లజులకు బాబునియెదల తన యుద్యమ నిర్వహణమునకై లిఖితగ్రంథపాత్రకు దొకండు గలదను సంకతి నలన మునకు దెల్లము కాగలదు. కేటికలకు హిందూజీతమున సంకతిను బ్రాహ్మణాధీనమున సంస్కృత లిఖిత గ్రంథములు (అచ్చొత్తంపని) గల ప్రసిద్ధ సారస్వతీనీలములు గలవు.

మల సంకరింపజేయవలసినదా? పురుషార్థముల బూడిదపాలానర్పణలనీలదా?

సమాజ మంతిదస్త్వీకరింపబడ, భిన్న భావము లింతవిచ్ఛిన్నమై యుండ భాగ్యభాగ్యము లనన్యలనిచ్చి, పరమదానిధ్య దుర్భరకాశ్యమై, స్వాధ్యాయ క్రమజేసి ఇహపరదురులమై, దాసాను దానులమై, 'బా'సా'గ్రా'ణ్య'భాగ్య'భాగ్య, భాంతిభావనకంతకు నాదానింపజేసి కన్నులనీరు పెరిగిగాల్చి, నీచుండిత నిర్భాగ్యదామోదకలమై, హేయతాహేయమును నీచాతీనినిధి యందున్న సంఘమును జూచుచు, చూడెట్లు : బిచ్చు, ఓ పండిత శ్రేష్టులారా! మీచేయదగినకార్య మేదియో లేదా? మీయిత్తూ శ్యామలకాశానులమై, కదలి రారా? మీ నిర్గణ్యమనుసమాఖలు క క్యాసారము లేదా? మీ సోదరులు, మీ కేకియులు, మీర కమాంకములకాని రక్తమాంకసంకెతులు, మీ కహంకార కేద్రములకాని కొంపలుకాని, మరులుకాని, మానము కాల్పము - మహాశోకనాథ్యముల భూమ్యుకాశములు బ్రద్రుల చేయుచుండ, మీరు వినుచుండుట లేదా? క ను చుండుట లేదా? ప్రాజ్ఞులమనుకొను మీ కీధిరాధ్యక్షాబ్ధి మేమి? 'అత్యంత శివ్యభూతాని' అను అదిగ్గమున కార్మి లిప్పింపవలసినదా? కీహానానాధ్యక్షాబ్ధియను లెక్కజేసిందిచ్చినది? స్వాధ్యక్షత్వమే మీ ముఖకాదుగదా? మీ కొంతకీ నిష్పంతుకొన్నప్పు డెంతను, స్వాధ్యక్షమేమి? సంసారమేమి? సమాజమేమి? సర్వకాశ్యమే తలస్థింపింది. తలస్థింపింపబడింది. అవై మీరెంతి రండు. సమాజము నుద్ధరింపుడు. జేయును సంతోషమొనరుడు. ఈ సమయమే కాదనకున కి, తరగోపాయము లేదు. ఇందు మరెవరద్దము లేదు, మానభంగము కాదు. 'అనాదు నీ, యనవాని' ప్రాణభయమున లేదు. మీ సోదరుల సందర కాగింపుడు. కార్యకార్యముల చచ్చింపుడు. మ ముద్ధరింపుడు. మరేమా భద్రమై పోయినది. మి ముద్ధరించుకొనడు.

సంఘము విచ్ఛిన్నమై పోయినది. ఇంతకు, మీ సాంకర్మికాదోషపాదము లేక సాంకర్మికముకాని జేది? జన వర్ణాశ్రమ భర్తవము, మన పూర్వచారములు మచ్చుకేసి మిగిలియున్నదియే మీ యభిప్రాయమా? అవి యెట్లు పునర్నిర్మించబడునో, మీ లెలుంగుదురా? పుత్రులచే సంపాదించబడిన వర్ణాశ్రమ భర్తవము, పుత్రులతోను కరించి బాల్మ్యము? మీ జేయు, మీ కాననము, మీ కేద్యునకొనదు? మీ పుత్రులు, మీ కర్మములు, మీ యాశ్రమములు, మీ భర్తవములు, నిజమనబడవలసినది. మీరాజ్యమే మీ కాననమే మీ యైశ్వర్యమే మీ యాశోగ్యమే మీ చదుకా? మీ సంధ్యయే? మీ యాచారమా? మీ విధానమా? ఏమన్నది? సర్వమును పరాధీనమై యున్నదిగదా?

ఓ! అక్షి క్షత్రులారా! ఆ సిఃఖ్యార్థమైన మీరు గుర్తించురా? ఈశ్వరుడు సర్వాంతర్యామియని మీరొప్పుదురా లేదా? మీకును, సాంకర్మికభీతి యేల? జేకి సాంకర్మికము? కర్మమునకా? మరేమునకా? సాంకర్మికముగలద నేమరమైయెట్లు వచ్చినది? ఏరైమైన ఎట్లు నిల్వినది? పానీ అపూర్వైశ్వర్యముమాట యేల? మీమరమేమి? అది యెందున్నది? మీకాతిర్థము లేమి? అచారభూయిష్టములే. బాతిర్థములగదా మీరు చెప్పవలసినది? మీ పూర్వచారములను మీరు యధాః శిశి అనగమింపచున్నామని చెప్పకలరా? మీ మరమేదో అసభవమున మీ లెలుంగుదుమని తలంచుచున్నారా? సాంకర్మికప్రకం యెన్నటికిని చేయకుడు. సాంకర్మిక ప్రకృతిరహస్యమే సాంకర్మికమగుచుండును. సాంకర్మికమే అసభవపరమార్థము.

ఓ, సకాశినులారా! క్రుతి భగ్యపురుషధరణమే కర్తవ్యమని తలంచురేని కాననమే మీకు శిఖ్యసాధనము. కాననము హస్తగతమగుచుండును, మీరు పొందవలసిన కష్టము లనేకములున్నవి. ఆభాసికమై ధర్మసంస్కారసాంక్రదాయములకన్న సర్వసాంకర్మికమే వేయవలయును గలనీయును. దూరముగ—కనిలకలముగ—నుండిమనుకొనుచు, తాళము సాంకర్మికమైపోవుచున్నదని హాహాకారము లేల చేయుదురే? ఆ పరమసాంకర్మికముండే మీరను మీ పితామహులను కూడ సన్నాహిని యిప్పుటికిన అర్థముజేసికొనడు. కర్తవ్యము మీకే బోధకదగలదు.

వర్ణాశ్రమభర్తవమే హైందవమహాభాగ్య మైయుండువాస్తవము. కాని కాల మాయాశిథిల సమసంధింపింపబడి యున్న కర్మముల కించకంత కలిగివనియాలదా? మీ విశేషభావముల కింతత్యాగ మతనము లేదుయే తోచినదా? మీ సంఘసంకతుల మీమరమిదధమా? మీకు సాహ్వాదయసాభాత్య

త్వసానురాగసానభూతులేకాదా? మినినితాత్రములే గంగలో కలిసినవి? మీ మాతృభూతా గమరాధానూత్రము లే జట్టి పాలై యి? మీ స్వాధ్యక్షభర్తవత్రము లేకానూలచేతి కలిసినవి? మీ రింకను ముక్కులించుకొని చేతదగినకార్య మేది? ముప్పది ఖట్ట మీసోదరులతోను యేడ్చుచు, కట్టకడ్డము తిన గూడును లేక నిద్రజనులై నిర్విర్యులై, అల్లాడుచుండగా మీ కిచ్చి పోకడల జేమి కరమార్థమున్నది? తోడివానినాశనముతోపాటు తన నాశనమునకు దారిజూపు మహాపరాధుని ప్రయోజకర్తవము నేమని యభిసందింపవలయునో గదా? ఆరిని, పురుషుడని, పురుషుని యని యేల విలంపవలయునో గదా!

వర్ణాశ్రమభర్తవమేకదా? ఎప్పుడు మనము మనమామో అన్నాడు. ఎప్పుడు మనకు స్వాధ్యక్షైశ్వర్యసర్వసాభాగ్య మలవదునో అన్నాడు. అంతవరకు త్యాగమే కర్తవ్యము—కర్తవ్యాగమే కర్తవ్యము—ఏవిధమైన సర్వసంపాదనమున కేంద్రించుటయే కర్తవ్యము. కర్తవ్యగ్రుల మైతిమేని సర్వకాశ్యమే, సిద్ధించును.

ఓ, అగ్రజనులారా! సాంకర్మికభీతి మీకును కలదా? పరిశ్రమసంజాతుల రగు కరమసానలరగు మీ కీధితి యేల? ఏధీతియు నేల? మీరు పరిశ్రులరని మీరెలుంగరా? సర్వమాన ప్రపంచమునకును మీరే యగ్రజనులయగురా? మీ కాననమున నేల? త్రయమును పరిపాలింపవలసినదిగదా? మీ సంపర్క సమాజములనే ప్రాణికోటి పునీతము కావలసియుండు గదా? మీకును సాంకర్మికభీతియే? గంగాసంస్కృతమున చదవాదు జవిత్తుడు కాదగినదా? గంగామరీచియే అపవిత్ర కాదగినదా? యోజించుకొనదు. మీరెంతను సాంకర్మికభీతి యేల? సాంకెల కాసింపవలసింది మీ కీదాస్యైతి యేభర్తవత్రము విధించినది? ఏమరము ప్రబోధించినది?

వర్ణాశ్రమభర్తవము నిజమే తలవలయు ననియే మీయాశయ మైయెడల మీభర్తవమును మీరు మున్నుండు నెఱవేర్చుడు. మీరే అన్యవర్తములకు మార్గదర్శకులండు. తదితరులు మీమార్గము నవలంబ గ్రహించురు. మిమ్ము గౌరవించురు. అ తియిగాని క్యావృత్తియందున్న మీ మేల్మించుదామై గౌరవించుకోవమేమి? ఇట్టి యశవిత్తులైన మీరు వర్ణాశ్రమభర్తవమని మొత్తంకొనిన ప్రయోజన తిమి? మూఢాచారపరాయణులై తోడిమానవుల కొవకవృత్తులనుగ జూచు మీ నాదయములందు కదిలితయేది? అన్యమానవన్వసముననే అశవిత్తుల రగు మీ జన్మము లకు లేజలభావము లే? సర్వాకార్యకరణములయందున్న మీ బుద్ధిసాభాగ్యమునకా, బ్రహ్మ గౌరవియొదగినది? కర్తవ్య మింకను స్ఫురింపదా?

అట్టి లేజలభావములు మీయెడ లేకప్పుడు బ్రాహ్మణ వర్ణ మీరంతే సర్వభివృద్ధిమైనదని తెలిసికొన దగదా? తెలిసికొని బ్రాహ్మణోద్ధారణ మొనర్చద గదా!

పూర్వభర్తవములు, పూర్వచారములు పూర్వ సాంక్రదాయములన్నియు, పునర్నిర్మించబడవలయునీ గాని, ఇందు కొందరు పరిశ్రులు, కొందరకవిత్తులును, కొందరధీతులు, కొందరధిమములు, తాన్నుని చెప్పదగునా? కాదనినచో ఎవరుండెలవనీనిధికి? వా దధిమర్త్యముం దున్నాడనుకొనడు. ఏకాలమునను భాంధిస్తలి బ్రాహ్మణ నాయకత్వమే (దర్శితకర్త) జీవించి యుండుటయొ, వారే మార్గదర్శకులగుటయొ, తలస్థించుచుండినది గనుక, ఆ బ్రాహ్మణగౌరవమే నిజమే తెలుగునవలయునని మా బ్రాహ్మణసోదరుల తున్నయెడ వారే సర్వభివృద్ధిమైన తోలు తొల ములి దేవేయ నుద్ధరించుర గా! వారెవర? బ్రాహ్మణ సర్వమును నడుచుటకు సంకల్పము కావలయునో చూడవలగా!

శ్రీరామచంద్ర

ఆంధ్ర శబ్దచింతామణి
వ్యాఖ్యానము

క ర్త:—పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు
ఆంధ్రవాజ్మయమునందలి కథము వింగు నన్నయభట్టాకుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. ఆ సిః ప్రాచీన భారతకరులను విమర్శించి నన్నయభట్టా నూతనములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్ర భాం శ్మయములనుదాహరించుచు ప్రాయశః అపూర్వముగ వ్యాఖ్యి. ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి నన్నయ కర్తృయ కాదనువా వాదములన్నియు సుప్రమాణముగా ఖండింపబడినది. భాషా సేవకు లెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లన్నియొగలవు— తెల 0-12-0. పోస్టేజీ వేము.

గ్రంథములు దొరుకుటలు:—
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము—చెన్నైపురి.

మీరు ఇదివరలో వాడితారా?

వాడకుండిన, తక్షణమే వాడి అనందింపుడు

మహారాజులు, రాజులు, శాసనవాదులు, అమాత్యులకు, ఉపాధ్యాయులు, వైద్యులు మున్నగువారు వాడి సర్వ రోగనివారణ, రక్తవర్ధి, బలకారి భూలోకామృతము అను పేరు లిలావినోద పురుష గంభీర వీర్యవృద్ధి లేహ్యమునకు

తగిన శామధేయనియము దానిని అందరు వాడతగిన శిఫార్సు చేసె యున్నారు. 20 తులముల బుడ్డి 1-కి ధర్మ 5-0-0 2-కి ధర్మ 10 ముచిత్ర విచిత్రపు క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఉచితముగ పంపబడును.

గుహా ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి,

81 వరదామర్త్యయవక పిఠి, పోస్టుబాక్సు నెం 1266, మద్రాసు

నూతన ప్రచురములు

బమ్మెర పోతనామాత్య ప్రణీతము

ఆంధ్ర భాగవతము 1-కి 6-0-0

డిటో మేలుప్రతి 2 సంపుటములు 8-0-0

ఆంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము 1-కి 5-0-0

అనందరంగ రాట్నాండము 1-కి 1-8-0

అనంతనిఘండము 1-కి 0-14-0

అశ్వుకవీయము 1-కి 2-8-0

అధర్వణకారికలు, సటిక 1-కి 1-0-0

ఇంకను అనేక సంస్కృతాక్షరగ్రంథములు మావద్దదొరుకును. క్యాటలాగులు చూడకొరకము.

వావిళ్ల - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,

292, ఎన్.కె.రోడ్, చెన్నకల్లు.

చేంబర్లెన్ గారి

శూలనొప్పి

అతి సార

నివారిణి (2)

ఈ వధమును

సేవించుటచే

కడుపునొప్పి, గ్రహణి,

అతిసారము, శూలనొప్పి,

పేగు సంబంధ మైన వ్యా

ధులు మున్నగునవి అత్య

ద్దులముగా కుదురును.

అన్ని జాగాలలో విక్రయ

మునకు దొరకును. 23

దీపములేక గంట తెలివే బంగారువన్నె గెడియారము

నైకనుపరిచిన బంగారువన్నె గెడియారము రాత్రు

లలో దీపములేక గంట తెలియవు. దీని

చుట్టు కొలత గుమారు అర్ధరూపా

యంత గలది. ఇది ప్రసిద్ధికెక్కిన

సిగ్జరలాండు డేజులకలన చేయ

డడది. ఇది గుమారు 3 సం. వరకు

పాగుగనడచును. ఇది గరితయిన

గంటచూపును. ఖరీదీ ఒక ఆధరణమునకై యుండును. ఖరీదీ

తో సహా రూ 8-8-0.

సాదా గెడియారం రూ 7-0-0.

యెటొనియా అందుకంపెనీ,

పోస్టుబాక్సు నెం 65 (ఆం) మద్రాసు.

పు న ర న్న

పూర్వజన్మల విచిత్ర వృత్తాంతములు

ఇనాలోకములో మనము జీవించియుండుటకు కారణమును గూర్చి కాస్త్రజ్ఞులు యెన్నియో యుగమునుండి పర్యాయించి నుచునే యుండిరి ఎన్నియో కథాబ్రతులు క్రింద దెలిసిన దాని కన్న యిప్పుడు దాగిన జామును గూర్చి తెలిసిన దెక్కిన రేమి యును లేదు. ఇంకను కందలకొలది సంవత్సరములు గడచినను యామాట యేమియో తెలియకనే యుండును.

ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించినది, కలలోని మాయలు, మన భూత్యుల స్వార్థము, మనకు అప్పుడప్పుడు పార్శ్వం చేసి నటుల విచిత్రముగ వచ్చు సందేహము, మున్నగు విషయములు గలవు. ప్రపంచములోని కాస్త్రజ్ఞులు యీ శిన్న విషయముల గూర్చి తనగొనివయెనల జీవిత సమస్య పెద్దదాని మా మాను తనగొనివయెనల తలంచిరి.

2 వేల సం.ముల క్రింద

అట్టి కాస్త్రజ్ఞులు జేసిరి జరిగినవి చాలవిచిత్రముగ నుండును. అద్భుతము లగు ప్రకటనలు తెన్నియో జేయబడినవి. పునర్జన్మలేక పూర్వ జన్మ జన్మయొక్క దా యను కథారమును గూర్చి అనేక సిద్ధాంతములు జేయబడినవి.

మనము యిదివరకు జీవించి యుంటిమా? చాలమంది వారు జీవించియున్నటుల గట్టిసమ్యక్తముతో జెప్పెదరు. ఇదివరకు యుగములలో యీ భూమిమీదనో యింకొకచోటనో మర యేయోజమున నైనను జీవించియున్న విషయమున వారి కేమాత్ర మును సందేహము లేదు. అట్లు విశ్వాసము గలవారిలో చితి కారుడు కామెను అల్పమునెక్కినా రోగరు. ఆయన యిది వరకు ఒకసారిగాక అనేకసార్లు జన్మించినటుల తెలియునని జెప్పెను. ఒకజన్మలో 2 వేల సంవత్సరములక్రింద ఆయన ఈజ్మ లో యెప్పుడు పీయారులనుచోట నుండెను మరయొక జన్మ లో ఆయన జంబావీర్యమును మాయాకట్టములో పొసగ నుం డెను. అపట్టము యొక్కద విశ కేమయినో భూప్రజ్ఞులకే యింతకుంటే తెలియలేదు. ఇంతియగాక ఆయనకు అజన్మలను గూ ర్చిక వివరములన్నియు కుర్తముగ ఆయనకు జ్ఞాపకము గలవు.

పెండ్లి కూతురుకోసం పోట్లాట

ఈజ్మలో ఆయన ఒక అంధగలైతాకు పిల్లను ప్రేమిం చెను. ఆ కాలమున ఆయన ఆవీర్యమునకు గర్భముగ నుండెను.

“నేను ఆమెను భార్యగ స్వీకరింప నిశ్చయించుకొని, ఆమెను నావద్దకు తీసికొని రావలసిందిగా ఉత్తరపు జేసితిని; కాని ఆమెకుండా బుండెను. ఆమెను జేవరేకుల లిగిని నీయ ప్రయత్నించెను. మరకరువులు ఆమె ప్రాణమును కలవారు; నేను వట్టుబట్టితిని. మరకరువులను నాకును పోట్లాట జరిగెను; వారు పిల్లను వట్టుకొన కట్టజేసి రని నాకు తెలిసెను. కావున నేను ఆమెకు రాతితో కొట్టుకట్టించితిని” అని కామె ను పిలుపుగాడు జెప్పెరి.

ఆయనయే నిపాయమును గలపి క్రతువు నెదుర్కొనిరి. యధృతములో ఆయనవై విసరిన చాణును పిల్లకు తగిలి ఆమె చనిపోయెను.

“నేను కుదవ నాకున్న బలమునంత నుకయోగించి మ రకురు నాకునుపై కడ్డబదిని, నాస్త్రీగి యను చింతలలో నిడుకొని, అగడి కటికి ద్వారములోనుండి కి దన్ను సమాద్రము లానికి దుమకితిని”.

ఆయన ఈజ్మలో జనిపోయిన మరల అస్థి గాలో బుట్టెను. ఇట్లే పూర్వజన్మయందు నమ్మకమున్న వారు చిత్రకళా పాతకాల ప్రసిద్ధులు. జి. హెచ్. మార్సిగారు గలరు. ఆయన అదివరకు ఆరుసార్లు జన్మించినటుల నమ్మకము గలదని యీ ఖాద్య ప్రకటించెను.

ఎప్పటిదో మూట

చచ్చిపోవలెట్లును, ఈరీతిగా నాకనమగునట్లును, ఆయ నకు నమ్మకం లేదు. కాబట్టిఆయన ఈజ్మలో ఇవినీమాయలకు ముందు ఆయన మరకరువుకు నుండినట్లును, ఫీనీషియను 20 గారు మరకారుగ నున్నట్లును, గ్రీకు జేహంతిక నున్నట్లును ఆయనకు జ్ఞాపకము గలదు.

ఆయన యీమధ్య యట్లని చెప్పెను: “నేను కొన్నిసో కాల క్రింద 20 నిమిషములు కెనకకు పోయితిని. నేను యెక్క థు ఈజ్మలో జోకున్నను, ఈజ్మలో జేవలయములలో బాగా తెలిసియున్నదిగాన తిరుగుచుంటిని. ఆపెద్దసంధ్యకు మధ్య తిరుగుచున్న మరకరువుల ఊరేగింపును జూచితిని వారు నన్ను అపి ఒక పీపు ముందుకు రావట్లు, నీవు భవీరుడవుగా లేదు అనిరి.

ఆసమయమున నాభార్య ప్రక్కగడి నుండికచ్చి నాకుల క ఆమెకు చాల వికారంత జీవించెనని చెప్పెను.

బ్రిటిషు అసోసియేషనంతటి దానినో నున్న కాస్త్రజ్ఞు లు పునర్జన్మలో తమ కన్యకమును ప్రయరించినపుడు, ఆవిషయ మై గాధముగ విచారింపవలయును.

ఎడింబరోలో కామెను జేవ్ ఆయ కాస్త్రజ్ఞుడు యీవి యయమై సిద్ధాంతమును దెల్పుచు ప్రతిమానవునియందుకు కొన్ని కట్టలు జన్మతః గలదనియు వానిని తగిన విధమున నభివృద్ధి జే యునెడల యిచ్చమువచ్చినపుడు పునర్జన్మ జూడరచ్చుననియు చెప్పెను.

ఇట్టిభావములగుల కాస్త్రజ్ఞులే ఎడింబరోలో ఎడ్వీను బోల్డుగా రోకరుగలరు. ఆయనకును యీఅభ్యుదయకక్షిప్త చారములోనుండి మనము చాలమందిమి మాజీలని ప్రపంచమును గూర్చియు మనుష్యుని గూర్చియు జెప్పగలరు.

“నేను 12 వేల సంవత్సరముల క్రిందకుపోయి అప్పటి విషయముల జూడగలను” అని బోల్డుగారు దెల్పిరి. ఎర్రలెను మట్టేద్రియమనదగు జ్ఞానేంద్రియము నుకయోగించిలేని గతము ను జూడగలరు. నేను రోమనులకాలమును జూచుటయేగాక ఈజ్మనుల కాలములోగూడ జీవించియుంటిని.

“నీజరు బ్రిటిషియన్లు రోజులలో నేను నీమాయగా నుం టిని.” ఈజ్మనుల కాలములో మరకరువుకు నుంటిని. నేనది ప్రా యునపుడంతయు చక్కగ జూడగలను.”

ఇంతవరకు సామాన్య మానవుని క్యక్రిమములలో యీ ఈ పు న ర్జ న్మ సిద్ధాంతమును బల ప రు చు ట కు నా క్ష్యము గలదు. మనలో చాలమంది అనేకసార్లు మాతాత్మగ అగి “ఇది ఆంధ్రయు యిదివరకు జరిగినదే అది నాకు తెలియదు. ఈరంగమునందు యొక్కదో ముందు కొంత కాలముం టిని” అని అనుకొందును. ఎక్కడో, యొక్కదో? మనకు తెలియ నుంబంధము తెలియదు. ఏవో అలిసట్లు గాన్పించును. అనంతరము ఒక్క నిమిషములో పోవును. మనమేమియు తెలియక కవులయ ము. దానిని మరచే పోదుము. లేదా అదేమా చెప్పబడునని జరిపి నేయడుము.

ఇట్టిభావము లన్నిటిని కారణము స్వీయోపదేశమని తెలు కబడినది. ఆరంగమైతయు మనమనములూ నేమూలనో తాకి, అంతరము జరిగెనని మెదడునం జేవోపని జేయును తూచించు నని జెప్పెదరు. అట్లయిన కాకవచ్చును. కాని యీవివరణమున గి కరింపకనే అట్లుజరిగినదోపెన్నియొగలవు.

ఏమి జెప్పెదరు?

పిల్లలెప్పుడైనను “అమ్మా నేను యిదివరకెప్పుడో జీ వించియున్నటుల జ్ఞాపకముగలదు. నేను యెవరిపిల్లవాడనో” అని చెప్పెదరు. దీనికి కారణము స్వీయోపదేశము గానవచ్చును. ఐతే యిదేమాటను యేదో కొన్ని మార్పులతో కందలకొలదివరది పిల్లలనుట విచిత్రముగాదా?

ఇంగ్లాండు దివ్యజ్ఞానసమాజమునందు నేమనలు తెక్కర రుగనున్న మిసెను ఎడిలెయునుగా ర్నెనరు కలి ఒక చిన్నపిల్లను గూర్చి చెప్పెను ఆమెజీవితములో చాలకాలము జన్ములోనుం డెనని జెప్పెనుండెను. ఏవో కొన్ని సంగతులు జ.గిశవును ఆమెకు 14, 15 యేండ్లుండెను. కాని ఆమె యెప్పుడును బ కి పోవుటలేదు. అన్ని చదువులలోను వెనుక యుండెను.

ఆమె ప్రాద్దుకుంకిన పిగత నివృత్త ముచ్చున్న పుడు కల్లిరో ఒక విచిత్రమైన జేవలయమునుగూర్చి అనేకసార్లు వర్ణిచు యుండిది. ఆమె ఆ జేవలయమునుగూర్చి అన్ని వివరములు తెలి యునని జెప్పెనుండెది.

ఒకవారి సామగ్రియము వారింటికి ఈజ్మకాస్త్రజ్ఞుడు అతిథిగ వచ్చెను. అపిల్ల ఆకథనకును జెప్పెను. అట్ల యెప్పు డునుగాని ఈజ్మనుగూర్చి జరిచియుండలేదు. ఆమె ఆజేవల యమునుగూర్చి చెప్పినవిషయముల జూడ దానినిగూర్చి ఆయన కన్న ఆమెకే యెక్కువ తెలిసినటుల గాన్పించెను.

ఈమాయ యెప్పటికీ దెలియును?

ఇట్లినదగ్గరములు నిడమైపి గాన్పించునపుడు, “మ ము నిజముగా యిదివరకు జీవించియుంటిమా” అని దీర్ఘముగ ఆగా చింతలనియుండును.

ప్రపంచమంతటను పునర్జన్మయందు విశ్వాసముగలగు ప్రాచ్యదేశములందు అజీమమనుష్యులకును యితరులకుగూడ అట్టిసమ్యక్తముగలదు. ఒక మనుష్యుడు పండిలై సంవరించిన మ రుజ్మలో పందిజన్మయెత్తునని చాలకాలము క్రింద ప్రాచ్యదేశ మున నమ్మకము గలదు.

కానికి యొక్కటి నాగరకుల నమ్మకములకును సన్నిహిత ముగలదు. ఇప్పటివారు, ప్రతివ్యక్తియు యిదివరకు జన్ములో మని పియైపుట్టుకకంటే చదువున్నాడు. పిల్లిగూర్చి ఒక్కగ గాని, గుట్టుముగ గాని పుట్టియుండవచ్చును.

విజ్ఞాన ద్వారములు తెరువబడి, మనకు ప్రతివారమును ఇదివరకు జీవించియుంటి మని తెలిసికొగల్గు కాలముపట్టకై న వచ్చునా? (జి.టి.బి.టి.)

A black and white illustration of a classic safety bicycle. It features a diamond-shaped frame, two wheels of equal size, a chain drive connecting the pedals to the rear wheel, a seat mounted on a spring, and handlebars with grips. The bicycle is shown from a side profile, facing right.

మదరాసును ప్రత్యేక కాలగెనుసంఘముగా జేయుటను గూర్చి చాలకాలమునుండి యాలోచన జరుగుచున్నది. తమిళ కాసు కాలగెనుసంఘముయొక్క కేంద్రకార్యాలయము తిరు చనావల్లిలో నున్నది. కాన రాష్ట్రసభ ఎన్నియైత చట్టు ప్రక్రియనే జరుగుచున్నది. గర మూడేడ్లలో మదరాసులో నొక్కరభయే జరిగినది. కార్యనిర్వాహకులు యెందుచేతనోగాని మదరాసును యెడపెట్టుచున్నారే. అందుచే రాష్ట్రీయసంఘము నందు మదరాసునకు తగిన ప్రాతినిధ్యము లేక పలుకుబడి తగ్గిపోవు చున్నది. మరియూ, రాష్ట్రీయసంఘమువారు సకాలమున ధనహా యమును జేయుచున్నారు. ఏ నెలకా నెల ధనమును పంపిస్తునో యిచ్చుట కర్హమును భరించుకెట్లు? ప్రతి నెలఖర్చులకును నగర కాలగెనుసంఘమువారు మాప్టియెత్తుచుండలేరు. కాన, నగర కాలగెనుసంఘము యేమృతము ఆర్థికసంపదన గలిగియున్నను

రాష్ట్రసంఘము చేతికింద నుండవలయు. తిరుస్వరాజ్యనిధికి యావగరములో చాలాభవము వహించియున్నది. కాని తిరిగి కాం (గ్రామ) ప్రధానమునకు వలయుభవము రాష్ట్రసంఘమునుండి కచ్చుట లేదు. మదరాసు ప్రత్యేకరాష్ట్రసంఘముగా నుండవలయునని, అందుకు తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘమునకు, నగర కాం (గ్రామ)సంఘమునకు గల విభాగములే కారణములుగా గమనింప నుండెను. ఇప్పుడు నూచింజుడిన శేషభావములన్నియు రెండు సంఘములవారకు పరస్పరాభిప్రాయములను సరిగ్ గుర్తించి చో, మేములో నశించును. అంతేకాని రాష్ట్రసంఘమునై తిరుగుబాట నుండియును బాపము.

ప్రతికరాలము

ఎన్. ఎన్. శరదాచారిగారు తిర్వానమునకు ప్రతిపక్షముగా నిట్లు చెప్పిరి. "మదరాసు ప్రత్యేకరాష్ట్రసంఘముగా నుండుట నే నెంతమాత్ర ముద్దుకెప్పుడు గాని అట్లుకేయటము పూర్వము ఆంధ్ర ప్రభుత్వసంఘములలో యీవిషయమున సంప్ర దించవలెను. వారియొక్క ముఖ్యముగా ఆంధ్రసంఘమువారి యొక్క అభిప్రాయమును తెలియించి యీవిషయమున యేమియు నిశ్చయించుటకు వీలులేదు. ఆంధ్రసంఘములో ముఖ్యులయొక్క ప్రాయములను బట్టిచూడ ఆంధ్రులకు ప్రతికరాల (గ్రామ)సంఘముతో గలనే పరిశ్రమలు కిచ్చును లేదని తెలియచున్నది. ఆర్థిక విషయములందు రెండుసంఘముల విభాగములు కేరగా నున్నవి. ఈ విషయమున జాలోచించుటకై ఉభయసంఘములవారిని ఒకచోట సమావేశపరచవలెను; గాన యీతిర్వానమునై చర్య తీర్మానాటి! వాయిదా వేయవలెనని ఆశయగోరెను.

సత్యమూర్తిగారు

సత్యమూర్తిగారు వాయిదా వేయటం కంగీకరింపక తిర్వా నమున కనుమరలముగా మాట్లాడిరి. శరదాచారిగారు యెదుటి కాని గాయకరములకు యిచ్చుమున్ను కొట్టుటకు భయపడుచు న్నుట్లు నడిచిరిని ఆయన చెప్పిరి. రాష్ట్రీయ సంఘము క్రింద నుండుటచే నగర కాంగ్రెసు సంఘమునకు గల ఆర్థిక యిచ్చుము లనువలెని రెండు సంఘములను మైత్రిపాసకండుటచే నగర మునందు ప్రచారము పాగుట లేదుగావున యీవగరమున ప్రత్యే కరాష్ట్రసంఘముగా శేర్వనకర 3వని తెలిపిరి.

అధ్యక్షుని యభిప్రాయము

అధ్యక్షులు తిర్వానము ఆవశ్యక మని తెలిపిరి. చక్రవర్తి గారు, సత్యమూర్తిగారు, తెలిపిన కారణములు సమంజసముగ నున్నవని చెప్పిరి. నగరకాంగ్రెసు సంఘమునకు అధ్యక్షుడుగా నున్నను, ఆయనయేమియు వేయలేకపోయెననియు, మదరాసు ను ప్రత్యేకసంఘముగా నుండి యిచ్చుట కమాత్రము భవంత యు నిచ్చుటనే ఉపయోగించుటకు వీలగుచో చాలా భువనార్థము జరుగగల దనియు తెలిపిరి. అటుగాకున్నచో యీ క.సంశేషము ప్రచారము జరుగదు. ఆంధ్రులలో చాలా మంది యుద్దేశము ఆశయము తెలియనియు, యీవిషయమున వారి నమ్మతిని బడయుట యెంతయో కష్టము గాదనియు, నుడిచిరి. ఈతిర్వానము మన స్వంత మేలకొర కంగీకరించున్నామని గాని రాష్ట్రీయసంఘమునై కత్తి గట్టుటకు గాదు. ఇకనుండు పురపాల క సంఘము నందు శేషము, భద్రతవిషయమున, విజ్ఞప్తమును బహిష్కారమునందు మద్యపానశిక్షణమునందు మొదలగు కాం గ్రెసుకార్యములందు పని జయప్రదముగా జరుగవలెనని దలంచి నవోసభ్యులు యీతిర్వానము అంగీకరించుట కెట్టిఉద్దేశంతర మును దెలుపరని నేడవంచెకు" అని అధ్యక్షులు తెలిపిరి.

తిర్వానము ఓటునకు వెట్టిగా ఆధికసంఖ్యకులచే ఆమో దించబడినది. 4 గురుమూర్తీ ప్రతిపక్షముగ గలరు.

వగుల్లకు తైలము

మల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. లో 0-11-0 1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోటీజే 0-5-0 మూలమే.

అరికాల్లు, అరిచేరులు, చర్మము కారకవలన, కితగాలి వలన పగిలి నీరుకారుటయు, బిలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తైలమును రాచిన పగుల్లమనీ బిలపోయి మంచిచర్మము రాగల దు. పగుల్లను ప్రియము నయమగును. స్వల్పప్రయము. కాలి పగు ల్కత్త ఈ తైలము అత్యంతోపయోగకరము.

అమృతాంజనము డిబ్బో, మదరాసు బొంబాయి

బెంగుళూరు

(స్వ కీ య వి రే ఖ రి)

పురపాలకసంఘపు ప్రత్యేకసభ

డిసెంబరు 12:—ఈ నెల 12 వ తేదీన పురపాలకసంఘ ము ముఖ్యముగా ఆర్థికవిషయములను గూర్చి చర్చించుటకై ప్రత్యేక సమావేశము జరిగెను. పి. ఎ. బాబేశాగారు, మహమ్మదు నేలుగారును ఉపపాదించిన రెండు తిర్వానములు చర్చింపబడి యి. పురపాలకసంఘమునకు ఆర్థికనిధి కాగులేకుండుటకై నెట్లవరకను తుక్కుకొను 1వ తరగతి మెట్లు అభీసరుని తీసి తనీ తమకైరకమునకు 2 వ తరగతి ఉద్యోగిని నియమించవ లెను అని బాబేశాగారు ప్రపాదించిరి. ఈతిర్వానమునకు మహా మ్మదు నేలుగారు, కారవార్షియ మున్ను గువాన కొందరు అను మూలముగ మాట్లాడిరి. కాని, మైసూరు, బెంగుళూరు, కోలూరు జరిగాడు గనుట, యీయూనుభావములందు 1 వ తరగతియంద్యో గి యొడి తీరవలయునని ప్రభుత్వము ఉత్తరవు గలదు గాన దా నికి విరుద్ధముగా నడచుటకు వీలులేదని. అధ్యక్షుడు వెలిపెను. ఎద్దెయ్యి, కోలెలు, మన్నుగువారు తభ్యుత్తును వాదించిరి. తిర్వానము ఓటునకు తేగా 10 మంది అనుమతముగను, 6 గురు ప్రతిపక్షముగాను, 6 తటస్థులుగను ఉండిరి.

ఫిపు పొనిటరీ ఆఫీసుకు గాను చేయవలసినవిని విశదము కలుతటనియున్నవని మహమ్మదు నేలుగా తిర్వానమును రుక పాదించిరి. కొంత చర్య జరిగినపిదప 16 గురు ఆ ను కూ యి రు తి ప్రతిపక్షము గలుగుటచే, యాపని నిర్ణయించుటకు గాను ఒక ఉపసంఘము శేర్వనచుటకు నిశ్చయించిరి.

పిదప ఆజాదీ కార్యక్రమములోని ముఖ్యవిషయమును చర్చించిరి. ఇంకను కేసులు విచారణయిందే యుండుటచే, తనను యేమియు చికాకుపడవలసినవి అధ్యక్షుడు సభ్యులను గోరెను. బాబగు కా క ల పి న మొ త్రి మం రి యు వాపను కావలెననియు, ఆవిషయమునకు కాకిరములన్నియు తయారై కాగానే సభ్యులయెదుట తెల్పదనయియు ఆయన నుడిపెను. వాటికికొద్దను బాకకుండవలయుటకు తనకు ప్రభుత్వము ఉత్త రవు ప్రకారము హామ్యగలదని కొన్ని నిబంధనలు కేర్పా నెను. ఎద్దెయ్యిగారు అధ్యక్షుని సంబాధినికీ సంతకించి యీవిషయ మున నిశ్చయించు అభి కా ర ము ప్రభుత్వమునకు, అధ్యక్షు నకు విడిచి పెట్టవలయునని సభ్యులనుగోరెను. అంతతో సభ ముగిసి మరల 15 వ తేదీన జరుగుటకు నిశ్చయించబడినది.

ప్రతినిధులసభ:— నూతన ప్రతినిధుల సభకు యెన్నికలు 1924 ఫిబ్రవరి 15 - వ తేదీన జరుగును. ప్రథమ సమావేశము మార్చి 21 - తేదీన జరుగును. మహారాజావారు సభాప్రారం భోత్వమును జరుపుకొట్టు తెలియచున్నది.

కానసభ:— నూతనకానసభ యెన్నికలు ఫిబ్రవరి 12 తేదీన జరుగును. ప్రథమసభ ఏప్రిల్ 2 వ తేదీన నుడును.

ఇండియన్ జయిల్లుకమిటీ

బొంబాయి, డిసెంబరు 14:—ఇండియన్ జయిల్లుకమిటీ వారు చాలాకాలము విధించిఉత్తులను, తిరిగి విచారించుట యుండ వలెనని ప్రభుత్వమువారికి కిఫారుతు చేసెయుండిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దానికంగీకరించిరి. అందువలన బొంబాయి ప్రభు త్వమువారు ప్రతిజిల్లా ముఖ్యకలెక్టుమునందన ఎడ్వైసరీబోర్డు నొకదాని నుండుటకు తిర్వానం చిరి. ఈ బోర్డువారు అచ్చట చాలాకాలము ఖయదు ననుభవించుచున్న ఖయదీల విషయమై విచారించుటకు 6 నెలల కొకమాదు కలిసికొందురు. 5 ఏండ్లను అంతకుపైగాను కిక్కివిధించబడిన వారివిషయమై విచారించింతురు. రిక్త సంవత్సరములుగాని అనుటలో నగము గాని గడిచినగాని ఏకీకరణ విచారించబడదు. (ఆ. వె)

సమైక్యకట్టినవారు తిరిగి శాంతిలంబురి

మకుండా రైల్వేవద్ద మెత్తులలో సమైక్యకట్టి 5 నెల పనివాం ద్రును ఏవిధమైన క్షయచ్యుత నడుపుటలేదు. వారికి రాక్షి కావలెనని యున్నట్లున్నది. 18 వ తేదీన వారు సభచేసి కాంత ముగా తిరిగి పనిప్రారంభము చేసికొనటకు నూపర్చుకొనుగాని. అనుభయిక్యముని అడుగుటకు యూనియన్ కార్యదర్శిని పంపిరి. 3 రుక్మ మెత్తు అధికారులు ఏకైక ఉత్తరవుతేసెందున తెలుపనే అంగీకరింప రైరి. గాయములు తగిలి రైక్యకాలకు గొంపోబడినవారిలో ఒక పోలీసువాడును ఒక సమైక్యకట్టినవాడును యెడ్లమూలము రైక్యకాలలో నిలుపు తలచుటకై, వీరికి గాయములు కాగుగా తగిలినది. (ఆ. వె)

బెంగాలు ఎన్నికలు

స్వరాజ్యపక్షవిజయము?

స్వరాజ్యపక్షవిజయము గాంచి బెంగాలు సంతోషింపవ లెనట. కానసభల యెన్నికలలో పోటీకేయటకు తేసినవిక్య యమునకు ఫలితములు కృత్రిమముగనుండెనను విషయమున స్వ రాజ్యపక్ష ప్రయత్నములు విజయముగాంచెనని చెప్పవచ్చును. ఉద్దేశించి ప్రయత్నములకేసినంతగ కా న స స భ ల ము ట్ట డి జే కూ ర తు న్ను ను, స్వ రా జ్య వాదుల బల ము, పలుకుబడిలన గాక మితవాదులు జనరంజనము గాకపో వుటవలన స్థానములొన్ని గెల్చినను ఓడినను, కాంగ్రెసు ప్రతి పక్ష పోరాడినను, ఎన్నికల ప్రచారములో తప్పుదారిని బాపి ప్రజల తేకేధక్షిని కొల్లగొట్టుకొనినను, ఈయొక్కలహదావి డిలవ గల్గిన మూల్యమును కొంతతీసివేసినను, ఇప్పటికిని, నియోజక కర్మమునకు స్వతంత్రపక్షసభ్యులయొక్క యెత్తులను న్ను తుంకిపక్షమువారి ఆత్మనమగ్నమునకు గాక యీదొంగ అసహాయమైనదినియందును స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతిష్ఠ భవండున నమ్మకము గల్గియున్నారు. సమస్తకాంగ్రెసీలంఘనము నకు ప్రత్యక్షభయముకలుగజేయుటకు నిర్భయమునావీనను వారు బాటికాన్యాకర్తృకంధమున నడుపుటకును ప్రకర్తృక ర్తృమును జొన్నుటకు సిద్ధముగ నుండిరియు, అధికారులయంద్యూ మితుండే పోరాడి విజయవందెదరనియు నిర్ణయించబడినది. ఇది యెట్లు న్ను ద న గా, సా మా జే యా న పు డు ప రీ తులలో బిలికానివానిని ఆకారణముతోనే పెద్దబలవంతులతో పోరాడుటకు వంపింట్లున్నది. ఈఫలితములను బాచి ఉత్సా హాన్వితము గలిగి, యేవని ఎంతవరకు వేయవలెనే అసలేపో వును. ఈకెట్టి ఉత్సాహములో అధ్యక్షులును, పోలీసులు, వీరికి నైన సహాయము తేసినవారగుడ స్వరాజ్యపక్షము, స్వతంత్ర ప్రత్యక్షమువంటివికలువారల సిద్ధాంతములన్నియు నొకపేయని చెప్పెదరు. వి తే ఈవక్ర ముప్రభుత్వసహకారములో వారు కేర్వత యంతరముల నుండురు. ప్రజలకు ప్రభుత్వాధికారము లేనికేళము లో ఈసహకారము ప్రార్థనలు పిటిషన్లు మునీలిచారముతో నే యుండును.

కావున ఈస్వరాజ్యవాదులు పొందినవి జయము బాటి యొద్దయొక్కర్తృక కంఠవరకు పోద్దడెనని మారునెడల, గాంధీ అసహాయపథకులకును, తేకేయమసభ నాల్గవసూతేకలలలో నిర్ణయించి కా ర్య వి ధా న ము న కు ను అ డి అన్ని విధముల ను ప్రతిపక్షముల ను న న్ను ద సలయము. ఈప్రతిపక్షములైటికి గాన్నిండున్నను తిరోగమ నము ప్రత్యక్షముగ గాన్నిండుచున్నది. ఆత్మాభివృద్ధి ఆత్మకృ త్తిత్వమునకు మార్గమువిసమును పోయి, తేకేమిప్పుడు సక్రమ మార్గమునునుండి సంస్కరణములను చిత్తవసములో ముండ యిందు దాక్షిణ్య బోరతుననియు, పొడలలో అత్రిండ్లు దొర కు ననియు ఆశపడుచున్నది. పనిలేక మాటలనో నుబోవుచు న్నుది బాటియ స్వచ్ఛందనేకముల పోయి పార్టీ విచ్ఛిన్నం కయ్యు చున్నాడు. తెలుగులొక్క భయము, పోవుటకు బదులు నొక కట్టితనెదకేమో యనుభయ మెత్తుకగుచున్నది. సత్యాగ్రహ విజయము దిగిజన లిట్లు విజయముచే కప్పివేయబడుచున్నది. గమస్తకాంగ్రెసీలంఘన ప్రయత్నములకు బదులు కానసభలలో ఖాటలందు నోటింగు ప్రయత్నములు జరుగుచు న్నువి. ఇన్నియేల స్వరాజ్యము ప్రజలు తెల్లిన మార్గమునగాక, అధికారవర్గము నూచించిన మార్గముగ సంపాదించ బడును.

ఇదియే బెంగాలుయొక్క పాతమున ఆశయము. ఈ పాతమును ఆర్థమును తెలిపినప్పటికీ కొన్ని నెలలు చాలును. స్వరాజ్యపక్షమువారు తమకార్యక్రమమును స్పష్టముగ తెల్పి పోలీసులకు ప్రతివంధ ప్రతినిధులు మెహాలిటీ కావచ్చు యేమి చేసెదరో తెల్లిన యెడల, అధికార తిర్వానములు పోయి, ప్ర జాను కూలతీర్వానములు గానింపబడినను ప్రభుత్వము ప్ర ఫీంపక పోయినను, అపాతకరముగాని తిర్వాన ము ప్రభుత్వమువారి చే ప్రోత్సహించబడి లేదా ప్రతిష్ఠంభము ఒకటియన లేకుండెనం దిన యేమిచేసెదరో తెల్లినయెడల ముం దిట్లు జరుగునని గట్టిగ జెప్పవచ్చును. పు డి క మె తి లా లో నె చూ గా రు, మహాత్మాగాంధీని విడిచిపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు తిర్వానంజి నను ప్రతిపక్షముగ నుండెదమని తెలుపుయంద, తేకేబండ్లుచిత్త రంజనవాడుగాను తమకత్రికలో 'అపాతకరములగు తిర్వాన ములే' ప్రతిరోధింపబడునని వెలుపుచున్నాడు. ఈక్రిష్ణములొగి పోయి, కార్యచరణయందెట్లునునోమాచియూనియట్లభావము లొ ల గి న గా ని, ని జ మై న ప్ర తి స్ఠ ం భ ము యెట్లు జరుగునో చెప్పబడువీటులేదు. వితే స్వరాజ్యపక్షము నందు సంప్రజ్ఞాభి మానముగలవారు వారియకమును అంటియుం డి, స్వరాజ్యపక్షమును తాల్చాలిముగ నలంబించి స్వరాజ్య పక్షపోషణమును తేగూర్చిన రహస్యసంధినునరించి, స్వతంత్ర వాదు లు, యెన్ని క ల తు పూ ర్య ము క లే నే పితవగూడనంత స్వ తంత్ర యు గ నుం డి న యె డల బెంగాలు కానసభను విశేషములకును చట్టము పెన్నాగి జేర్చుటకు తగియుండును.

విద్యాశాఖ పునర్నిర్మాణము

బొంబాయి విద్యాశాఖాధికారుల పరస్పర ప్రాతిపదికలు

రాజ్యపరిషత్తును విచారణ

(అ॥ మె॥ సెనెటరు సర్వీసు)

బొంబాయి, డిసెంబరు 13:—రాజ్యపరిషత్తును విచారణ చేయుట నీ దినమున విద్యాశాఖాధికారుల తమ శాఖ పునర్నిర్మాణమును గురించి పరస్పరప్రాతిపదికలు ప్రాయములను వెలిపి, బొంబాయి విద్యాశాఖాధికారియగు ఎఫ్. బి. పి. లారీ, మధ్యపరగణాల విద్యాశాఖాధికారి యగు సి. ఇ. డబ్ల్యు. జోన్సు గారు, బొంబాయి భారతీయ విద్యాశాఖాధికారుల సంఘ ప్రతినిధులను సాక్ష్యముల నొసగి, బ్రేడిస్టాబిలిషియగు సి. ఎన్. మెహతా, గారు కూడ విచారింపబడిరి.

అధికారమును భారతీయభక్తియును కొనగి
యూరపియనుల జేర్చుకొనుటను
నిలిపివేయువలెను

బొంబాయి విద్యాశాఖలో భారతీయధికారులనుగణించువాఙ్మూలమునందు, ఉద్యోగశాఖాధ్యక్షులవారు భారతీయభక్తియునకు మార్గదర్శకములు, భారతీయవిద్యాశాఖల యూరపియనుల రిజుటను జేయుటకు వెంటనే ఆపివేయవలె ననియు, గోరి, భారతీయ విద్యార్థుల మానసిక స్వభావమును, ఆర్యకర్తలను యూరపియనులకు వెలియక పోవుటచే భారతీయ యందు వాటిని, భారతీయుల పనికంటె చాల అసంతృప్తికరముగ నున్నది.

ఒకేపని- ఒకేవేతనము

అఖిల భారతీయభక్తియును వేతనముల స్పేర్లను వెంటనే మార్చవలెనని అవకాశము లేదు. కాని వేతనములందలి అసమత్వమును తగ్గించి సమీకరణము చేయుటకు కొన్ని పద్ధతులు చేయవలసియుండును. ఈ సందర్భమున విద్యాశాఖాధికారి వేతనములను హెచ్చి పరచియుండును.

“ఒకేపని- ఒకేవేతనము” అను సిద్ధాంతమును అనుసరింపవలెనని ఈ సంఘమువారు ఖచ్చితముగ నిర్ణయించిరి. రంగు, జాతి, భేదములవై వివక్షణలను జూపుటను తొలగించివేయవలెను. ఉద్యోగులకు ప్రతిఫలముల సందర్భమున గావించబడు మార్పులన్నియును, భారతీయులకును, యూరపియనులకును సమానముగా ఉద్దేశపరమము బొంబాయి విద్యాశాఖనుండి, భారతీయవిద్యాశాఖలోనికి ప్రయాణము చేయుటకు అధికారులకు - ప్రస్తుతము కల కష్టపరిస్థితులచేత-వేతనములం దెట్టి అధికముగ ప్రతిఫలమును ముట్టలేదు. ఇట్టి అన్యాయములను తొలగింపవలెను. నూతనమును అసామాన్యమును అను మహాకృతి నొసర్చిన అధికారులకు ప్రత్యేక ప్రతిఫలములను నొసగవలెను. భారతీయధికారులలో పెన్ను వచ్చు వయస్సువారును జీవించువారిసంఖ్య చాల తక్కువగాను, తమ పెన్నులలో 3 వంతుగాక సగము వంతు నుద్యోగసమయముననే దీనికొనుటకు వీల నొసర్చు వలెను అని ఈ సంఘము వారు తెలిపిరి.

బొంబాయి విద్యాశాఖాధికారి

మార్పులము కంట్రాక్టుల బలవరుచుట

బొంబాయి విద్యాశాఖాధికారి వాఙ్మూలమునందు క్రింది విషయములను వెలిపెను : విద్యాశాఖనుండి మూడువరకు లలోను కలకాలకార్యమునకును, ప్రత్యేకజ్ఞాన మనవరకు కార్యములకును, కావలసిన యూరపియనులను మార్పులము కంట్రాక్టులవై నియమించ వలెను. విద్యాశాఖలో పరిపాలనాద్యోగములకు 20 వత్సరముల వరకును, నూటికి 50 వాని యూరపియనుల నిమిత్తము అవకాశము. ఇట్లొసర్చు యెడల యూరపియనులకు మూడు అధికారములమాత్రమే యింపవలెను ఈమూడు స్థానములకును దీర్ఘ కాలమునకు రిజుటను జేయుట సాధ్యపడదు. అందుచే నీ శాఖను బి. సి. ఎన్. శాఖతో గలిపివేయు సుపాదా మొక్కటియే గానించుచున్నది.

భారతీయోద్యోగులవై

స్థానిక ప్రభుత్వాధికారము

ఈ శాఖలోని భారతీయోద్యోగుల నియోజనము వారివై అధికారములను స్థానిక ప్రభుత్వముల కొరకువలెను. ప్రస్తుతము విధించిన నోకేషన్లలో ఇంపీరియలు, రాష్ట్రీయ సర్వీస్లు తరగతులను మూడింటిని సాగించుటకు చాలావిఘ్నములు కలుగును. అంతియగాక ప్రభుత్వమువారికి అవసరముగా చాల వ్యయముగను, ప్రాధికారముల కొరతగాను సేర్వీకున వలెనును. ఈ వనకాల వై విధ్యముగ నున్నది. అందులకు బదులు ఒక్కొక్క ప్రాధికార పదవికి ప్రత్యేక వేతనముల నొసగుచుండవలెను.

మధ్యపరగణాల విద్యాశాఖాధికారి

జోన్సు గారు భారత విద్యాశాఖను ప్రత్యేకముగా సాగింపవలె నని కోరెను. వైచారి మావనము ప్రతిపాదించుటకు సభిప్రాయములను వెలిపిరి. పరిపాలన యందు, అంగజేతముతో నమామకు సామ్యమును సాగింపవలె నని యెడల, సంస్కరణల కింక భారతీయ మేమాత్రమైన ఆభివృద్ధి నొందవలసిన యెడల, విద్యావిషయము నందు పరిపాలనను సామ్యముగ నుంచవలెను.

సంస్కరణ కావనసభలచర్యలతో అందలి అధికారేతర సభ్యులందరను, విద్యా మార్గముల సేవకులను ఎదుగడలు వెలిపి నగును. అంతియగాక అభ్యుదయము మీద మొదటి పరిస్థితులచేత కేంద్రీకృతములను లొంగి పోవు చున్నట్లు గూడ వెలియవలెను. కావున విద్య విద్యాలము చట్టములో కలకాల, పాఠశాల విద్యల తెలిసి సందర్భముననుగడ నీవిషయముల గానిగ గానించును. అందుచే అవసరమగు సామ్యము వై నిలుపుటకు యూరపియను అధికారుల అత్యవసరము. తక్షణమే మారుమందు కావనసభల జయభర్యములవై శాధారణమునందె స్యక్తతముగ నుండు వరకులకొక సీకాఖను అధికారులను జేర్చుకొనవలెను. మంచిమంచి అవకాశముల సహాయముకు సంపాదించుట కిది అవసరము.

పరిపాలనాద్యోగములు

విద్యా పరిపాలనాద్యోగములందు భారతీయులకు సగము ద్యోగముల నొసగవచ్చును. కాని, కలకాలాద్యోగముల సభిభాగము యూరపియనులకు ప్రత్యేకంపరమే సుబ్బురము కంట్రాక్టుల కేంద్రీకృతమును అంగీకరింప వలెను. యూరపియను అధికారుల సందర్భమున భారతీయధికారి ఉండు అధికారములు, భారతీయధికారుల సందర్భమున గూడ వర్తింపవలెను. భారతీయధికారులు గూడ తమ అధికారములతో కావన సభ వాదనై శాధారణమునందె స్యక్తతముగ నుండ వలెను. మీరు తమ భావి అభివృద్ధిని గురించి భయము లేకుండ స్యక్తతముగ నుండుట కిది అవసరము. కాలక్రమమున ఇట్టిరీతిగ గల అవకాశము దప్పింపవచ్చును.

వేతనములు

యూరపియను విద్యాశాఖాధికారికి తెల 18 రు 2300-100, 2000 ల వరకు భారతీయధికారికి రు 1500-100, 2000 ల వరకును నుండవలెను అని జోన్సుగారు తెలిపిరి. భారతీయధికారులకును యూరపియను అధికారులకును ఒకే విధముగ వేతనము నేర్పరచి రెండవవారికి ప్రత్యేకముగ ఒకేవిధమున వేతనము నొసగుట కంటె, భారతీయధికారుల వేతనముతో సంబంధము లేకుండ, యూరపియను అధికారుల వేతనములను ప్రత్యేకముగ నిర్ణయించవలెనని లారీగారు తెలిపిరి.

ప్రస్తుతము క్రొత్తములతో ప్రవేశించు జూనియరు అధికారులకు ఎక్కువ అద్యయ, ప్రాతిపదికలు పెద్దదియు నగు న్యూనులందు సీనియరు అధికారులకు తక్కువ అద్యయ నొసగుటకు కలగించుచున్నది. ఈ అసమత్వమును తొలగించి అద్యయ సన్నిహితీ ఒకటిగా చేయవలెను. అర్హులగు అధికారుల కడనముగా నొసగు అద్యయ పెన్నుల సందర్భమున తగురీతిగ లు నొసగవలెను. అని లారీగారు కోరిరి.

సి. ఎన్. మెహతాగారు

రంగునుబట్టి అధికారముల మెసగుటను నిరసించుట సి. ఎన్. మెహతాగారు తమ వాఙ్మూలమునందు ఇండియను సినిమ పోలీసు, మెడికలు, విద్యాశాఖలం దెట్టిమాద్యుల నొసర్చుచున్నారని కోరెను. యూరపియనులకు అఖిలభారతీయ శాఖలలోని భారతీయులకు నువీయరు రాష్ట్రీయ శాఖలలోనికి మాత్రము ప్రవేశములొసగి రంగుభేదముల నొసర్చుటను తీరముగ నిరసించెను. వల్లివరకున్న, అటవీ, శివర్, ఆర్మీ, పోస్టు, టెలిగ్రాఫుశాఖలను నువీయరు ప్రావిన్సియలు సర్వీసుగా ప్రత్యేకముగా నిర్ణయము మొక్కవలెను. శాఖలు శాఖయందు నూటికి 50 మంది యూరపియనులు ఉండవలెను. ఇకపది వత్సరములలో దుశ్చైవీతుల నందరిని, కడలింపుకొన గలిగి నంత ఆభివృద్ధి గలుగెనని నేనెంచును. అందుకుగాను సగము మందియైనను యూరపియను అధికారుల అందు ఉండవలెను. 20 వత్సరముల యనంతరమైనను భారతీయులను తమ ప్రత్యక్షాద్యయములకు, సామాచర్యములకును, చురుకుగాను సరిగను పనిచేయునట్లు ర్చుటకు గాను మూడవ వంతునను యూరపియనులు అందవలెను. కోత్తొవ్వపరిస్థితులకు వలన భారతీయులు సహజముగా సోమరులుగాక పోయినను చాల వికాల మార్గములుగను, తమింది విడుచువారుగను నుండును. తమ యూరపియను సోదరులను జూచి తమ మాంద్యమును విడచివెట్టునటుల నొసర్చున యెడల వారు సోమరు లగుదురు. భారతీయుల కన్ని శాఖలందును తరిపింపు నొసగ వలెను. నువీయరు కార్యనిర్వాహక శాఖలలోనికి భారతీయుల సభిభాగము తీసికొను చుండవలెను.

బి. ఎం. యస్. బి. ఇ. ఎస్. శాఖలందు 30 వత్సరముల వరకును నూటికి 50 వాని యూరపియనులు అందవలెను. పోలీసు శాఖ విషయమునకు. “జేతముయొక్క కాంతియు (కమనాను వారి చేతులలో నున్నది. నేరముల గుంపులవైనను దుండగిద్రవైనను మీరికి గల వట్టును న్యాయముగ నడలించినను వారు, కాంతిపరులకు ప్రజలవై బడెదరు. ప్రజలను సరిగ గాపాడెయెడల వారికి బ్రతిష్ఠ, భక్తికర్మము వారి పరిపాలనాకీర్తియుండు విశ్వాసమును గోల్పోయి ప్రభుత్వమును మార్చుటకు గాను అసహాయవాదులలో కలిగవచ్చును. ఈ శాఖలో భారతీయుల అభివృద్ధికి వద్దె నూటికి 10 వాని సభిభాగము సాగించుట కిప్పుడు వీలులేదు. 20 వత్సరములైన తరువాత మూడవ వంతు అధికారులను భారతీయులవలె మొన్నకు వచ్చును. యూరపియను అధికారుల అజమాయిషీ సడలించినయెడల నవార్ది నేటు భారతీయధికారి పరియగు మార్గమునందె తక్కువ. అందువలన ప్రజలు నవార్ది నేటు అధికారులవలనను, దొంగలవలనను గూడ బాధకు గురిగావలసి యుండును. ఈ అధికారులు దొంగతో గలసి మాదోపిడిలో పాలు పుచ్చుకొనుటకు ప్రారంభము నెడలనే నేమియరుగనో తెలియ వలెను. కొన్ని జిల్లాలలోనిదిసిరి మనయె గలనె జరుగుచున్నది (ప్రజలు చాల భయపడుచున్నది) యున్నారు. యూరపియనులతో చాల ప్రతిభయు తెలియగలవారు గావలెను. వారియభివృద్ధికి తగిన ప్రావీల నొసగి వారిని రప్పించవలెను. “భారత జేతము భారతీయులకు భావంతును తమ రక్షణకొక నొప్పజేయుటచే, భారతీయులకు తరిపింపునీ భారత జేతము, ఇకర జేతములతో పాటు సమానముగ నొసర్చుటకు ఉద్దేశించుటకు గాను భారత జేతమునకు జవటు తమయొక్క ప్రత్యేక మాక్కును గర్వము ప్రతిఅంగ్లేజీ అందెను (గాఢ్యయెటు మృతయములందును ఆభివృద్ధి సందకలెను. వారి భక్తియునందు (భద్ర పహింపని యెడల దుశ్చైవీరంతకును భారత జేతము సామర్థ్యములను నితర అసియా ఖండ రాష్ట్రముల వారివలెననియు అన్యము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము భారత జేతమును, కాక్కుతముగ గోల్పోవుననియు అట్లు గోల్పోవుట అవమానకరమనియు (బ్రిటిషు రాష్ట్రములమీకి తీరని వ్యయము గలుగుననియు వారికి తెలియ జెప్పవలెను” అని సాక్షి నుడిపెను.

సాక్షి విచారణ

జోన్సు, లారీ గారు కలిపి విచారింపబడిరి. జోన్సుగారు లీ పథకులకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, ప్రస్తుతము భారతీయవిద్యాశాఖల పూర్తిగా భారతీయులవలె మొన్నకు సాధ్యమగునను సభిప్రాయముతో నేకీభవించ జాలనని నుడిపెను. సర్ సిరిలో గాన్సునగారికి క్రొత్తముల మొసగుచు అంగ్లేజీయునకు జవని భారతీయులు పాశ్చాత్యాద్యములను పూర్తిగా జీర్ణ మొన్నకు నొస జాలకున్నానియు, భారతీయ ప్రాధికార అంగ్లేజీయులతో భాగము నొసగునె యున్నను అత్యుత్తమమైనది గావనియు నుడిపెను. కానుగారి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, కలకాల విద్యా క్షేత్రము నియమించ బడు భారతీయుల ద్యోగశాఖల సంబంధించియుండ నవసరము లేదని నుడిపెను.

కానుగారు:—అధికారేతరుల అభిప్రాయమును గురించి బి. సి. ఎన్. అధికారులు గావించు సలహాలను ఎక్కువవర్త సలహాలుగా భావించవలెననియు, కాని అధికారులు భారతీయ కార్యదర్శియధికారము క్రిందనుండవలెననియు నుడిపిరి. అట్లయిన నీయెడల మంత్రినియే యేరుగును?

జోన్సుగారు:—ప్రస్తుత మెట్లున్నదో సరిగా అట్లే యుండును.

విద్యకు బాధ్యులెవరు?

కానుగారు:—ఈ జేతములోని విద్యాభివృద్ధికి పార్లమెంటువారు బాధ్యులని మీరు నుడిపిరి. అట్లయిన యెడల ప్రాతిపదికలనుగ కొత్తపరిపాలనకు భేదమేమిటి? ప్రజాత్మక శాఖ లెందుకు?

జోన్సుగారు:—మంత్రులు (బ్రిటిషు పార్లమెంటు యొక్క ఏజెంటులు.

లారీగారు, లీ పథకులకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, మటుంబము పెన్నుననిధి కొనగబడు చందాలను హెచ్చింపవలయుననియు, ఈ చందాలను కలెక్టురీగా సేర్వరచి, అధికారులు వేరుగా భీమా కంపెనీలకు వెళ్ల వవసరము. లేకుండ నొసర్చరలెననియు గోరిరి. భారతీయులకు తక్కువ వేతనముల నొసగలెనని లారీగారు తెలిపిరి.

జోన్సుగారు:—కొలుగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, మార్పులము కంట్రాక్టులను ప్రతిఘటించుచు ప్రతి వినువత్సరములకును, అధిక పాశ్చాత్యాభిప్రాయములను ఆదర్శములుగ గల క్రొత్త అధికారులను దీనికొనవచ్చి నియమించుపద్ధతికి అంగీకారము వెలిపెను.

లీ పథకులు:—ఈ మార్గమును బాడగా అందన నందు, తెలిపిని, బుద్ధిని ఆరమగు నొక విశ్వాసము రున్నట్లు తోచుచున్నది.

కమర్గాగారు:—అంగ్లేజీయునందె ఒక ప్రాధికార రీతకమునకు వచ్చి పెద్దమను సుపాదించుకొని దిరిగి తనజేతమునకు తెల్ల నిలిపివచ్చును.

తెలంగాణ ప్రాంతమున, కలకత్తా ప్రాంతమున గల రివర్యు పాత కాలల సందర్భమున 'మెట్రోపాలిటన్ కౌంటిల్యు' విధిపరచుకొని తాను గాఢ గమనించిరి.

వాసుగారు:— ఈ దేశమున విద్యావ్యవస్థలకు వృద్ధులు X సంవత్సరముల నుండి (బ్రిటిషు క్రొవీట్స్ లు) అవసరమును బాహ్యములలో పెరిపిరి. ఈ దేశమున ప్రాథమిక విద్యా వ్యవస్థలను ప్రభుత్వము వారు నిర్వహించుచున్నట్లు, బాడగా ఇతరతర విద్యుత్ వ్యవస్థలను విద్యావ్యవస్థలను ప్రభుత్వమువారు పాలించుట లేదనియు (కాబట్టి) ప్రాథమిక విద్యా వ్యవస్థలను ప్రభుత్వము వారు పాలించుట లేదు. ఇట్లు ప్రభుత్వము వారు పాలించుట లేదు. ఇట్లు ప్రభుత్వము వారు పాలించుట లేదు.

సాక్షి:— నీయతి ప్రాంతములో నీకేంద్రపాలనము, యూనియన్లు అందుకు ఉపకరణము.

కపడియాగారు

బొంబాయి విద్యాశాఖలోని భారతీయోద్యోగ సంఘము తరపున డి. కపడియాగారు మాటలై సాక్షియై ఉన్నారు. భారతీయోద్యోగ సంఘము వారు తమ యొక్క అధికారమును కొందరు రాజకీయ ప్లాను నుండి విడిచి, ఇందుకు మా తీర్మానము ప్రకారము తెలుపుచున్నాము. న్యాయము నుండి భారతీయోద్యోగ సంఘము వారికి తెలియజేయుచున్నాము.

వాసుగారు:— గురువు స్వార్థకావ్యము యొక్క ఆధారమును సందర్శించియు, పాఠశాల, పాఠశాల, లేకయే రాకలెనియు భారతీయోద్యోగముగా?

కపడియాగారు:— ఈ కాలములో కొంత అదంబరముండలేదు. నీయతి. భారతీయోద్యోగమును యూనియన్లు నుండి విడిచి, ఇందుకు మా తీర్మానము ప్రకారము తెలుపుచున్నాము. న్యాయము నుండి భారతీయోద్యోగ సంఘము వారికి తెలియజేయుచున్నాము.

శ్రీకృష్ణుడు:— యూనియన్లు ప్రాథమిక "స్టాన్డర్డు" మోటారు బండిలో వస్తే భారతీయ ప్రాథమిక స్టాన్డర్డు మోటారు బండిలో రాకలెనియు? (వచ్చు)

శ్రీకృష్ణుడు:— అట్లుగానే అధికారమును భారతీయోద్యోగ సంఘము వారు వ్యవస్థాపించుటకు కట్టుబడి ఉన్నారు.

కపడియాగారు:— న్యాయము భారతీయోద్యోగ సంఘము వారు వ్యవస్థాపించుటకు అధికారమును ఒకే మారు సమావేశముగా కేసును కేసుపరచుచున్నాము.

వాసుగారు:— ప్రభుత్వము వారు, కపడియాగారు, యూనియన్లు వారు మాత్రమే అధికారమును వారు గోరుచున్నారనియు, ప్రభుత్వము తమ యొక్క శాఖలను తాము నిర్వహించుకొంటుంటే భారతీయోద్యోగ సంఘము వారు కేసును తెలియించు భారతీయోద్యోగ సంఘము వారు సమావేశము వారికి సమావేశము వారు వ్యవస్థాపించుటకు అధికారమును ఒకే మారు సమావేశముగా కేసును కేసుపరచుచున్నాము.

సి. ఎన్. మెహతాగారు

మెహతాగారు శ్రీకృష్ణుడు ప్రభుత్వము వారు గోరుచున్నామనియు, కపడియాగారు వారు వ్యవస్థాపించుటకు అధికారమును ఒకే మారు సమావేశముగా కేసును కేసుపరచుచున్నాము.

శ్రీకృష్ణుడు:— పోలీసుశాఖలను గురించి మిగిలిన ప్రాంతమున మాత్రమే అట్లుండేలా లేక అంతటా సమావేశమును సందర్శించు మెహతాగారు:— నీయతి భారతీయోద్యోగ సంఘము వారు వ్యవస్థాపించుటకు అధికారమును ఒకే మారు సమావేశముగా కేసును కేసుపరచుచున్నాము.

గర్ సిరి:— కావ్యము:— పోలీసు అధికారమును దొంగలతో సంబంధమును గానూ రహితుల మిగిలిన వారిని వాధారము లేమైన కలవా?

సా:— న్యాయశాసనమును దృఢీకరించు యుక్తుగా లేదు. కాని ఆది సామాన్యముగా వ్యాపించియున్న అభిప్రాయము.

గర్. హాల్బుల్ల:— మిగిలిన ప్రాంతముల నుండి కేసులు తెలుపు. సాక్షి:— అవును.

గర్. హాల్బుల్ల:— అట్లుంటే ప్రభుత్వము పోలీసు శాఖలను ముద్రాపక తుభారతీయోద్యోగ సంఘము నిర్వహించుటకు గా, మిగిలిన ప్రాంతముల నుండి భారతీయోద్యోగ సంఘము వారు వ్యవస్థాపించుటకు అధికారమును ఒకే మారు సమావేశముగా కేసును కేసుపరచుచున్నాము.

సాక్షి:— ఒక్క పోలీసుశాఖ సందర్శించు నీయతి సందర్శించి, నిబంధనలలో ఉన్న కేసుల సామాన్యముగా వాచరణలో గానియుంటే లేదు. ప్రభుత్వము కొంత భారతీయోద్యోగ సంఘము వారు వ్యవస్థాపించుటకు అధికారమును ఒకే మారు సమావేశముగా కేసును కేసుపరచుచున్నాము.

సమర్థి గారు:— ఈ దేశపు కేసులలో పరిశీలించుటకు భారతీయోద్యోగ సంఘము వారు సమావేశమును తెలుపుచున్నాము. ఇందుకు యూనియన్లు అధికారము యావత్ సమస్యలను సుదీర్ఘము. ఈ కేసులలో పరిశీలించుటకు భారతీయోద్యోగ సంఘము వారు వ్యవస్థాపించుటకు అధికారమును ఒకే మారు సమావేశముగా కేసును కేసుపరచుచున్నాము.

సాక్షి:— యూనియన్లు లేక పోవుటకు నీకావ్యము కేసులలో ప్రభుత్వముగా కేసులలో ఉన్నామనియు, కాని తీసికేసికేసులలో కేసులలో ఉన్నామనియు, న్యాయశాఖలను సమావేశమునుండి విడిచి, ఎన్. వారుండే వలెనని న్యాయశాఖలలో ఉన్నామనియు, కాని వీరు న్యాయశాఖలలో ఉన్నామనియు, మిగిలిన ప్రాంతముల నుండి కేసులు తెలుపు.

సమావేశమును సందర్శించు, రాష్ట్రము వాఖ్యలనుండి సమావేశము అధికారమును సందర్శించు.

వాసుగారు:— అట్లుంటే ఇండియన్ ఐ. సి. ఎన్. అధికారి న్యాయశాఖలలో ఉన్నామనియు, మిగిలిన ప్రాంతముల నుండి కేసులు తెలుపు.

వాసుగారు:— సమావేశమును సందర్శించు, రాష్ట్రము వాఖ్యలనుండి సమావేశము అధికారమును సందర్శించు.

రాష్ట్ర పరిణామ

1923 సం. డిసెంబరు నెల 15 తేదీ శనివారము

Table with 6 columns: Item, 24 Dec, 25 Dec, 26 Dec, 27 Dec, 28 Dec. Rows include various items like sugar, oil, etc.

సమావేశము:— అధికారము అంతమున్ను లేదు. మెహతాగారు వారు వ్యవస్థాపించుటకు అధికారమును ఒకే మారు సమావేశముగా కేసును కేసుపరచుచున్నాము.

కపడియాగారు:— మెహతాగారు అధికారమును సందర్శించు, రాష్ట్రము వాఖ్యలనుండి సమావేశము అధికారమును సందర్శించు.

కపడియాగారు:— మెహతాగారు అధికారమును సందర్శించు, రాష్ట్రము వాఖ్యలనుండి సమావేశము అధికారమును సందర్శించు.

కపడియాగారు:— మెహతాగారు అధికారమును సందర్శించు, రాష్ట్రము వాఖ్యలనుండి సమావేశము అధికారమును సందర్శించు.

కపడియాగారు:— మెహతాగారు అధికారమును సందర్శించు, రాష్ట్రము వాఖ్యలనుండి సమావేశము అధికారమును సందర్శించు.

కపడియాగారు:— మెహతాగారు అధికారమును సందర్శించు, రాష్ట్రము వాఖ్యలనుండి సమావేశము అధికారమును సందర్శించు.

కపడియాగారు:— మెహతాగారు అధికారమును సందర్శించు, రాష్ట్రము వాఖ్యలనుండి సమావేశము అధికారమును సందర్శించు.

చెన్న పురి మండల ఆంధ్ర జాతీయోప సంఘము

11 వ తేదీని సోగిన కార్యనిర్వాహక సంఘసభలో నామోదించబడిన తీర్మానములు

ఈ నెల 11 వ తేదీ మంగళవారమునాడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యనిర్వాహక సంఘము శ్రీయుక్తల కాశీ నాథుని వాగ్దేవరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతన గానింపబడిన చెన్న పురి ఆంధ్ర కార్యనిర్వాహక సంఘము సభలందు ఈ దినకు తీర్మానములు గానింపబడినవి.

తీర్మానములు

(1) తల్లెపాడు ఆశ్రమమునుండి కొండపల్లి తల్లెపాడు గారు వ్రాసిన లేఖ చదువబడినది. ఈ 50 లు ఆశ్రమమునకు విరాళముగా నిచ్చుటకును, ఆసామును ముఖ్యముగా చెన్న పురి నుండి కంబిడిక సి. ఎలిశాబా లను ఆదిమాంధ్ర విద్యార్థి విషయముననే ఖచ్చితము గావించుటకు తీర్మానించబడెను.

(2) చెన్న పురి వెంకటాచలముండి కాశీ నాథ కాంగ్రెస్ వారి దళాదులకు పంపుకొన్న ఆదిమాంధ్రము 6 వందలకు ఉచితముగా ప్రేక్షకుల టిక్కెట్లు ఇవ్వించు తీర్మానము చేయించుటకు ఉచితముగా నిచ్చుటకు సాధ్యమైనదయెడల మామూలు ప్రేక్షకుల టిక్కెట్లు కట్టించుటకు సామర్థ్యమును సమావేశము చేయుకొనియు ప్రేక్షకుల టిక్కెట్లు నిచ్చుటకు ఆహ్వాన సంఘమువారిని గోరుటకు తీర్మానించబడెను.

X జే రంగయ్య నాయుడు, కార్యకర్త.

బందరు యువజనసంఘమువారు తమ సంఘముయొక్క 12 వ సాంస్కృతికోత్సవమును 19 వ జనవరి 1924 నకు జరుపుకొంటున్నట్లుగా తీర్మానించిరి.

ఒక మాత్ర

బొంబాయి, డిసెంబరు 14:— జోసెఫు బేరేట్ అతనికొక యూనియన్ అంజెరాన్ బ్యాంకు కాను అనుకో గ్రీకులందరికీ కేసు బొంబాయి ప్రాంతములో విచారణ చేయబడుచున్నది. ఆ టిక్కెట్లు బుక్ లను వామె వా త్వ జరిగిన వస్తువు అయింటిలో నేయించెను. అవెక్రింది కోర్టులో చెప్పిన విషయములనే కేసు ప్రాంతములో చెప్పెను. ముద్రాయితే కానుకలతో అవెక్రింది ప్రాంతములో విచారణ చేయబడుచున్నది. ఈ మె 22,500 రూపాయల నిధియుండెను. వారు చేరువడకుండునీ ఆమెకు చెల్లించివేసిరి. బేరేట్ ఉదయము భోజనమునకు వచ్చును. వా యని ఆమెకు చెల్లించి యుండగా బ్యాంకు ఆఫీసు విచారణుండి ఆమెకు 8 రూపాయలు వివరము. ఆమె తన గృహమున బేరేట్ కాల్యమునుండెను. ఇతర సాక్షుల విచారణయైనదిగా గా ద్దాయి దీర్ఘమైన వ్రాతపాత్రములను చెప్పెను. 1923 వా ను లో ఈ చని పోయిన యూనియన్ వారి కోర్టులో ఆతడు భాగస్వామిగా నుండెను. వారి వ్యాపారమును ముగించుకొనుటకు కావలసిన చనిపోయినవాడు తనయెడల యెట్లు ఆచరించినదియు ఆతడు చెప్పెను. ఇందులకు వనస్పర్థ లేర్పడి విషయములు ధీరింగ్ కోర్టుకు వాపోయెను. చాలసాక్షులు చనిపోయినవాడు దుర్భాషతో ఆతనిని వెడలించెను. ఈ దినమున మద్రాసు చనిపోయినవాడు తన మీదికి రాగా ఆ కోర్టుకు కొరకు ప్రయత్నించిననెను, తన ఆర్యకుటుంబ యూనియన్ పట్టు బ్రెగ్గరు ఆతనికి తెలియకుండనే కొట్టుకొనెనని చెప్పెను అందులకు ఆతడు చనిపోయిననెను. ఇది తానిస్వేమ అనుకో లేదు. ఉద్దేశించలేదని చెప్పెను. కేసు విచారణ జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

రాంపూర్ నవాబుగారికి మనమడు జన్మించుట

ఢిల్లీ, డిసెంబరు 13:— ఇండియా ప్రభుత్వమువారి దా రా, రామపూరుకు, రాజుగానున్న వారికి మూడవ జన్మించినంద రామపూరు నవాబుగారు చక్రవర్తిగారి సుందర్యు వారి కుమారుడుగా నుండియు అభినందనములను స్వీకరించిరి. (ఆ. ప్రె.)

యూనియన్లు మాన్సింగపట్టు ప్రాంతము కొనలేక చున్నాడు.

ఎన్. ఆర్. యు. సామ్రా, వారాహ కార్యకర్త

తాడిపత్రి పురపాలక సంఘము

శ్రీ పురుషులకు వాచుటకు యోగ్యమైనది.
5 ముద్రలు గల నీసా 1-8 అక్షరాలు 0-12-0 మూలకము.
అమృతాంజనం డిపో, మదిరాసు - బొంబాయి.

❖ ది మ ద్వా సు ఆయుర్వేదికి

మ.కాం, గు.తే 12-12-28,

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయము,
కాకినాడ.

రెడ్డి బ్రహ్మ, రాయవరము, గోదావరి జిల్లా.

శ్రీ పోతయ్య

ਉਸ ਨੂੰ ਓ!!

ఈ దిగువ విలాసమునకు వాయవలెను.

ది మ ద్వాసు ఆయుర్వేదికి ఫార్మసి, లిమిటెడ్., మద్యాసు.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారి యువన్యాసము

ఈనెల 15 వ తేదిన బెంగళూరులో జరిగిన జిల్లా కాంగ్రెస్ సభనాటి బహిరంగసభలో శ్రీమత గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రిగారి యువన్యాసము:-

సభాధ్యక్షా మహాశయలారా!

ఇప్పుడు యిచ్చుట నువన్యాసించిన శ్రీమత అంచె కింద యిక్కడ ఉద్వేగపూరితమునందు మహాపట్టుదలతో పని చేయుచున్నాను. మీని మేము సేవాధిపతిని పిలుచుచున్నాము. కాని యిప్పుడు మీచేసిన కృత్యము మూసినదైత్యము ఇదివరకు దురభివృద్ధిని పీరిచినదచాలక యిప్పుడు నిశ్చయముగ సేవాధిపతిగనుండ నిర్దుల దృష్టినింపజేసినది. మీ చెప్పినవారైన మీందాదేశమున స్వరాజ్యస్థాపనము చేయు కవిత్వమున మీ 'వాప్రాణమునైనను' 'నాదేశస్వార్థముకొరకు' విడువ సంసిద్ధుడనైయున్నా'ని చేసినకృత్యము నెవ్వరవలసిన పరిశ్రమన, మేముదరము మీ సేవాధిపతిగనుండ ఏకదశకునైన నుండగలమా యని గుండెనుదుచున్నాము. అయినను అట్లుండుటకు ప్రయత్నింతుము.

మహాత్ముడు ౧౯౨౦ సంవత్సరమున ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి పదవిని స్వీకరించుచు తన సహాయురాలకరిత్యమును వెల్లడించి ౧౯౨౦ సంవత్సరమున నెట్లెంత నెలలో కాంగ్రెసు మహాసభచే అంగీకరించుచేసెను. ఈ సహాయురాలకరిత్యమునకు మీ స్వాతంత్ర్యసాధనమని యిదియే బ్రతిఫలకాదు నిరంతర కర్మనిర్వహణసాధన మని ౨౧, ౨౨, ౨౩ సంవత్సరముల కాంగ్రెసుసభలు నిర్ణయించినవి. ఆదర్శముగ జెల్లుకొనినవి. ౨౦ సంవత్సరములో ఉద్వేగ మూర్తయైనది. ౨౧ సంవత్సరములో తీవ్రవిప్లవభావము జూడసాగినది. ౨౨ సంవత్సరమున డిసెంబరు నెలకు స్వరాజ్యస్థాపనము చేసెనని మహాత్ముడు ఘంటాపథముగ చెప్పెను. అట్లే జరుగునని యెల్లరు తలంచిరి. అంతకుముందు జనము చేసినయెడల, ఇంతయే! రిడింగుప్రభువు రాజభారము నకు వచ్చెను! దానిలో అర్థమేమి? వారు లొంగిపోయినయేకదా! "రాండుచేటిలు కాపురము" సమాజోపరచి రాజీవదలయినది చూచిరి. కాని గాంధీజీమనీయుడు మనముకొరకు వచ్చులన్నియు నిర్దుల యొప్పుకొన్నంతవరకు రాజీరామని తలచివారడంపిరి. ఈ రిడింగు ప్రభువుకూడ 'చేట్లతో' ఆశించి రాండుచేటిలు కాపురమున ఆపితెనెను. ఆ రిడింగు ప్రభువు చెప్పుచున్న వెల్లియించిన యెట్లుండెడిదో, తేజ మన్న చేసిరి యెట్లుండెడిదో చెప్పబాలము! కాని ఇట్టిదివరకు గమ్యస్థానము ౧ అనుకూల దూరములో నున్నదన్నప్పుడు పెద్దపడుగుపడెను. మహాత్ముడు ఉద్వేగమును ఆపితెనెను. అపిమగే చారిత్రాగ్రంథము మహాత్ముని దౌర్జన్యవిరహిత మార్గమునకు బద్ధుడై యున్న దౌర్జన్యవిరహిత చారిత్రాగ్రంథాని జనము భరించి ఉద్వేగమును పొందుచేసిరి. ౨౧ సంవత్సరమునందు నర బాధి లాయిడే గారు ఒకటిలో సంభాషించుచు "హిందువులు ౧౦౦౦ సంవత్సరముల గమ్యస్థానము చేరుదున్నపుడు మేముపోయి ఆపితేసితిమ"ని చెప్పియున్నాడు. ఉద్వేగము ౨౧ సంవత్సరములో నంత యధిక్యత వచ్చినదియు తెలిసికొనుట కింతకంటె ప్రబలపాత్యముండదు? భగవాన్ దైవ శ్రీ కృష్ణుడు కింద జన్మభూమియైన యే గుజరాతునుండి ముంబై నగరమును వ్రాచి ప్రకటించుచు తన బాగ్మించెనో యా గుజరాతునుండెడియే మహాత్ముడు దౌర్జన్యవిరహిత సహాయురాలకరిత్య గామును వ్రాసెను! హిందూజాతి పరిపాలనాధిభావముగాని, రాజ్యాంగ నిర్మాణముగాని, అందు మార్పుగాని, ఇంగ్లండు పార్లమెంటులో జరుగవలెను తప్ప హిందూజాతియును ముఖ్యతనెడి జట్టును మార్పుచేయించెదనని రిడింగుచెప్పెను. అట్లు పార్లమెంటుకు నిశ్చయించెదనని చెప్పెను! మరియు మున్నేపాత్యము రంగ నాయకులుగారు తాము ఇంగ్లండున ౨౧ సంవత్సరమున నున్నపుడు యింగ్లండుప్రజలెట్లు తీర్రపడినో, ఎంత ఖరీదడినో స్వరాజ్యప్రతియందు ప్రకటించిరి. ఇంతకంటె మహాత్ముని యుక్త్యము విజృంభించినది చెప్పటకు తరుదర్శనము కాదు యువా!

మనయుక్త్యమును ౨౧ సంవత్సరమున రాజనూతి యుగము చేసెను. మహాత్ముని ననుభవించెను. ౨౨, ౨౩ సంవత్సరములలో నరణ్యవాసమును చేయుచున్నది. భర్తనందనునకలెనే ఈ యుద్వేగముకూడ అజ్ఞాతవాసానంతరము మరల "నేనది కాలమున యెండి కిరీతువున వాడుక" అనిచెట్లు మరల వంద కాలమున చెక్కి, తప్పించి, ఫలింతురీతి" రాజ్యపాలన సేవకు వచ్చుచు ఫలింతువునని ప్రాకండిక దైవమును గుర్తించినవారెల్లరును అంగీకరింపవలసిన విషయము.

ఇప్పుడు సి. ఆర్. దామోదర భార్యను పొందెత్తుటను కార్యక్రమమును రాజభారము ననుభవించు శ్రీ కృష్ణభగవానుడు వెల్లియించు రాజభారమునకు వెల్లుచున్నాడని వాడు తోచుచున్నది అయిన నది యెంతమాత్రము కానివనియిన వా అమృతము. కాన్సిలునం దాయనయొక "శిమాండు" పక్షమును వెల్లిబోవుచున్నాడు. అనగా "మా మాతృభూమియు మీర నంగీకరింక తప్పదు మా అంగీకారముతోనే మాచేయునకు మేముకాని కీడుగాని చేయవలయునుగాని మాయుష్టములేనిది మామాతృభూమి కృతీకరించి మీర మాకాంక్షింతు, గురువు, జైవ మునుగి గాంధీజీమనీయుని విడుతువున్నను మేము ప్రతిఘటింతుము. ప్రతి డి. క. య. మ. న. య. న. సంవత్సర ప్రతిఘటనము చేయుచును. మా అంగీకారము లేనిది మీ యిచ్చము తప్పి స్వరాజ్యమిత్తువున్నను మేము కృతీకరింతుము." అనగా ప్రజలకే సర్వాధికారము కలదు గాని విశేషమునండి వచ్చిన యధికారగ్రహణము లేదని యార్థము. దామోదర వెల్లుచును కాన్సిలుకు పోవుచున్నాడు. వారియొద్దేత్యము కాన్సిలువల్ల లాభముకలుగునని కాదని వానమృతము. గాంధీగారు ౧౯౨౧ డిసెంబరు అపరధనకు స్వరాజ్యస్థాపన చేయుచునని చెప్పినాడు. కాని దానిని ఏసంవత్సరమున స్వరాజ్యస్థాపనము జరుగునో ఆ సంవత్సరపు డిసెంబరులోగా మనము తీసికొనవలయును! మన మేసంవత్సరమున స్వరాజ్యస్థాపనము చేయగల్గుదుమా ఆ సంవత్సరమే ౧౯౨౧ యనియు ఆసంవత్సరపు డిసెంబరు, డిసెంబరునందు మనము తెలిసికొనవలయును. జైవస్వయాభ్యుదయ గాంధీగారి కాలమునకు, మన మనయుక్త్యమునకును చేదముండును. కావున కింతయెక్కుగాని చెప్పినట్లు నిరాకరణ కార్యక్రమమునగా విమర్శించు, దౌర్జన్యవిరహితము, అస్పృశ్యత, భద్రధారణ, వీనిపాఠముగా జాతివిద్య, వీనిని మనము నపమముచేసిన సంవత్సరమే గాంధీగారుచెప్పిన ౧౯౨౧ సంవత్సరమని మనము ప్రతిఘటించుచేయవలయును.

ఈయూరియందు జాతివిద్యకాల మూడుసంవత్సరములనుండి జరుగుచున్నది. కాని యాయూరివారే కొందరు దీనిని కొత్తయెట్లు విన సిగ్గుచున్నది. శ్రీధారా గోపాల శాస్త్రిగారు ౬౦౦౦ కివ్యుతుచేయు ముహూర్తం గోపాలముల ఈ తోటను పాతకాలకు దానముచేసిరి. పాతకాలా కథానోపాధ్యాయులగు శ్రీ సీతారామయ్యగారి కలువనెట్లు యున్నప్పుడు ఆపే మూల్యముచేయుచు ౧౦౦౦ ల చేసెనును కృతీకరించి జాతివిద్య చేయుచున్నాడు. మరియు శ్రీ పాం చాళవరపు గుప్పారావుగారు చేసిన త్యాగము ప్రశంసనీయును. ఈకృత్యము భార్య ముగియవలసిన కవిత్వము చేయుచు ఉన్నది. ఇప్పుడు మూడుధారలవలన పరిశ్రమచున్నది. మొదటిది త్యాగధార. రెండవది నరసత్వవిరహమైన జ్ఞానధార. మూడవది నరసత్వమున సహాయముగ చేయుచున్నదాని కను గుణముగ పంచమయెడల మీమాత్ర చేయధార. ఇట్టి పరిశ్రమమును కొందరు మాత్రమే తీరుగనుట సిగ్గు. మీ రందరము మీర సహాయముచేయుట నిధి యని నేను తేరే చెప్పవచ్చుర లేదు "

తనవార విశాఖపట్టణమున జరిగిన జలప్రతిష్ఠా ముగియవలసి భవనసహాయురాలకరిత్య కొరి యుక్త్యమును చూసింది.

కావ్యకళానిధి కళాసభాని చిదంబర శాస్త్రి
ప్రణీతములు
1 శ్రీరామాంజనేయనాటకము 0-12-0
కామోజనీయుల యుద్ధము ద్వితీయ మద్రము.
2 శ్రీకృష్ణసంజీవ నాటకము 0-12-0
కృష్ణరాజధారము) పోస్టల్ కలెక్టరు.
చిదంబర శ్రీధరమాలా కార్యస్థానము
కరవదిపాస్టు, బెంగళూరులోకా, గుంటూరుజిల్లా.

చెన్నపురి బజారువరలు డిసెంబరు 15-వ తేది కనివారము

(1) ధాన్యములు

వరియొక బా 1-1	రూ 45.0-0	మొదలు 55.0	రూ 4.0
వియ్యము బస్తా		మొదలు.	
మొదలు తెనాలి	రూ 45.0-0	రూ 18.0-0	18.4.0
నెలూరి	రూ 45.0-0	రూ 15.4-0	18.4.0
బిల్లి	రూ 45.0-0	రూ 15.8-0	18.4.0
రాగులు రూ. 164 బస్తా 1-1			
నవ్వులు		రూ 28.0-0	18.4.0

(2) వస్త్ర ధాన్యములు

కొదలు బస్తా 1-1 208	రూ 12.0-0	రూ 18.4
నెలూరి	రూ 10.4-0	11.4
నెలూరి	రూ 12.4-0	12.12
మినుములు	రూ 18.0-0	18.12
ఉలము	రూ 7.8-0	7.12-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులూనె రూ 1-1	రూ 180.0-0	185.0-0
నెలూరి రూ 1-1	రూ 14.0-0	24.0-0
కొండాపురం నెలూరినవ్వు రూ 1-1	రూ 68.0-0	65.0-0
యెర్ర ప్రదేశము	రూ 58.0-0	60.0-0
నెలూరినవ్వు గానుగ రూ 1-1	రూ 152.0-0	148.0-0
అముదము నూనె రూ 1-1	రూ 180.0-0	185.0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయనము రూ 1-1	రూ 288.0-0	240.0-0
మారనము	రూ 288.0-0	288.0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) రూ 1-1	రూ 90.0-0	105.0-0
గుంటూరుపాండుకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-1	రూ 40, 45	
కాళనాస్తి పాండుకట్టు		రూ 60, 65
తెలుగు రూ 1-1	రూ 48.0-0	60.0-0
శిలకండు రూ 1-1	రూ 85.0-0	88.0-0

(5) ఇనుము

పట్టుల రఫం రూ 1-1	రూ 82.0-0	88.0-0
చదరం	రూ 84.0-0	85.0-0
కవుండు	రూ 86.0-0	44.0-0

(6) లోహములు

నెండ్లి 100 కులంబు	రూ 78.0-0	81.4-0
బంగారము, కులము 1-1	రూ 24.8-0	25.0-0
కవరము 1-1		15.18.6
ఇర్రడి రూ 1-1	రూ 280.0-0	285.0-0
రాగి డిటా	రూ 820.0-0	825.0-0
అపా చక్కర రూ 1-1	రూ 58.4-0	58.8-0

(7) రంగులు ఆలిజరైన

అల్లకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రూ 180.0-0
కొట్టి కప్పుడు	డిటా	డిటా

"బైరాగి చిటికీలు" 1098
పోస్టుభక్తి సహా 2 ప్రతులు రూ 1, ఒకటి 0-11-0
ఇందు గొప్పమహాత్ములవలన గుంపాప్రయోగ అనేక తరమహాసత్వములు, కృత్యములు, అద్భుత తైత్తర్యవ్యక్తములు గలవు. ఈగంధము లోకలోకం రైతే ప్రచురింపబడినది. ఇది ప్రతియొకరు తప్పకవ్రుందలసినది ఎల్లరును బోధకులు. ఇందలి తరమహాసత్వము చేసి గుంపింతురు. 1098
ఆంధ్రగ్రంథాలయము, విజయనగరం.

చాకులు - తాళములు
మంగలికత్తులు.
ఆంధ్రసాహిత్యము చేయబడినది. మొదలు: 2.
మొదటి భాగములూగురు కాయము.
బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కల్లూరు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.
8081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
తెలిగ్రాఫ్ అండ్ "ఇండియన్" పెద్దాపురం.

[illegible]

1) దాండ్లి ఆక్కిను,	శివశాసనము	7 గంటలునుండి	10 గంటలు వరకు
2) చూర్రా తోడు, ముద్రాను,	శాస్త్రము	4 గంటలునుండి	రాత్రి 7 గంటలు వరకు
3) హాడ్ ఆక్కిను.	వగల	10-20 గంటలునుండి,	
4) నోవింపపు నూరజు బీడి; బాల్తేను, ముద్రాను	సామంతము	8-20 గంటలు వరకు.	

భారతీయ తరుణామృత ఆఫీసు - పామిడి

110

ఆశ్చర్యము! వెలస్వల్పము!! ఫలమధికము!!!

ఇసు అవధిగా దాక్షిణ్యము తెల్ల ఇంజన్లకు పంపిణీ చేయబడును. భవనములను నిర్మించునందు.

మామోషధముల రోగులకు నిరోధకముగా మంచినిచ్చును. అవధిసార మైవది. సమస్తముగా పనిచేయును. ఇందు లె:యెడల సామ్య వాపడు.

తరుణామృత తేజ్యము:—ఇది అమల మొదలైన భవనములలోని శ్రేష్ఠమైన మూలకములతో పరిమళముగా పనిచేయును. ఇందు లె:యెడల సామ్య వాపడు.

శుభవర్తనము. భావనములను. ఎల్లవాడును బలమనియును. అన్ని విధములకు కాక, ఉడుకు వ్యాధులు, మేహసంబంధ రోగములు, చర్మవ్యాధులు, శుక్లవర్ణము, బహిష్కరణ మూలకములు, గతీయ మొదలగు శ్రీమంథ రోగములు, ఇంజన్లకు అవధిసారములకే నీ నివారించును. మొదలగు చలనపదార్థములు. అల్పకాలమున గతీయ వృద్ధిగలవలను పోగట్టును. వ్యాధిలేని వారు సహ సేవిచిన వృద్ధులైయును. అశ్చర్యకరమైవది. 20 కులములుగల దిల్లీ 1-కి రు 8-0-0. పోర్టుఖర్చులు కలుగు.

చంద్రకాంత తేజ్యము:—ఇది రాత్రి భోజనానంతరము సేవించిన ఉపయోగము సుఖకరమన పురుషులు. ముఖ్యము, అశీర్వాద, అగ్నిమాంధ్యము, క్షయ, కాస, క్యాసాది ఉబ్బున దగ్గులు, శీలభేదము పెండ్లిలో కీళ్లనొప్పులు వాటికైత్యాదికాంక్షలు నివారించును. 20 కులములుగల దిల్లీ 1-కి రు 8-0-0. పోర్టుఖర్చులు కలుగు.

దగ్గులు, శీలభేదము పెండ్లిలో కీళ్లనొప్పులు వాటికైత్యాదికాంక్షలు నివారించును. 20 కులములుగల దిల్లీ 1-కి రు 8-0-0. పోర్టుఖర్చులు కలుగు.

4. నాలుగు రామలింగయ్యగారు మొయికోడు కాకినాడ, 5. తూర్పు. 1. రామరావునోదాపూర్, మెల్లూరు, కృష్ణాజిల్లా. 6. స్వామిశెట్టి శ్రీరామయ్య, టిట్టాట్టువారు, బెజవాడ, 7. శ్రీ కంఠేశ్వరంబెని, మల్లాది టిట్టావారాజుగారుగూడ. 8. 8. ముగ్ధాని కొండయ్యశెట్టి వర్తకులు నంద్యాల, 9. గణపరావు యెంక. వాయువు సేవించుచున్నట్లు కర్నూలులోను. వర:—మామోషధము ఈ హిందూదేశములో నెల్లవోట్ల అమృతమును. యింకా కొంతమంది ఏనులకు వాడెను.

ప్రాప్తికరు, దాక్తురు యం. బి. ఆర్. వర్యా, పామిడి, (జిల్లా - అనంతపురం)

ది మద్రాసు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)

అనుమతి బొందిన మూల ధనము రు 2,00,000, వసూలైన మూల ధనము రు 1,50,000.

"Siddha Kalpa Makaradhwaja"

"సిద్ధ కల్ప మకర ధ్వజము"

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

మానవకోటికి ఇదియొక అమూల్యమైన వరప్రసాదము

అయుర్వేద శాస్త్ర శాస్త్రజ్ఞులచేత, వర్ష ప్రవృత్తి స్థాపించునందు, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923 సంవత్సరములలో వరుసగా నుగ్గురు పరిశీలనలు, మొదటి కొంత ప్రశంసలను పొందినది.

వైద్య ప్రపంచమున ఆశ్చర్య జనకముగ కనిపెట్టి తయారుచేయబడింది. సమస్తమైనది గాని, పురాతనమైనది గాని సర్వ విధ వ్యాధులకు సుఖయోగింప దగినది.

సాటిలేని ఈ పురాతన అయుర్వేద బోధన అయుర్వేద వాఙ్మయమునందు అమూల్యమగు అభరణముగ నున్నది. ప్రాచీన ఋషులు, సిద్ధులు నిర్ణయించిన విధమున గాని, పాశ్చాత్య వైద్యవిధానముల ననుసరించి ఈ దివ్యమధన తయారు చేయబడుచున్నది. కాశ్మీర, బెంగాలీ, తమిళ, కన్నడ, మలయాళ, మరాఠీ, సంస్కృత, పర్షియన్, ఇతర అమూల్యములగు మూలముల చేర్చబడుచున్నది. వరముల బలహీనత, రక్తక్షీణత, అల్పశక్తియు దుష్టతలు, జ్వరశక్తి క్షీణతలు, క్షీణ శక్తియు, పాశ్చాత్య వ్యాధులు, అశీర్వాద, శీలభేద, కాస, క్యాస, క్యాసరోగములు, అతిమాత్రము, మూత్ర స్రవరోగము, కొరుకు వ్యాధి, శ్రీమంథ కలుగు ఋషులచేత మైవ వ్యాధులు, వీర్యవృద్ధియు మున్నగు రోగములను అంతముచేయుటకు, నిర్దోషములకు సాటిలేని బోధనరాజు సుప్రసిద్ధమై యున్నది. యావన దుర్వాధి పారములవలన కలుగు వీర్యవృద్ధియు ఇది మిక్కిలి సమృద్ధిమైనది బోధనము రక్తము శుభవర్తన సుతరతోపాటును కలిగించును. ఏయయ్యవారైనను శ్రీమంథములను కృత్యములతో, కృత్యములను కాలబోధములతో పాటింపక, ఈ బోధనమును సేవించి సంపూర్ణమును పొందవచ్చును. బోధనముతోపాడ బోధనము సేవించువిధము పంపబడును. పూర్తిగా గుణము గలగుట కను 60 మూలములు గల బుడ్డి 1-కి ధర రు. 10 పి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

దేశీయమహాజనాభ అభ్యుదయ శ్రీమంథ దేశీయ భుజి తిరింజన వాడుగాను యిట్లు చెప్పిరి:—

"చెన్నపురి అయుర్వేద ఫార్మసీ మేనేజరు డ్రాక్టరు ఆరు అయుర్వేదరత్న శండిత దాక్తురు ఎన్. వి. శ్రీరామచంద్రయ్య పి. హెచ్. డి. ఎస్. సి. గారి ఆచార్యమును సంతోషపూర్వముగ సంగీతించుచు మున్నాను. అది వైద్యకళయందు తయారుచేయబడిన బోధనములవలన కలిగిన గొప్ప లాభములను వివరించుచు పంపబడిన ప్రశంసాపత్రమును చూచితిని. అందు ముఖ్యముగ సిద్ధకల్పముకరధ్వజమును సేవించి లాభము పొందిన ఆంగ్లేయులు, భారతీయులు, పోర్చుగీసు, క్రైస్తవులు, వైద్యులు, తదితరుల పంపిణీ లెఖలే ప్రశంసాపత్రములను చూచితిని. ప్రాచీన అయుర్వేద వైద్య భావములకు ఆశ్చర్యము పట్ట వాడు గలగిన విద్యమును తిరిగిచెప్పట అవసరము దాక్తురు శ్రీరామచంద్రయ్యగారివారు ప్రాచీన కాశ్మీరముల ప్రతిభను వెల్లడించుచు జాతిని పుష్కరించునట్లు తోడ్పడుచున్నారని. ఈ ప్రతిష్ఠాపన వృద్ధిగాంచి మానవజాతి బాధలను అంతముచేయుటకు తోడ్పడు గాక యింకా చందము."

మద్రాసు 81-5-1923. సి. ఆర్. దాసు.

నిలాపన:—అయుర్వేదరత్న శండిత, దాక్తురు ఎన్. వి. శ్రీరామచంద్రయ్య, పి. హెచ్. డి. ఎస్. సి. మేనేజరు డ్రాక్టరు, ప్రధానవైద్యులు.

ది మద్రాసు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ, లిమిటెడ్.

44, గోవిందపు నాయక వీధి, జిల్లా బాసు, మద్రాసు. తెలిపాను నెం. 1034. తపాలపెట్టె నెం. 151. సంజీవికాసము "కల్పము" మద్రాసు.

ప్రాంత:—2/4 మాంటుగోడ్డు, మద్రాసు. తెలిపాను నెం 887.

అమెరికాదేశము

అంద అడుగుచున్న ప్రశ్నలు

మాగంటి బాపినిమ బి. యన్. సి (కార్మిలు)

యన్. యన్. సి. (కాలిఫోర్నియా)

III

ప్రతి భారతీయులను నచ్చుట యేదిగల గుణము?

2. హిందువులకు అంకిత్యాభివృద్ధి లున్నచని ప్రశ్నించిన, మనరాజధానిలో లేనిచెప్పెను. మగదేశము, ఉత్తర హిందూస్థానము మున్నగు ప్రాంతములు, హిందువులందరు ఏకాభిప్రాయమున ఒకే ఒకటి భోజనముచేయుట సాధారణముగ జరుగుచున్నది. దక్షిణహిందూదేశమున రైల్వేస్టేషనులవద్ద, ఉత్తర రాష్ట్రములలో బిర్రె, హిందువుల వేడితేయాడు సేవించును, చూపు దీయుట వేడి తేయాడు సేవించు కేట వేయుట వినియోగపడెను. కాని బ్రాహ్మణులమీద మాత్రము అమెరికా ప్రాంతములలో మాత్రము 8 ఫీట్ల కాణమువద్ద వాచుచున్నాడు. హిందూదేశము యొక్క యెడలెడలెడల వేర్వేరు అచారములు అందుటకు కారణము అందున చదువులు గ్రహించు గాక.

అట్లే, అమెరిక సంయుక్త రాష్ట్రముల, వనవంశ గౌరవము వివిధ ప్రాంతముల వివిధ భాషలు ముందు. అట్లుంటుంటు కారణము ఎందులకో తెలిసినగాని, అదేకేసుల మానసిక నిత్య అర్థముగాడు, ఒకదేశములను మరొకదేశముల విచారించుచున్నప్పుడు, ముందు శత్రువు తెప్పి, వాని వ్యాఖ్యానము (వాని, అటువంటి వుంది తెప్పి అదేకేసుల అవ్యాసముచేసిన వారముగాను.

అమెరికాదేశమును గందర్భించిన ప్రతిభించినవను, ఆదేశమున రంగుభేద మున్నట్లు వెలుకే దెలియగలదు. దురదృష్టవశాత్తము శిష్ట చార్యులు యిందున, ఆచారములకు అనుమానములకు పాత్రుడగును. తరువాత మూడు సంవత్సరములు, దాక్తురు కర్మకాండవల్ల జన్మనీనంది అమెరికాదేశమున ఉన్నప్పుడు, ముఖ్యముగ నున్నట్లు వాషింగ్టనుకును బ్రహ్మజ్ఞుల వారిపటిను, హిందూదేశము మున్నగునవి ప్రతీకలలో ప్రకటింపబడిన. ఒకాదాదము, బూట్టులు మెరుగుకై, ముదిగ (తెల్లవారు గాబోలు) దుకాణమున కిచ్చి, మెరుగుకై వేచియుండ, "ఏమనూ నన్ను నీ కాని చేసిన ననుకొంటివా" యని అర్థము. అయినప్పటి, శిష్టచార్యులందఱు, ప్రక్కన కొక పెద్దయ్య "మిమించుచి, సిగ్నో యన్. సి" మనెను. ఇట్లే ముగిలెవాల్స, హాటెల్లులను మనదేశముల కంత మందిగో అదేకేసుల అగ్రావముచేయుట మామూలుగ జరుగుచు నేయుండును.

దక్షిణదేశములకు తెల్లవారుల కలగడము వేయుట అవసరముకల్గును. విద్యాలయ ప్రవేశమునకు ప్రాయములు "తలగడము వేసి" నిరంధనియు, అచట జరుగు సాఫ్ట్ అమర్త్యదల తామరక బాధ్యులముగా మని విశ్వవిద్యాలయ అధికారులే వ్రాయించుదురు. దక్షిణరాష్ట్రముల సిట్టిగౌరవములకు కారణము, అధిక సంఖ్యలోని అమెరికన్లు సిగ్నోవారివారే. వీరు మిక్కిలి లెల్ల యుండురు. వారికిరియుచు చాలా వెనుకబడియై, వారిని తెప్పించువచ్చ వేషభాషలు ఒకటియైనను అచారములందు, మర్యాదలందు, విద్యముందు, అచటనుండు నితరజాతులకంటె హిందూదేశములన్నాని చెప్పుదురు. వారికి వేరు బ్రాహ్మణ, దుకాణములు, వాటకములు వేరే. అమెరికాదేశమున గల సిట్టిగౌరవములను, సిగ్నోవారులను, తెల్లవారి కొక్కటామట రైల్వే, ఉత్తరరాష్ట్రముల సిగ్నో వారులే సేవించుట కారణమునది. గౌరవములను విద్యములను గాని అమెరికాకు కచ్చి నపుడు, దక్షిణదేశమునను ముఖము తెల్లవును.

కర్మకర్మములకు వర్తించు. ఇచట అసియాభివృద్ధిలను దరించుదు అనుచు, కేసుము, భాషముగలదు. అసియాభివృద్ధిలను, ఇసాను, వైశాఖములకు లక్షలుగలదు. భారతీయులు యేరింజనలన్న వెళ్లెరు లేదు. వీరిచివరములు సాగుచేయుచున్నాడు. తెమ్మదిగా భూస్వాములగుట మొదలు తెట్టిరి. తెల్లవారికి పోటీ వచ్చుచున్నాడు. అందులకే కేసుములు లెదరు అసియాభివృద్ధిలను రాసిన పిలువదని చెట్లమొకటి గుప్పించి, ఇసానియుల కి కేసుండు భూమి సంపాదించుకొండ, మూలముగ రావడదేశిని. మున్నటి కరకు మన కేసులకు భూమివాళ్లు కేసు యింకాను లేకుండెను. కేసుల కేసులకు కూలి పని చేసి, కుప్ప ఖర్చుతో కూడబెట్టిన భవనాలో భూముల సంపాదించిరి. వీరు కచ్చివచ్చుటకే

మరి, క్రమంగా కాలిఫోర్నియాలో వృద్ధి అయ్యెను. ఎక్కువ
లాభము పొందుట చాడ లేక, హిందువులు ఆమెకాశ్ క
వాసులగుట కన్యలని మాఖ్యవ్యాపకమున వా రీమధ్య
తీర్పు కెప్పిరి. కానియు మనము ఆర్యసంకీర్తనార మయినను,
ప్రార్థనార్థ్యత్యేకములు కాదు. ఉన్నతజాతికి కెందిన
ప్రార్థనలు మృగము తెల్ల గుర్రము గాని, అచటకు వచ్చు
కూర్మము కన్నులకాటికి కెందిన ఆహార్యములు. వారియు మనము
వారి ఆహార్యకృత్యములలోకలిసి వారివారికీగా లీనగుట
దుర్మార్గము. ఈవాదన - రమ్యము కాబోటి కల్పమేధావంతు
అనుకన్యము. కుటీర్మప్రకారము, ఆదేశవాసులములకు ఆహార్య
లేదు. స్థిరాస్థి ప్రాప్తిలేదు. సంపాదించువాటికి ముక్తిలేదు.
సోదరభేదియు కందుకల్ల : అనుకన్యమపారమని వేరేవెప్పువున
రములేదు. కుటీర్మ కేలము స్థిరత్వముకేగాక, తదితరవృత్తులకు
గుడ వాదించుచున్నది. లాభాభివృద్ధి అనుకన్యము (కాలి
ఫోర్నియాలో) నందు, జనులు కుడిచుడను కేళియులాకను
సదియును సంస్కరణలనుంచి వ్యాయావాద్యుత్తిలో ఆసలేరి
మేర్మకల్పము సంపాదించు, వీరుదాతలు మేధావంతులు. అస
ట్టములాగే కెంద్రవాలో కొలెరు, ఈమధ్యవై తీర్పునుబట్టి వ్యా
యవాది కల్పము లాగునుటకు ప్రతిబింబించుచున్నట్లు విని
యంటిని. కాలిఫోర్నియా కల్పనిద్యాల అపారమగు బిల్డిరి
కల్పమును, కొన్ని మేలుండగదాను దొరకుట దుర్మార్గము. వ్యాస
భవము కొంతదెలిసి పరిశీలించు కొంత తేటతెల్ల మగును. న్యాయ
యాద్యురాజధానియందు పొంది, గౌరవమునకు ఇచ్చుట దాని
కొంతోభద్రముగదా. కాలిఫోర్నియాను పాపము కొన్నివిష
యములలో (ముఖ్యముగా దంబములుకొట్టుటలో) కట్టికాల్చె
నను సామాన్యముగా వారికొకరిగర్వము, అసియానుండ గానున్న
నిరక్ష, తక్కువజాతులు. గదికై ప్రయత్నించువృత్తు,
అత్యంత్రైధ్రుల ప్రయత్నముగొంది. మాడగనే గదులులేని కెన్న
వారు, ఇదికాదా దొంగకనవారు, మానిద్యార్థము మిలో
కలిసి రని చెప్పట సహజము. ఒకెద్దకొకదమును గదికి
వాదానుబద్ధి సామంతులము మరల వాద్యర బహుకొలే దినె
న, మరయు కెంద్రవ్యులో, కాలిఫోర్నియా మాట్లాడితే అధ్యం
తరములేదు రమ్యమైన. మరల అసియాభూమివాసి నా అధ్యం
తరములేదుగదా యి. టి. సి. చారము, మాపీథిరాం ద్రభ్యంతము
కెట్టుగురు. వామయ్యమే" యని, మిక్కిలివిషయముతోబల్కె
ను. కొన్నిపట్టణములందు తలకత్తిండుటకు మంలిగాని, నిర
సింతుకు గృహములుగాని దొరకుటకన్యమని సోదరవిద్యార్థుల
అనుభవము, కెంద్రాలో మరివిచిత్రముగానుండును. ఆచ పెన్ని
యొన్నను, వనదేశీయముగల మద రాధుమి సంపాదించు
కొనవచ్చును. మిలను నీచముగానాతి, భారతదేశ అత్యంత
మనకు లాభములుకలయు ఏ దేశీయమునను, సామాన్య
కేళిము, మనకొకెక్కుర మాక్కులు, గౌరవము పొందవలె.
పొందుచున్నాడు.

ఆప్రాంతము నట్లంటుటకు కారణములు, న్యాయయాద్యు
సంతుండు గౌరవమునకు కారణము. కెంద్రానిచిత్రము ముందుసం
చిత్రలో వాయుదను, ఇంతకు, కారణముల నెవరినంతరకు
అమెరికాయందు, పూర్వకన్య యాదేశములు మార్చుకొందురు
గాక యని చదువరులకు వ్యాపారము.

వివరితమగు ప్రాణనష్టమును నివారించుట
ఒక్కొక్క గంటకు వేలకొది పసిబిడ్డలు జన్మింతురు
యన్నాడు. ఈ ప్రాణనష్టమును మనము నివారించుటకు వనకు
అవకాశము గలదు.
ఆప్రవాస, కేదెపాలును, కల్తీలేకండ ప్రాగనిచ్చినను
మాడ అపాలును లేర్పడుచేసికొను కల్తీకాడ కేబిడ్డల కుండదు
గాన అందు విషయమై తగువ్యాజ్య త్తే పుచ్చుకొనవలసియున్నది
రాబిన్సన్ కేటెటు బార్లి ఆచ విద్యుత్పసిండిని కొని
బానిసి నీళ్లలోకలిపి అనీళ్లలో (బార్లివాటరు) ఆప్రవాస,
కేదెపాలు లే డప్రవాసాలు పీటిలో కేనివైనను చేర్చి కలికి
చనపాలు లేకప్పుడు ఇయ్యదగును. అట్టివిద్యుత్ కేరియమునకు
బలములేని అవకాశములు బాగుగాపెరుగును. శ్వరగా జీర్ణ
మగును. ఈ బార్లివాటరు కల్లులకు, పిల్లలకువాడ నియ్య
వచ్చును. క్షయము మిన్నగు జబ్బులు కలవారిని, జీర్ణకై
కరిగా లేనివారిని, కులబద్ధము కలవారిని, ఈబార్లివాటరు
చాల లాభకరము గొప్పగొప్ప వైద్యము కనిపింతుంది కొప్పు
చేసియున్నాడు. రాబిన్సన్ కేటెటు బార్లి పిండిని నీళ్లలో
కలిపి మద్యగాచేసి, దానిని మరుగునొప్పి నీటిలోచేసి, కది
నిమిషములకు కలుపుచు మరగ నిచ్చి తరువాత చల్లగా
వరెను. దానిని తరువాత కడపాసి, పాలుకలిపిగాని, కలుపకగాని
యియ్యదగును.
నేరకాలములో నిన్ను కాయరసము, పంచదార, మంచు
గడ్డ చేతితో పెచ్చి పుచ్చుకొని కుచికముగ నుండును, చురుకు
వేయవచ్చు.
(తేట (1))

వైస్రాయిగారు చెప్పేపురి గవర్నరుగారికి
పంపిన లేఖనమాచారము
వైస్రాయిగారు మకాము, మక్కాకు దిశలందు 18:-
చెప్పేపురిలో కల్లినతరువాత యాసమాచారము 12 వ తేదీన
వంతుడెను. అంతయునుకలిసి కొద్దికాలమేయెక వారాకు చెన్న
పురివలలు వాడను వాభ్యర్థముకు బంపిన మహాపూర్వక స్వాగ
తమునకు వారిపురి రాజధానికి వ ద-ములొనవని మిమ్మును
అహునిము. దక్షిణరాష్ట్రములో నేనున్న 5 దినములను చాల
కంతోమముగా నుండెను. చిరకాల నేపీతులగు మిమ్మును
మి భార్యను కలిసి కొ నుట కే గాక మీ ప్రభుత్వము
లోని ఉద్యోగులను నిగద్యోగులను కలిసికొను అవకాశము
కలుగును గదా యని మిమ్మును కలుసుకొనుటకు నేను కోరితిని.
చెప్పేపురిలో చేయబడిరియు ప్రవాసవిషయములను వారి
తీవ్రమైన దూరదృష్టియు వారు చాలానచ్చినది దక్షిణ
రాష్ట్రము మందుమందు చాలా అభివృద్ధి వచ్చునియు దానికి
పునాదులు మిలకునే వేయబడినవనియు వామ్యకము. మిభా
ర్యగారి అధికర్యముకొంద హైదరాబాదు సాంఘికపరత్వమును
తేసిక అభివృద్ధి చేస చాల మెచ్చుకొంటిని. మేము జక్కడికి
వచ్చుకప్పుడు తేసిన ఏర్పాట్లు జలక్రమముగా నుండవలె నని
వానిలో పాల్గొనిన ఉద్యోగులకును నిరుద్యోగులకును దక్షచేసి
మామందముల నియ్య (అ. (వె))

అభిభారత మహమ్మదీయ విద్యారాస్థలము
విద్యార్థులవర్గము
అభిభురు, దివంగతు 18:- అభిభారత మహమ్మదీయ
విద్యారాస్థలము వారి విద్యార్థులవర్గముయొక్క ఏర్పాట్లు అతి
శ్రద్ధాసాహసముగా జరుగుచున్నది. 20 వ దివంగతులకు ప్రకర్య
వస్తువులను స్వీకరించును. (అ. (వె))
హిందూవిశ్వవిద్యాలయ వట్ట ప్రదానపథ
కాకి, దివంగతు 18:- హిందూ విశ్వవిద్యాలయ 6 వ
వట్టప్రదానపథ 1924 జనవరి 19 వ తేదీన జరుగును. చాక్ల
లైన బోధా వై క్యాదు గాదు అత్యంత సహాయకు. (అ. (వె))
టీల్ గారియంటు దొంగలుచుట
బాబూరు, దివంగతు 18:- బుభారము కాలి టీల్
గారి యంటు బాహుద దొంగలు పడగా ఆయన భార్యవాని
పట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించెను. ఆ ప్రయత్నములో ఆమెకు
బాగుగానాడుములు కలిగెను. (అ. (వె))

OM.
The Mysore Government Security
LIFE AND MARRIAGE ASSURANCE
COMPANY LTD., MYSORE.
Head Office :- Life & Marriage Assurance Buildings
Mysore (S. India)
LOANS FROM Rs. 1000 TO Rs. 5000
will be given
On Personal Security Without any terniset
to our Personal Investment Bondholders
(As determined in the ensuing drawing to be held on
31st January 1924)
Payment of Rs. 2-8-0 being Admission and stamp fees
with application, Re 1-0-0 per month till December 1923
and Rs. 1-8-0 being interest for this half year on bond
amount will entitle your name included in the next drawing
Send your application with Rs. 2-8-0 to-day to avoid
disappointment as applications for more than one lakh
honds will not be received for the ensuing drawing to be
held on the 31st January 1924
LOANS FROM Rs. 1000 TO Rs. 10,000
will be given
To our Life Insurance Policy holders on joint security
of their Life Policies and immovable properties at moderate
interest.
FOR FURTHER PARTICULARS AND TERMS OF
AGENCY PLEASE APPLY TO:-
Messrs. P. K. Rau & Sons,
Chief Agents, Madras Presidency etc.,
289 Thambu Chetty Street, MADRAS
జ్వరహరి
సీసా 1-కి తెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0
జ్వరహరిని నివారించుటకు నేపించిన పట్టు విడుపు జ్వరములు.
వరి పురాణావ్యరములు మొదలగు శుభ్ర కర్మములు మానును.
అయ్యకొండ పో, మురరాసు - బొంగొండు.

చేరుపొందిన అన్నిరకములు
నెప్పును పాన్ టెన్ కలములకు
గోదావరిజిల్లాకు మాకు సోల్విజిన్సి యి గిల్లు కై. యి
అందు మోటారు యంత్రములు అడు కంపెనీవా రిచ్చి యి
వ్నారు. కాన ట్రామగాను చిల్లగ గాను కొనదలచిన వర్తకులు
యితరులు మాకు వ్రాసిన యింతరవిషయము తెలుపవచ్చును.
ఇంకా మాద్ర బ్రాజిలర్ల స్వామి గాంధీ న
పిల్లలు కొంపులు, సబ్బులు, పాంకేటికములు తే.కర
బొట్టు వగైరా వేమనరి సామానులు, ముంమైపథాలకు వి
అందుచున్నాము.
వై. కష్టముగ్రి, అందునపు
జనరల్ కర్రము, 8/78 మెయిన్ రోడ్డు, రాజమండ్రి,
(గౌ.చి కొత్తపేట, కాశోలాతాలూకా
గొప్ప తగ్గుభా! జాతకరత్నము క్రిందపడు!!
జన్మకర్తలు పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగుని లేక యేసంక
తగ్గువలెములను వ్యాకర్తకు రీపించుకో సహా యొక్క సంగ
గ్గురములైనను జ్యోతిషుని సహాను అగ్గరకేరయే
కమంటు బాము వ్రాసికొనవలెను. భము, సంధానము, ఆయు
రాశ్యములు మాన్యు ద్వాదశభాగములలో మీ మీ జాత
కములను మీరే వ్రాసికొనవలెను. ఇది యి.టి.జ్యోతిషుగ్గు. గు.
వీని నెల 2-0-0, నెలభయలోగా కొను వారి 1-0-0. మా.
(164) గ్రేటు యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,
కొల్కత్తా, కాళిక్పుర

Rolled Gold Bracelet Watch
రోల్ గోల్డ్ బంగారు
బ్రేస్ లెట్ వాచ్
(ఇంగ్లీష్ మీస్తరు చేతగడియారము)
ఈ గడియారము మంచి దృఢమైన సామానులలో
ఒకటి. అందు మెరుగైన చిత్ర
ములతో తయారుచేయబడినది. మామటుకు
మొదలుగల గడియారముల కంటె
ముఖ్యత కనబడును. కలి
యను గంటకు చూపు మంచి గడియారము. శ్రీ పు. ఎ. లు
దీనిచేతిలో ధరించుకొంటే చేతికి బంగారుపు అగ్గరము
వలె అందముగా నుండును. గడియారము మొదలు చేతిగొడుగు
వలె అన్నియు రోల్డ్ గోల్డ్ క్యాట్టు బంగారంతో కానుబడి
కందువలన అది బంగారుపు గడియారమువలె నుండును,
బంగారు వన్నెకు 2 సంవత్సరముల పూచీ ఇచ్చగలము,
ప్రీన్ చేతిగొడుగు అయి, యవల్ల పెద్దచేతులను, కిన్న
చేతులను, ఈ గడియారమును ధరించుకొనుచు. అ దమైన
పట్టుబాష్పలో ప్రతిగడియారము శుంచబడి యుండును.
రోల్డ్ గోల్డ్ గడియారము చేతిలో కట్టుకొను
బ్రేస్ లెట్ గొలుసుతో ధర రూ 8-0 0
4 సంవత్సరములు గ్యారంటి యిచ్చగలము.
లండన్ స్పిన్ వాచ్ కంపెనీ,
సాస్టు బాక్సు నెం. 328, హాంబురోడ్ ముద్రాన్.

టిక్ - టాక్ అను గడియారము
ఇది సూతనముగ కెర్నెన్ కేళిములో తయారుచేయబడినది. ఇది
గోడకు తగిలించుటకు మిగుల అందముగను, సాగుగనుకొందును.
అందులో కనుబరి యందు ప్రకార
మే మిక్కిలి అందముగనుండును. సూత
నముగ తయారు చేయబడి, ఎల్ల కాల
మును బాగుగ పని చేయును. చాల కాల
ము నమ్మకముగ పని చేయును. ఎల్లప్పుడు
ను ఉపయోగించుము.
టిక్ - టాక్
ధర 1-కి రూ 3-0-0
తపాల భుక్తులు ప్రత్యేకము
వి. ఎస్. బాచ్ కంపెనీ
తపాల పెట్టె నం. 105, మదరాస్.

వెంట్రుకలే అందము?

రావి పోషకం, జాగ్రత్త!

"Everybody's favorite
Toilets, Kamini Oil,
& Otto Dilbahar, Sold
everywhere,"

మృత్యువును మరణాన్ని అధిరాళమును పేర్కొనవలదు.
అదేవల్లము కుటుంబము పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే
కమినియానూనెను
వాడటము మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకలు కల్లే లోకమునకు, శిరో మాంధ్యమునకు, యిది దివ్యవస్తువు.
వెంట్రుకలు చిట్టచు గాని, గరుకు గాని యుండదు.
ఏలా వెంట్రుకలు మరల యెప్పుడీ మెర్చదనమును గల్గి కట్టుకల నుండి మెర
య ముందును.

ఈ లోకమున నీవిని కలిపింతి చూడుము

వెంట్రుకలు రెండున్నదిగానూ కనిపెట్టుడు

కమినియా తలమునకు నిన్ను శిరోస్థికి వున్నదిగ జేయుము.

వెలుబుడి 1-కి 2-కి చూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వాళ్లలోనూ ఈ క్రొంద తెలుసుకుండి ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీరొక సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"టటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుము.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యుత్తమైన సువాసనగలది.

కమిని బుడి 1-కి 2-కి 2-0-0

(వాడు బుడి 1-కి 2-కి 0-12-0

కమిని బుడి 1-కి 2-కి 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి

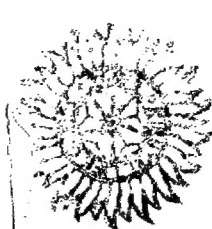
మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మంచి అమ్మకాని వస్తువును, శరీర అమ్మకాని వస్తువుగా గొలుపును. తేలున్న,

నాలు యేదంటు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 జమ్నామఠీడు, బొంబాయి.

126

ఓరియంటల్ గవ
ర్నమెంటు నెక్యూ
రిటీలైఫ్ అన్యరన్య
కంపెనీ లిమిటెడ్.

(1874 సంవత్సరమున హిందూజీవనము సంస్థానము
రేటు చేయబడినది.)

హెడ్ ఆఫీసు, బొంబాయి.

పూచీగా 3 విధముల లాభముగల పాలనీ
ముసలితనమునందు, కుటుంబసంతోషమునకు అగు
కూలముగా నుండునట్లు ఒక కొత్తసమాప్తమైన

భీమాపద్ధతిని 672

ఈకంపెనీ ఏర్పాటుచేసియున్నది

ఈ ఆకర్షించెను పాలనీపకారము పూచీ
యివ్వబడు లాభములేవన,

(1) 25 సంవత్సరాల వరకును సంభవించు విషయ
ములో యిచ్చుటకు అంగీకరించిన ఒక పెద్దముత్తము చెల్లించ
బడును.

(2) నిర్ణయకాలము పూర్తి కావరకును జీవించుయున్న
విషయములో చెల్లించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము
నగుగా ఏర్పాటుకరణము చెల్లించబడును.

25 సంవత్సరములైనతరువాత మరణము సంభవించిన మొద
టియిచ్చుటకు తీర్మానించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము
చెల్లించబడును.

ఈలాభములతోకూడి పాలనీదారుడు తనకష్టమున్న
ఈఅమాల్మమైన లాభములను పొందుటకు అర్హుడు.

(సమయములను 25 సంవత్సరములవరకును లేక మరణకాల
మువరకును చెల్లించవలెను.

వివరములకు ఈవిషయ చిరునామాలకు వ్రాయవలెను

Oriental Assurance Buildings } F. E. Vaid
Post Box No. 8, Madras. } Branch Secy,

Bangalore Branch:—No 3 South Parade
Bangalore

Tri vandrum Branch:—Trivandrum,

బీజే బంద్. తెలుగు జీవితంలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి జెంది
నది. వర్షపు మంచు గాని మూత్రముతో గాని, వీర్యము నువ్వు
పుచ్చు యెడల వెంటనే నిలిపివేయును. ఈ సలికనమును తొల
గించి యశ్వనమునగును. కర్మలో నరములకు బలము నిచ్చి
ఆశ్వమను వీర్యశక్తి నిచ్చును. ఘోషమును కుక్క వస్త్రము
నుండి అనేకమంది విద్యార్థులను రక్షించింది. దురభ్యాసముల
కల్గలిగిన శక్తి హీనతచే కృశించుకొనిన వెంటనే ప్రశంసను
భజించుటచేయునట్లులేసి సంతాన వృక్షముగ జేయును. ఈ
చందయొక్క అస్పృశ గణములను విడిచిది ప్రకటించుటకు
వ్రాతముగర్భ మెంటునాడు అనుటించనయిన ప్రకటింపబాలము.
మంచుపుచ్చుకొన విధము మంగతో కుంబమును. ఈ త్రనములు
రహస్యముగా నుంచబడును.

20 మాత్రపసీసారు 2-0-0. వి. పి. చార్జీ వెరు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం

38 బైరాగిమఠం వీధి, మద్రాసు.

SIGHT RESTORED

A Sure Remedy of Nature for all Eye-dis-
eases. Cures Cataract, Glaucoma, etc.,
without knife. No failure; absolutely safe;
highest testimony. Particulars free. Correspon-
dence confidential.

L. H. SELLER, D. Samta (Bengal).

SANTI OIL

Simple, harmless, external application for
functional weakness, Loss of Manhood,
etc. No irritation, no discolouring, no
bad smell. Particulars free. Correspondence
confidential.

HEALTH HOME, D. Samta (Bengal).

3397

Powell's Extract of Golden

3421

పవలుగారి అమోఘమైన గెనో
నెగ రోగమునకు
అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

ఆంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.
నెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండ
ములయొక్క వాపు, కుక్కనష్టము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొద
లగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుగుచ్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మోతాదలగెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే
ప్రవణము తప్పుక నిలుచును. మరియొ మూత్రసంబంధమైన చిక్కు
లన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును.
దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

ప్రీక్షమైన వ్యాధికి బుడి నెం 1 ఒకటికి ధర రు. 1-4-0

వీర్యవ్యాధికి బుడి నెం 2 ఒకటికి ధర రు. 1-8-0

మా దివ్యౌషధములు ముద్రపెట్టిన మైదూకాణములన్నిటిలోను దొరుకును.

మా చిత్రవిచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుము.

ఈ త్రనము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.
Manufacturing Chemists,
Lamington Road, Bombay

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిపావులొదొరకును

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

కవహరి
సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-6-0
దగ్గ శ్వాసకోశములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు శైత్యములన ఏర్పడిన దగ్గ. శీతకాలమున ప్రబలింప దగ్గ శ్వాసకోశముల నూత్న శాశ్వతములందు ఏర్పడుదగ్గ. ఉబ్బసము, తుయదగ్గ దగ్గకు సేవించవలసిన చురు దగ్గ విధమును బట్టి యుండును.

కుష్టుకు తైలము
దబ్బి 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0
ఈ తైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

చుండుకు నూనె
వెలసీసా 1-కి రూ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0
ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జీల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన మృదుకలకు హానిగలుగక చక్కగఁ బెరుగఁ గలదు.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 ప్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

హోవరు కంపెనీ వారిచే తయారు కాబడిన భార్జన్ హంబరు 'అడ్వాన్సు' సైకిలు.

స్పెసిఫికేషన్

ప్రేరు:—చాల ప్రశస్తమైన యంగ్లీషు స్టీలు ట్యూబులతో కయారు కాబడ్డది.
చక్రములు:—మంచి యంగ్లీషు 'వెస్టవుడు' నిజ జేయబడి.వి. 28 X 1 1/2.
చక్ర:—వెల్లి లేక గ్రాండ్ 1/2 X 1/8
ఫ్రీవీలు:—బాల్బెస్ లు. Ferry or B. W.

హండిలు బారా:—రెండు ప్రేరులు గల మంచి యంగ్లీషు హంబాడుదగ్గు సాడిలు:—డబ్ 14 యెనామలు గల స్టీలుకుల సాడిలు.
వెడిల్లు:—కబ్బరు.
ఫీనిష్:—అతి రమ్యముగ నల్ల యెనామలు వే జబడి బంగారు రంగుతో పోలు జేయబడినది.
వైరు లేకుండా:—వెల. రూ 100-00 మాత్రము.

చిక్రోలెట్ కారు దగ్గు. 3600/-ల నుంచి దగ్గు 8400/-లకు తగ్గించ బడినది.

యంగ్లీషు సైకిలు అందు యింపోర్టింగు కంపెనీ, 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

611

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బ్రెండుపనలు, రబ్బరుస్టాంపులు, స్టిల్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు (609)

ఎంగ్లీవింగు

Delightfully Refreshing.

For Health and Beauty.

“ERASMIC”
SOAPS & PERFUMES.

“ERASMIC” Perfumers, LONDON. PARIS.
To Be Obtained From All Stores & Dealers.

మానసోల్లాసినీ మౌత్రలు

30 మౌత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెనులభము! (పోర్టుఖర్బులు ప్రత్యేకము) గుణవద్ధికము!!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైత్యకాలకర ఈ మౌత్రలు దివ్యపుత్రము. అజీర్ణము, ఆరుచి, అవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, స్వాంతముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పొవ్వములు, శిరస్సు, వ్రేళ్లు, అస్థులు, మొదలగునానియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈ మౌత్రలు మేహవారనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. యిందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగఁ జెప్పఁ థ మగుటచేతను పరమహంసక్రియయని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం
పోస్టు నిడుమాల, ఎలకురు, కృష్ణా జిల్లా.